Patrizio Trequattrini

ȘANTAJUL

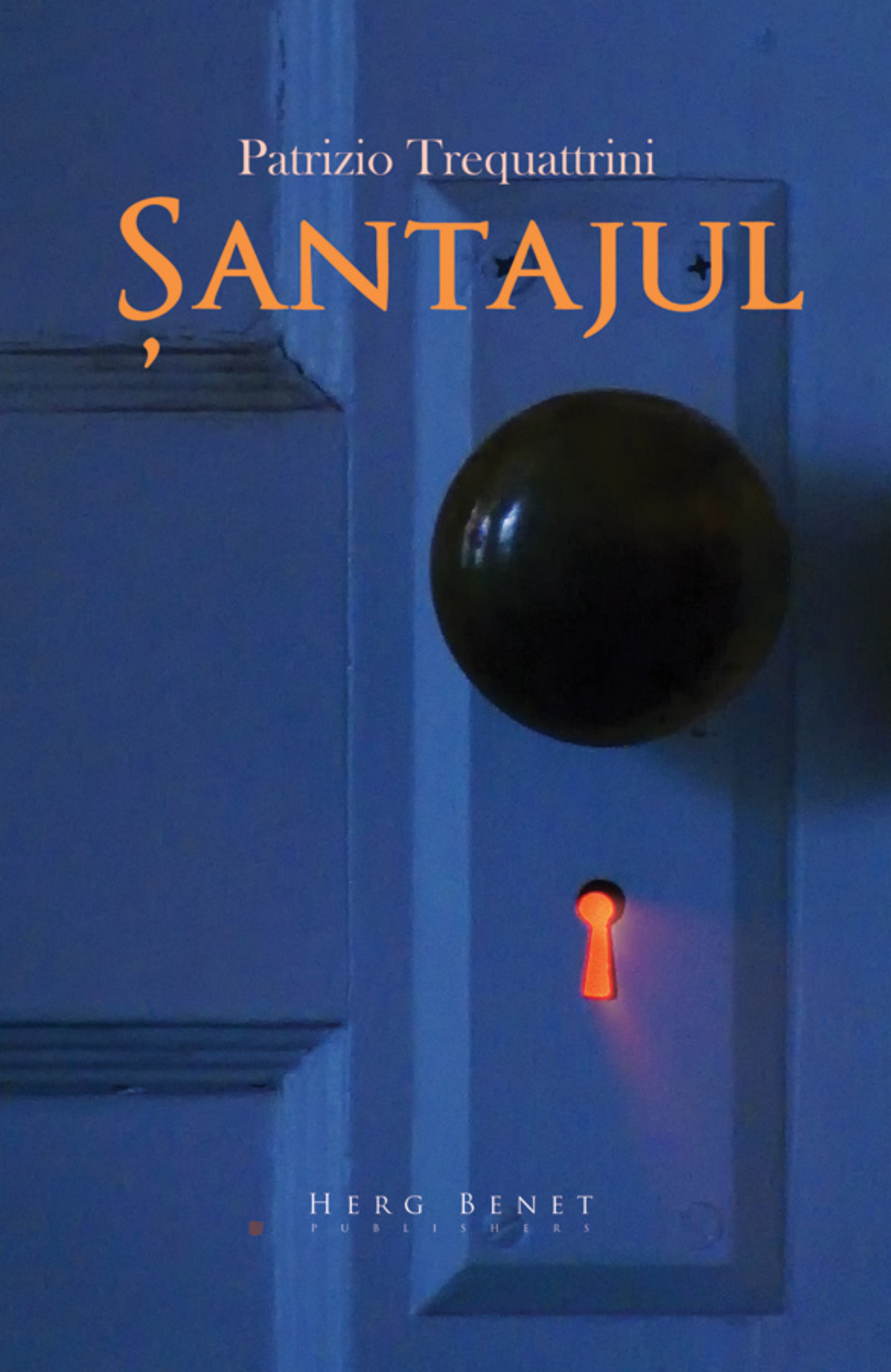

HERG BENET
PUBLISHERS

Colecția $\sqrt{8}$

HERG BENET
PUBLISHERS
2011

© 2011 Patrizio Trequattrini

© 2011 Herg Benet Publishers, pentru prezenta ediție

Herg Benet Publishers
Str. Dr. Burghelea 22, sector 2, București, România
www.hergbenet.ro
editor@hergbenet.ro

Copertă: © 2011

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
TREQUATTRINI, PATRIZIO
Șantajul / Patrizio Trequattrini; trad.: Laszlo Alexandru**.**
- București : Herg Benet, 2011
ISBN 978-606-8335-04-9

I. Laszlo, Alexandru (trad.)

821.111-31=135.1.

Patrizio Trequattrini, *Il ricatto*
© 2007 Gruppo Albatros Il Filo

Tipărit în România

Patrizio Trequattrini

ŞANTAJUL

– roman –

Traducere din italiană de
Laszlo Alexandru

HERG BENET
PUBLISHERS

Patrizio Trequattrini s-a născut în 1958 la Roma. La sfîrșitul studiilor liceale, a colaborat la pagina culturală a cotidianului „L'Umanità". A absolvit studii de Filosofie teoretică, la Universitatea „La Sapienza" din Roma, cu o teză despre Giovanni Gentile. A predat filosofie, istorie și materii literare în diverse licee italiene.

În 2007 a publicat romanul *Il ricatto* (*Șantajul*). În 2008 a publicat tragedia *Furio*.

Din 2009 predă italiana la Colegiul Național „George Barițiu" din Cluj-Napoca.

În 2010 a publicat versiunea română a tragediei *Furio* (Cluj, Ed. Eikon).

Celei care mi-a zîmbit
și zîmbindu-mi a risipit
bezna care mă împrejmuia

"Singurul mod de-a fi sinceri este să recunoaștem
că trebuie să trăim în lume etsi deus non daretur.
(...) *Însuși Dumnezeu ne învață că viața noastră*
omenească trebuie să continue de parcă el n-ar exista."
(Dietrich Bonhoeffer)

"Eclipsa luminii lui Dumnezeu nu înseamnă stingerea sa,
chiar mîine ceea ce s-a interpus ar putea să dispară."
(Martin Buber)

4 noiembrie 2004

Acel plic conținea moartea și învierea. Nora n-a avut nici spontaneitatea, nici dezinvoltura de-a întreba mai multe, copleșită de surpriză și sfială. Nu l-a deschis, nici măcar după ce s-a despărțit de bărbatul acela. În timp ce trenul o aducea înapoi către periferia Romei, curiozitatea ei sporea. Dar Nora încerca s-o stăpînească. A rezistat, a ajuns în gara Tor Sapienza, a coborît din tren, s-a îndreptat cu pas grăbit spre casă. După ce-a intrat în apartament și a închis ușa, în sfîrșit s-a simțit liberă să sfîșie hîrtia pe care o tot învîrtea în mîini. A scos din plic o foaie îndoită. Pe ea era tipărit un scurt text:

Stimată doamnă,

A fost o mare îndrăzneală din partea mea să ajung la această variantă. A fost o hotărîre foarte dificilă. A trebuit să înving multe gînduri, care mă rețineau să vă scriu. Ezitări derivate din bun-simț, pudoare, respect față de regulile normale de comportament, teama de-a nu vă deranja sau pur și simplu de-a nu vă enerva. Vă cer iertare dacă mi-am luat în mod necuvenit această permisiune. Sper că îmi veți ierta înfumurarea. Sper că veți fi indulgentă cu nerușinarea mea. Poate că nicio-

dată n-am avut o asemenea îndrăzneală; poate că n-am înfăptuit niciodată un gest atît de insistent. Dacă e nevoie de așa ceva pentru a restabili legătura cu Dumneavoastră, sînt gata să îndur rușinea ce derivă din obrăznicia mea. Sînt gata să-mi asum rolul nefericit pe care împrejurările mi-l atribuie. Doresc să vă mai revăd o singură dată, fără a vă tulbura în nici un fel existența, sper, fericită. Doresc să petrec alături de Dumneavoastră doar cîteva clipe, pentru a simți din nou acel fior pe care privirea voastră mi l-a produs. Sînt fericit. Dacă nu-mi veți răspunde, fericirea mea va rămîne neștirbită. Dacă mi-ați răspunde și ați fi dispusă să mă întîlniți, am putea trăi o scurtă, prea dulce aventură; am putea face o foarte plăcută și fascinantă călătorie într-un loc necunoscut al simțurilor. Un contact cald, pătimaș, vibrant ne-ar putea uni pentru o zi și ar adăuga o pagină de puternice emoții amintirilor noastre. Vă transmit întregul meu respect, sperînd că vă voi putea spune adio doar după ce v-am revăzut. Vă salut cu obsesia arzătoare de-a vă săruta; oriunde veți binevoi să doriți.

Nora a rămas înțepenită. Dar cum de-a putut bărbatul acela să fie atît de îndrăzneț? Era incredibil, imposibil, nemaiauzit, și totuși adevărat. Acel bărbat așa de fin, cu un comportament delicat, atît de rafinat în mișcări și în cuvinte, cel puțin în scurta perioadă cît Nora a putut să-l audă.

"Era același bărbat? Același care mi-a înmînat acest bilet așa de... impertinent? Dar ce zic eu impertinent? Indecent, inacceptabil. Cum l-a putut scrie? Și totuși mi s-a părut așa de politicos. Eu nu pricep, nu mai pricep nimic. Cine-o fi oare? Da, fiindcă nu știu nici cine e, nici cum îl cheamă, nici cu ce se ocupă. O fi soțul pro-

fesoarei Galli? O fi partenerul ei sau poate doar fratele ei? Oricine e, de unde o fi apărut? Nu știu dacă trebuie să mă enervez sau să fiu flatată. Dar cum își permite ăsta să mă abordeze? Nici măcar nu e tinerel. Și dacă ar fi, tot obrăznicie era să se comporte astfel; mai ales că poate să-mi fie tată. Cum i-a trecut prin minte? E drept că a scris lucrurile astea nerușinate cu atîta politețe că aproape nici nu te poți înfuria. Firește că și-a scris mesajul la computer și nu s-a gîndit să-l semneze. Nici o urmă; n-a vrut să lase nici o urmă după el. Doar mi l-a oferit, dar în mod așa de neașteptat că nu mi-a dat nici o posibilitate de-a mă împotrivi, mai ales că eu am crezut că e de la profesoara Galli plicul acela; și fără ca altcineva să asiste la scena respectivă. A fost viclean. M-a văzut o singură dată și deja și-a pus ochii pe mine; iar la a doua întîlnire, a dezlănțuit atacul imprevizibil. E totuși un bărbat frumos, în ciuda vîrstei înaintate; adică probabil că a fost frumos acum treizeci sau douăzeci de ani. Acum e un bărbat fascinant. Sînt curioasă să știu cine e, chiar dacă a fost prea îndrăzneț. Aș vrea să-i spun că a fost neobrăzat, că ar trebui să-i fie rușine pentru felul în care mi s-a adresat. Aș fi chiar curioasă să văd cum reacționează. Dar cum să fac, dacă aș vrea? Cum aș putea intra în legătură cu el? N-a lăsat nici o indicație, nici un număr de telefon, firește, ca nimeni să nu poată dovedi că el e autorul acestei propuneri. Pe de o parte s-a protejat, dar a făcut imposibilă orice eventuală legătură. Ba nu, ce proastă sînt! E destul să-l sun acasă, e foarte simplu, adică acasă la profesoara Galli. Sigur că da. Și dacă îmi răspunde Galli, e de-ajuns să nu zic nimic și să închid. Și mai sigur ar fi să telefonez cînd Galli nu e acasă. Oricum săptămîna viitoare i se termină concediul medical. Păi da, astfel aș fi sigură că îmi răspunde el sau

eventual nu-mi răspunde nimeni. Și dacă e soțul sau partenerul lui Galli? Nu că am chef să mă încurc cu el, dar oricum să-l știu așa disponibil față de mine mă face să mă simt mai sigură, îmi dă mai multă putere. Dar ce tot spun? Bat cîmpii. Oricum povestea asta m-a umplut de o anumită frenezie, nu mă mai simt așa deprimată ca de obicei. Se pare că ajută la sănătate să ai încă un iubit sau, altfel spus, unul care pur și simplu vrea să se culce cu tine. Numai gîndul că el mă dorește îmi face plăcere și mie. Aș fi ipocrită dacă aș nega. Oricum trebuie să mă gîndesc puțin, adică, înainte de-a face vreun pas, trebuie să meditez puțin, să-mi pun ordine în gînduri, n-aș vrea să pornesc într-o direcție greșită. E clar că nu pot vorbi despre asta cu Marco. El nu mai e tipul cu care poți aborda anumite subiecte; odinioară, poate. Acum s-ar înfuria groaznic doar la ideea că există un bărbat care mă dorește; pe urmă, ținînd seama că în perioada asta relațiile dintre noi sînt destul de încordate, nu e cazul să le agravez cu probleme din acestea. Nu, Marco nu; dar Paola da. Aș putea vorbi cu Paola. Este persoana în care am cea mai mare încredere, e prietena mea cea mai bună. Ei pot să-i spun orice. De-abia aștept să-i telefonez și să-i spun vestea asta. De fapt, în loc să-i spun totul la telefon, aș putea doar să-i sugerez cîte ceva și apoi s-o întîlnesc rapid, ca să-i dau scrisoarea s-o citească. Așa, sigur că da; îi spun că am noutăți importante, o să moară de curiozitate. Aș putea să-i dau de înțeles, prin aluzii, că e vorba de probleme sentimentale, sau exact spus de hormoni. Paola pricepe imediat că-i vorba de-un bărbat; dar nu va ghici niciodată cine este sau ce anume mi-a putut scrie cu atîta îndrăzneală. Cînd îi dau să citească scrisoarea, o să rămînă gură-cască. De-abia aștept să-i văd uimirea pe față. Aș putea merge la Tivoli

sîmbătă. Oricum a trecut ceva timp de cînd n-am mai vizitat-o. O sun acuma; sper că nu-i ocupată sîmbătă. Măcar să-mi dea un sfat. Oare îmi va sugera să iau legătura cu bărbatul ăsta?”

4 noiembrie 2004

"Alo?"

"Bună, Paola, sînt Nora."

"Vai, Nora, draga mea, ce mai faci?"

"Bine, adică mai bine ca de obicei, trebuie să spun. Tu ce mai faci?"

"Bine, mulțumesc. Acuma că te aud sînt și mai bucuroasă."

"Mă gîndesc că ești ocupată, în clipa asta. Pot să te rețin două minute?"

"Nu-ți fă griji, spune-mi liniștită despre ce e vorba. După voce mi se pare că te simți mai bine. Greșesc?"

"Să spunem că în general lucrurile nu merg prea grozav; dar efectiv, în clipa asta, mă simt cu siguranță mai bine. Și nu cred că întîmplător. Problemele pe care le cunoști se prelungesc, dar nu vreau să-ți repet aceleași lamentări nesfîrșite. Mi s-a întîmplat însă un lucru ciudat, foarte surprinzător, despre care aș vrea să-ți vorbesc; dar nu la telefon. Mi-ar plăcea să povestim despre asta cînd ne vedem, în ideea că ne vom vedea curînd. De fapt ți-am telefonat mai ales ca să știu dacă ești liberă sîmbătă. Am mare nevoie de un sfat din partea ta."

"Sîmbătă sînt liberă, dar spune-mi despre ce e vorba."

“Îmi pare rău, Paola, dar la telefon chiar n-am chef să vorbesc despre lucrul ăsta ciudat care mi s-a...”

“Nu-ți cer să-mi spui toată povestea, dar măcar o idee, un mic indiciu ca să pricep despre ce e vorba. M-ai umplut de curiozitate.”

“Nu, te rog, Paola, nu insista; mi s-ar părea că stric totul.”

“Dar m-ai făcut mult prea curioasă!”

“Nu pot să-ți spun; sau mai precis nu vreau. Iartă-mă, Paola.”

“E vorba de un bărbat?”

Nora n-a răspuns.

“Ei, haide, ce-o fi? Măcar o mică avanpremieră poți să-mi oferi.”

Nora a rămas tăcută. O tăcere încăpățînată.

“Alo, mă auzi?”

Din nou liniște cîteva secunde.

“Repet întrebarea: e vorba de alt bărbat?”

“Da.”

“Of, în sfîrșit, am reușit să aflăm ceva. Nu mă îndoiam, de fapt, că e vorba despre așa ceva, dar voiam s-o aud de la tine, chiar dacă n-a fost ușor s-o recunoști. Înseamnă că e ceva important pentru tine.”

“Cum adică important, nu; nici nu-ți închipui cum s-au petrecut lucrurile.”

“Aha, înseamnă că deja a înaintat puțin povestea asta.”

“Absolut deloc. Nu e chiar nimic; dar nu vreau să mai zic altceva. O să-ți explic atunci cînd ne vedem.”

“Bine. Nu îndrăznesc să te mai întreb ceva, fiindcă cine știe cît m-aș chinui să-ți scot cu cleștele o informație. Mă dau bătută.”

“O să vin cu trenul. Îl iau din fața casei mele, ajung

la gara din Tivoli și în cinci minute sînt la tine. E foarte simplu. Spune-mi la ce oră îți convine."

"Voi fi acasă, așa că vino cînd vrei. Se înțelege că rămîi la prînz aici. Vom putea petrece toată ziua împreună liniștite; Cesare nu va fi acasă; după cum știi, lucrează și sîmbătă pînă seara tîrziu."

"Perfect. Îmi convine așa."

"Atunci ne-am înțeles. Te aștept sîmbătă dimineața."

"A trecut ceva vreme de cînd n-am mai fost la Tivoli. Vin cu plăcere. Ciao."

"Ciao, Nora. Ne vedem sîmbătă."

6 noiembrie 2004

Casa Paolei se află în partea veche a orașului Tivoli. De la gară ajungi în cîteva minute. Nora a sunat la interfon.

"Cine e?"

"Bună, Paola, sînt Nora. Am ajuns prea repede?"

"Cum repede? Haide, haide, că te așteptam."

Nora a urcat un singur rînd de scări și a găsit-o pe prietena ei veselă și zîmbitoare. S-au îmbrățișat și s-au sărutat călduros, de parcă nu s-ar fi văzut de multă vreme. În bucătărie, un mic cuptor încălzea și înveselea atmosfera, o făcea primitoare și confortabilă.

"Să-ți fac o cafea de orz, ce zici?"

"Lasă, nu te deranja; mai bine șezi aici și povestește-mi despre tine."

"Dar eu oricum voiam să pun de o cafea; așa că îți fac și ție. Știu că îți place și o bei cu bucurie."

"De-acord, să vină cafeaua de orz. Tu o faci așa bună că nu te pot refuza."

"N-am eu prea multe de povestit; cred însă că tu ai o veste mare, pe care azi va trebui s-o dai pe față, că altfel s-a terminat cu prietenia noastră."

"Stai liniștită, n-o să te dezamăgesc; de data asta vei

afla totul, sau mai bine zis tot puținul pe care-l știu eu."

"Cum adică și tu știi puțin? Glumești?"

Nora, fără a răspunde, a scos din poșetă scrisoarea și i-a întins-o Paolei.

După ce Paola a terminat lectura, un zîmbet maliți-os i s-a întins pe buze. A privit-o pe Nora fără a spune nimic; dar ochișorii ei șireți sclipeau aluziv și erau mai elocvenți decît orice discurs.

"Felicitări, Nora, ai dat lovitura. Ăsta da bărbat. Cine-ți mai scrie, în ziua de azi, cuvinte așa pătimașe? E chiar îndrăzneț admiratorul tău."

"Prea îndrăzneț: gîndește-te că m-a văzut o singură dată, pentru foarte puțin timp. Pot spune că abia ne-am zărit."

"Adică n-ai mai vorbit cu el?"

"Nu, nu-i asta. Ne-am spus cîteva fraze de circumstanță, într-o întîlnire absolut întîmplătoare. Și cu asta totul s-a terminat; cel puțin eu așa credeam. În schimb a reapărut pe neașteptate și mi-a făcut surpriza asta."

"Chiar că-i o surpriză plăcută, binevenită, din cîte se pare."

"Cum binevenită; ce știu eu cine e ăsta și ce vrea de la mine?"

"Ce vrea mi se pare foarte limpede, în legătură cu asta n-aș avea îndoieli. Cît privește identitatea lui, doar n-o să-mi spui că nu-l cunoști."

"O să-ți pară ciudat, dar chiar așa e: efectiv nu știu cine este."

"Dar cum e posibil să nu știi cine este? Nu pot să cred așa ceva."

"Și totuși așa e. După ce vei afla în ce împrejurări l-am întîlnit pe bărbatul ăsta, îți vei da seama tu însăți că nu glumesc deloc."

“De-abia aștept să aud povestea asta incredibilă.”

Nora i-a explicat Paolei cum a avut loc prima întîlnire, întîmplătoare, cu necunoscutul. Paola a rămas încă mai surprinsă, cînd a aflat cele petrecute.

“Ce senzațional e să fii implicată într-o poveste așa tulburătoare. Mi-ar plăcea să am și eu un bărbat care suspină după mine, care îmi trimite mesaje atît de limpezi.”

“Dar tu nu-l ai deja pe Cesare?”, s-a gîndit Nora, fără să i-o spună în față.

“Și-apoi totuși scrisoarea asta e minunată. Trebuie să recunoști că e foarte delicată, fină, lipsită de vulgaritate.”

“A, zău? Ți se pare delicat unul care îți spune că ar vrea să te sărute...”

“Ar vrea să te sărute...? Voiai să mai adaugi ceva? Ce voiai să mai spui?”

“Hai, nu te preface că n-ai priceput. Știi foarte bine ce voiam să spun.”

“Mie, din felul cum scrie, mi se pare un tip delicat. Ție nu?”

“Da, și mie mi-a făcut impresia asta, cînd l-am văzut prima dată.”

“Și atunci? Care-i problema? Ia legătura cu el.”

“Să iau legătura cu el? Dar acum, în contextul acestor informații, nu știu ce să cred. Comportamentul lui e așa de neobișnuit că mă aruncă în cea mai profundă confuzie. Poate că, efectiv, n-ar trebui să mă mai gîndesc la nimic, ar trebui doar să rup în bucățele biletul ăsta și să las totul baltă, să nu mai dau nici o importanță la tot ce s-a întîmplat.”

“Nu e nimic rău să aprofundezi puțin problema și să clarifici ce intenții are. Eventual vorbește cu el la telefon. Poate reușești să pricepi cum e tipul. Și apoi încearcă să înțelegi nu doar intențiile lui, ci și pe ale tale.”

Paola, după ce a pronunțat aceste cuvinte, a zîmbit maliţios.

"Dar ce vrei să insinuezi? Ce-ar trebui să fac, în opinia ta? Să-mi înțeleg intențiile? Dar n-am nici o intenție să fac ce insinuezi tu în mod răutăcios. Să nu uiți că principala mea preocupare, în momentul ăsta, se îndreaptă într-o cu totul altă direcție, că obiectivul meu este altul."

"Una n-o exclude pe cealaltă; ba ar putea s-o înlesnească."

"Dar ce tot spui? Ce-ți trece prin mintea aia trăznită?"

"Nimic ciudat; cred că ai nevoie de-o aventură cu bărbatul ăsta, te-ar ajuta să depășești momentul greu prin care treci."

"Tu nu cunoști jumătățile de măsură. Mă sfătuiești să mă arunc în această aventură, fără să știi măcar cine e bărbatul respectiv."

"Nu, dimpotrivă; tu trebuie să afli limpede cine e bărbatul ăsta, ce legături are cu femeia aia; trebuie să vezi dacă e soțul ei sau partenerul ei, ce meserie are."

"Îți dai seama ce spui? E un tip care are probabil peste cincizeci de ani."

"Asta nu mă miră. Și-apoi farmecul crește odată cu vîrsta."

"Nu reușesc să mă închipui lîngă el. Am douăzeci și șapte de ani. Mi-ar putea fi tată."

"Dar ce-ți pasă? Nu trebuie să te măriți cu el. Pentru tine ar fi un stimulent care te umple de încredere, ți-ar putea fi util în acest moment așa delicat al vieții tale."

"Adică ar trebui să-l exploatez pe omul ăsta în scopul meu personal?"

"Lui i-ar plăcea exploatarea asta de care vorbești; ba chiar mă gîndesc că l-ai face foarte fericit și n-ar protesta

cîtuși de puțin."

"Dar ce lipsită de prejudecăți ești! Ce te face să crezi că bărbatul acela mă place? Eu nu știu, nu sînt sigură că mă place. Chiar dacă e adevărat că aș avea nevoie să mă îndrăgostesc de cineva, pentru a încerca noi senzații. Doar așa mi-aș putea redobîndi puterile de expresie și de creație. Dar nu știu dacă ăsta e bărbatul de care am eu nevoie, dacă îmi place, dacă sînt îndrăgostită de el."

"Eu cred că da, Nora; cred că îți place, altfel n-ai fi așa de agitată cum ești. Am înțeles deja că îți plăcea, cînd am vorbit la telefon. Vocea ta suna altfel, avea un alt timbru."

"Dar cum de ești așa sigură?"

"Sînt sigură, fiindcă dacă nu-ți plăcea, nu te-ai fi grăbit să-mi telefonezi și nu te-ai fi năpustit la Tivoli, ca să-mi dai la citit scrisoarea asta. Fă cum ți-am spus."

"Adică? Ce vrei să zici?"

"Ți-am spus deja: fă cercetări și vezi cine e. Ăsta e primul pas de făcut. După care vei fi și mai convinsă să faci ceea ce îți dorești."

"Dar cum, cum pot afla mai multe despre el?"

"E simplu: de-ajuns să-i telefonezi și să vorbești cu el. Ați putea să vă dați o întîlnire; sau, dacă nu te simți în stare să-l vezi îndată, ai putea să-l cunoști puțin vorbind cu el la telefon. Așa te-ai putea menține la o prudentă distanță de protecție."

Tocmai la asta se gîndise și Nora; dar auzind-o de la prietena ei cea mai apropiată, se umplea de convingerea că aceea era calea de urmat. De-acum nu mai putea să refuze. Să-l revadă sau nu – depindea numai de ea. Știa că e posibil. Acum avea și sprijinul și încurajarea Paolei. Nu existau obstacole de netrecut în fața ei. Trebuia doar să înțeleagă dacă vrea sau nu. Pasiunea îi spunea deja că

trebuie să-l sune. Rațiunea protesta pe limba ei: "ce-am de gînd să fac?".

Pe trenul care o aducea înapoi la Tor Sapienza, gîndurile îi reveneau la cuvintele prietenei sale. Paola fusese convingătoare: grăbise ceea ce poate că era pe cale de limpezire în sufletul Norei. A luat hotărîrea: va telefona luni după-masă, la ora cînd Galli va fi ocupată la universitate. La patru după-amiază, Galli sigur nu va fi acasă. Nora va încerca să reia legătura cu acel bărbat, căruia nu-i știa nici măcar numele. Perspectiva îi transmitea o puternică agitație, dar totodată își dădea seama că o putere obscură și superioară o trăgea în direcția aceea. Duminică, la ora prînzului, Nora i-a telefonat lui Marco, cerîndu-i să modifice programul lor pe a doua zi. În loc să-l vadă, după prînz, acasă, i-a spus că ar prefera să învețe cîteva ceasuri și apoi să iasă la un cinema. Nora nu prea avea chef să-l vadă. Îi era ocupată mintea cu admiratorul ei misterios, gusta savoarea intensă a așteptării următoarei lor întîlniri, simțea că e sorbită de-o undă spre acel individ ciudat, care își pusese în practică gestul jignitor. Ce i-ar fi putut oferi lui Marco? Doar o prezență abstractă. Ce i-ar fi spus? Poate că Marco ar fi înțeles ceva, i-ar fi intuit absența. Ar fi fost mai bine să nu-l întîlnească deloc; dar dacă tot trebuia să-l vadă, era mai bine să meargă la cinema, așa se limita conversația la minimul indispensabil. De cîtva timp, raporturile dintre ea și Marco deveniseră mai greoaie, ceva se înțepenise în bucuria lor de-a fi împreună și nu totul era senin ca odinioară. Adesea apăreau discuții mai curînd aprinse, furia șerpuia între ei, îi îndepărta, era pe punctul de-a exploda, de-a săpa o tranșee adîncă și lată, care i-ar fi despărțit pentru totdeauna; dar apoi era oprită, era stăpînită într-un fel sau altul, din interes reciproc; se ajungea la o

pace aparentă, din lașitate, din neputința de-a coborî în străfunduri și de-a vedea șarlatania celuilalt. Erau preferate siguranța, în locul adevărului, obiceiurile rîncede, în locul liberei căutări. Nici unul dintre cei doi nu avea destulă putere pentru a se descotorosi de celălalt, astfel încît continuau să se tolereze, să fie împreună pentru a nu fi singuri. Dar pasiunea era tot mai absentă, cel puțin din partea Norei; uneori dispărea săptămîni întregi, pentru a reapărea apoi sporadic, întîmpinată aproape cu uimire, ca o prezență neobișnuită, tot mai ciudată printre ei. Declarația neașteptată și neobișnuită pe care Nora o primise era ca un bolovan aruncat în baltă. Acum Nora fremăta, palpita, spera, se temea, aștepta, pîndea zilele care urmau, încercînd să le perceapă iluzoria promisiune, fermecătoarea chemare. Viitorul își redobîndea acea fascinație, care deja dispăruse din vremuri imemorabile. Un șuvoi de emoții se prăbușea în ființa ei.

8 noiembrie 2004

"Alo?"

"Bună ziua. Sînt Nora."

"Nora?"

"Da, Nora Giordani. Numele meu nu vă spune nimic?"

"Ah, sigur, Nora Giordani. Acum înțeleg. Am sperat mult să aud din nou vocea dumneavoastră. Sînt foarte bucuros că m-ați sunat."

"Nici eu nu știu de ce am făcut-o. Poate, pur și simplu, din curiozitate."

"Foarte bine. Dorința mea s-a împlinit."

"Ce dorință aveați?"

"Să luați legătura cu mine. Asta s-a întîmplat."

"Nici măcar nu știu cum vă numiți."

"Alberto."

"Aveți și un nume de familie?"

"D'Angelo. Mă numesc Alberto D'Angelo."

"Alberto D'Angelo. Tot e ceva. Și ce rol aveți în casa doamnei profesoare Galli?"

"Sînt bărbatul ei."

"Ah, foarte bine. Așa credeam și eu. Și vă distrați totodată făcînd propuneri mai mult sau mai puțin obscene

fetelor și doamnelor, care întîmplător ajung în locuința doamnei Galli?"

"V-a plăcut scrisorica mea? Am scris-o cu multă admirație."

"M-a surprins mult, mai ales că ne-am văzut o singură dată și doar pe fugă."

"Un bărbat e în stare și de așa ceva. E în stare să dorească și o necunoscută."

"Sînteți mereu la fel de direct cu toată lumea, în orice situație?"

"Nu. Doar atunci cînd e nevoie."

"Și în cazul meu era nevoie de atîta... atîta franchețe?"

"Da, era nevoie. Altfel nu v-aș mai fi revăzut."

"Sînteți chiar așa sigur pe dumneavoastră? Ce vă face să credeți că o să mă revedeți?"

"Da, aveți dreptate. Iertați-mă. Sînt așa fericit că vorbesc cu dumneavoastră, încît am confundat speranța cu siguranța. Faptul că vă aud vocea m-a făcut prea optimist."

Liniște.

"Alo, mă mai auziți?"

"Da, vă aud."

"Dumneavoastră ați fi... ați fi dispusă să ne întîlnim, doamnă Giordani?"

Liniște.

"Unde doriți dumneavoastră, în modul cel mai convenabil pentru dumneavoastră, doar atîta timp cît veți vrea dumneavoastră; fără ca asta să aibă nici un subînțeles, fără să presupună nici o obligație pentru dumneavoastră."

"În ce scop ați vrea, așadar, să mă întîlniți?"

"În scopul de-a vă cunoaște."

“Dar în scrisoarea pe care mi-ați oferit-o par să se întrezărească alte scopuri.”

“Lucrul la care faceți aluzie reprezintă obiectivul maxim. Dar și numai să vă văd și să vă cunosc m-ar face fericit.”

“Unde ne-am putea întîlni?”

“Unde doriți dumneavoastră; în locul care vă este cel mai confortabil. Alegeți dumneavoastră.”

Nora s-a prefăcut că ezită puțin și apoi a pronunțat numele locului pe care îl alesese deja, înainte de convorbirea telefonică.

12 noiembrie 2004

Era una dintre acele după-amieze cu frig intens și uscat, în care ai senzația că iarna bate la ușă. Îți dai seama că vara de Sîn Martin a fost cîntecul de lebădă al unei blîndeți tomnatece cu totul plăcute și observi că acum, pe neașteptate, s-a schimbat totul; și că pînă și Roma, unde de obicei iarna înseamnă doar un cuvînt lipsit de conținut, va trebui să resimtă mușcătura gerului. Rămîi aproape uluit, ca atunci cînd te izbești de o ciudată anomalie, că și la Roma poate fi frig. Oamenii, descumpăniți de acea neașteptată scădere de temperatură și încă nepregătiți pentru frig, umblau cu fețele aplecate, în încercarea de-a scăpa de mîngîierea tăioasă a aerului de-afară; strîngeau din umeri și se încovoiau, îndreptîndu-se repede spre cel mai apropiat adăpost.

Cînd Nora a ajuns la locul întîlnirii, stabilit la barul Tre Scalini din piața Navona, Alberto era deja acolo. Formalismele au fost foarte scurte; aproape imediat Alberto a invitat-o pe Nora să intre. Ajunși înăuntru, au savurat căldura localului, animată de sunetul vocilor, vioiciunea privirilor, veselia ușoară și stăpînită a celor prezenți. Nora și Alberto au trecut încet printre cele două șiruri de mese dispuse pe lîngă pereți, de-a lungul sălii

principale de la parter; s-au îndreptat spre scara din fund pe care, după ce urci, pătrunzi în cele două săliţe de sus, mai izolate şi liniştite, unde tonalitatea vocilor e mai scăzută, privirile mai atente şi profunde, oamenii se ascultă, se examinează, îşi transmit revelaţii şi secrete. Nora şi Alberto s-au aşezat la singura masă liberă, din sala mai mică. Nora s-a simţit de parcă l-ar fi văzut doar în clipa aceea: probabil că a fost un bărbat frumos în tinereţe. Mai era încă. Avea o faţă prelungă şi armonioasă; ochi neliniştiţi, mari, care parcă voiau să-i sară din orbite, aşa absorbiţi erau să cerceteze în jur; păr şaten încă des şi uşor încreţit doar deasupra urechilor; nasul mic şi bine tăiat; gura mică şi cu profil delicat; o gropiţă în bărbie; şi o piele proaspătă, tînără, cu foarte puţine riduri. Că pielea îi era lucioasă se confirma şi la vederea mîinilor sale: erau extraordinar de tinere şi frumoase, încît păreau ale unui adolescent: lungi, subţiri, delicate, bine îngrijite. Nora nu mai văzuse niciodată mîini aşa tinere la un om de vîrsta lui Alberto.

Cînd s-a apropiat chelnerul de masa lor şi i-a întrebat ce anume doresc, Alberto îndreptîndu-şi politicos privirea spre Nora şi schiţînd un zîmbet întrebător, i-a dat ei posibilitatea să răspundă. Pe urmă, înţelegînd că Nora era încă nehotărîtă, pentru a o ajuta să scape de ezitări, răspunse: "ceai cu lămîie, pentru mine". Nora a şovăit o clipă, apoi a adăugat: "da, şi pentru mine".

"Doriţi şi biscuiţi?"

"Da, mulţumesc." A răspuns Nora. După ce chelnerul s-a îndepărtat, ei s-au privit fără a spune nimic. Însă ochii lor nu aveau nici o reţinere de-a rămîne aţintiţi reciproc, ba aproape că se bucurau de această coincidenţă. Nu ştiau de unde să înceapă, dar nu era nici urmă de stingherealǎ în tăcerea lor, care după scurtă vreme a fost

întreruptă de Alberto.

"Am auzit că pregătiți o lucrare despre Christopher Marlowe."

"Da, chiar așa. Sau mai bine zis, aș vrea s-o scriu dar... dar nu prea-mi reușește, cel puțin pînă în clipa asta. Sînt foarte îngrijorată. Trăiesc un fel de coșmar, sînt paralizată de neputința mea, de teama că nu voi reuși, mă simt neputincioasă, nu găsesc direcția potrivită."

"Să nu vă subapreciați. Aveți multe calități, ca toată lumea. Trebuie doar să le lăsați să iasă la suprafață."

"Mulțumesc pentru încurajare; chiar am nevoie. Aș avea nevoie de o persoană care să mă facă să cred mai mult în mine însămi. Nimeni nu mă încurajează, nici măcar Marco, logodnicul meu. Ăsta e momentul critic al vieții mele. Mi se pare pur și simplu că n-am mai avut de înfruntat niciodată un obstacol așa de greu. Mă simt învinsă, fiindcă mă izbesc de acest obstacol, fără nici un rezultat."

"Vai, nu, să nu spuneți asta. Veți avea prilejul să vă luați revanșa, veți vedea; veți avea ocazia să vă demonstrați valoarea. La ce anume lucrați efectiv? Care e subiectul tezei?"

"Hero și Leandru. Nu știu dacă știți..."

"Da, sigur, Hero și Leandru, micul poem al lui Marlowe; normal că-l cunosc."

Nora a rămas surprinsă că Alberto cunoaște opera minoră a autorului ei.

"Cum de cunoașteți acel mic poem de Marlowe? Sînteți pasionat de literatura engleză?"

"Sînt pasionat de literatură, engleză și nu numai."

"Continuați să fiți o enigmă pentru mine, începînd de la relația pe care o aveți cu doamna profesoară Galli, cu care parcă am înțeles că nu sînteți însurat. Mă scuzați

dacă sînt indiscretă, dar aș vrea să văd puțin mai limpede lucrurile."

"Vai, nu, nu sînteți deloc indiscretă. Pe de altă parte, în fața cuiva care și-a permis să vă scrie o scrisoare așa de îndrăzneață, vă faceți cumva probleme de indiscreție?"

Curiozitatea Norei de-a ști mai multe a fost dezamăgită nu de reticența lui Alberto, ci de venirea chelnerului, care a provocat o scurtă întrerupere a conversației lor. După ce chelnerul i-a servit, s-a prelungit încă puțin liniștea. Apoi discuția s-a reluat și a limpezit neclaritățile Norei. "Eu și doamna profesoară Galli nu sîntem căsătoriți. Eu am fost însurat, cu o femeie tînără și frumoasă, dar căsnicia mea s-a terminat repede. Nadia este o femeie fascinantă, foarte rafinată, puțin cam snoabă; îi plac mult literatura engleză, simpozioanele, conferințele, mondenitatea culturală, lansările de carte, teatrul, colaborează la reviste și ziare, are multe curiozități, își iubește mult munca. Munca, pentru ea, este lucrul cel mai important. Este o femeie foarte hotărîtă, cu un obiectiv limpede: cariera. Dar vai de cel care o contrazice, care îi contestă ceva. Într-o asemenea situație descătușează o furie debordantă, devine explozivă, aproape că te înspăimîntă. Dincolo de asta însă este o femeie amabilă, bine crescută, căreia cu greu poți să-i reproșezi ceva. E aproape impecabilă. De aceea eu n-am de obicei nimic să-i reproșez și sîntem mereu de acord. Și-apoi, mulțumită ei, pot avea informații despre lucrările interesante pe care le pregătesc absolvenții. Dacă este vreuna care merită atenția, Nadia mi-o semnalează îndată. Știți, în munca mea e importantă descoperirea de talente. Nadia e nu numai o femeie intrigantă și amabilă, dar e și o sursă prețioasă de informații. Cu toate lucrările pe care le are de citit, mai apare, chiar dacă rareori, cîte una care

poate fi interesantă pentru mine. De fapt, alături de Nadia împletesc utilul și plăcutul."

Nora nu știa dacă e mai surprinsă de neașteptatul oportunism al lui Alberto, sau de adevărul care se strecura încet în sufletul ei, în ceea ce privește ocupația interlocutorului său, despre care de-atîtea ori se întrebase care putea fi.

"Mă scuzați, dacă am înțeles bine, dumneavoastră sînteți..."

"Da, doamnă, sînt editor."

"Un editor", a repetat Nora uluită. "La asta chiar că nu mă așteptam."

"Sînteți surprinsă de activitatea mea?"

"Mda. N-am mai cunoscut niciodată un editor pînă acum. În plus mi se pare paradoxal și stingheritor."

"Dar ce vi se pare paradoxal și stingheritor?"

"E paradoxal să se întîlnească un editor în căutare de talente și o absolventă destinată să rămînă astfel. Prin urmare mă simt și foarte stînjenită față de dumneavoastră. Dacă ținem seama, apoi, și de motivul pentru care stăm de vorbă aici, adică faimoasa scrisoare și tot ceea ce conține, stînjeneala mea nu poate decît să sporească. Și apoi mai e și originea socială care ne desparte: dumneavoastră proveniți dintr-o lume înaltă, eu dintr-o modestă familie de periferie. Sîntem un cuplu improbabil, nu vi se pare?"

"Vai, nu, să nu aveți asemenea prejudecăți, să nu vă temeți. Dacă este aici cineva care trebuie să fie stînjenit pentru acea scrisoare, acela sînt desigur eu, nu dumneavoastră; și oricum cred că limpezimea și sinceritatea constituie cea mai bună metodă de-a ne raporta la celălalt. În ce privește diferențele sociale, de ce vă faceți griji? Deja sîntem într-o epocă a democrației depline, sau aproape, în care totul e posibil, din fericire; nu există

caste, interdicții, bariere; se întîlnesc indivizi ce aparțin unor condiții sociale dintre cele mai diferite, se unesc și se iubesc indivizi proveniți din locurile cele mai îndepărtate de pe glob, ce țin de culturile cele mai diverse. Și în sfîrșit, pentru a răspunde la prima dumneavoastră obiecție, nu există nimic stînjenitor în a resimți dificultăți la scrierea unui eseu. Lucrarea de licență este eseul, prima dumneavoastră operă, e normal să vă simțiți în dificultate. Credeți cumva că eu n-am avut dificultăți să-mi scriu lucrarea de licență, la vremea aceea? Și pentru mine a fost o încercare foarte grea și au existat momente cînd eram disperat că nu pot încheia cu bine totul."

"Sînteți foarte amabil, mă încurajați mereu, încercați tot timpul să-mi transmiteți încredere în mine. Eu, oricum, mă simt cam confuză, mai ales acum cînd am aflat că dumneavoastră sînteți editorul Alberto D'Angelo. Eu nu știu nimic despre lumea dumneavoastră. Înțeleg doar că aveți o mare putere, aceea de-a face deosebirea dintre ce e bun și ce nu e, ce anume ține de artă și știință și ce anume, dimpotrivă, e lipsit de orice valoare. Sînteți judecătorul care emite verdictul, care conferă dreptul de cetățenie sau care decretează excluderea."

"Să nu-mi atribuiți mai multă putere decît cea pe care o am și să nu credeți că activitatea editorială este dedicată doar promovării artei și științei. Din păcate, deja, de ceva vreme încoace, nu mai e așa. Editorul pur-sînge nu mai există. Trebuie să activăm și în alte domenii, dacă vrem să supraviețuim. Avem nevoie de lumina publicității, așadar trebuie să fim editori de ziare, de periodice și, dacă e posibil, inclusiv de televiziuni. După cum vedeți, apar îndată exigențele comerciale, economice, care ne obligă să ne corupem ținta inițială. Și noi sîntem condiționați de cerințele pieței, îi suportăm dictatura. Nu

sîntem liberi nici noi."

"Înseamnă că lucrați și în domeniul televiziunii, adică sînteți și proprietar de televiziuni?"

"Să spunem că o societate controlată de mine are o cotă mică de capital la o televiziune privată, care cunoaște o difuzare la nivel național. N-aș putea face altfel. Așa reușesc să-mi țin în viață editura, care altminteri ar fi deja închisă. Editura mea nu mai garanta, deja de mulți ani, cote de profit mulțumitoare, chiar dacă reprezenta mîndria familiei mele."

"Dar cum... Cum poți deveni editor, dacă nu sînt indiscretă?"

"Vai, dar e foarte simplu, cel puțin în cazul meu: am moștenit totul de la tatăl meu. Familia mea era înstărită și mi-a lăsat moștenire S.E.D., Societatea Editurii D'Angelo. Cînd a murit tata, fratele meu Enrico și cu mine am devenit proprietarii Societății. Cîțiva ani de zile, după moartea tatălui meu, bilanțul nostru contabil a fost pozitiv; apoi s-a produs însă o bruscă răsturnare a tendinței, care a coincis mai mult sau mai puțin cu dispariția fratelui meu Enrico. Resursele familiei au scăzut din cauza crizei din domeniul librar, dar mai ales din cauza risipei la care s-au dedat rudele mele, în special fosta mea soție Elvira."

"Fratele dumneavoastră a murit prematur?"

"Fratele meu efectiv a dispărut. A dispărut se spune, de obicei, ca un eufemism pentru a indica moartea unui om și, la fel ca toate eufemismele, conține o mare doză de ipocrizie. Eu, departe de orice ipocrizie, vreau să spun tocmai că Enrico a dispărut. De fiecare dată cînd mă gîndesc la soarta misterioasă a fratelui meu, încerc un sentiment apăsător de neliniște. Au trecut deja peste zece ani de cînd Enrico a plecat fără a lăsa nici un semn; sau

mai bine zis, un semn ne-a lăsat, dar a fost așa de laconic și sibilinic, încît n-a fost cu putință să-l pricepem în vreun fel, deși am încercat toate variantele posibile."

Nora a așteptat în zadar ca Alberto să-și continue povestea, apoi, atît din stînjeneala pe care acea tăcere neașteptată i-o producea, cît și din curiozitatea care se aprinsese în sufletul ei, a vrut să întrebe mai multe.

"Iertați-mă, ceea ce îmi spuneți mă face foarte curioasă, chiar dacă îmi dau seama că trebuie să fie foarte dureros pentru dumneavoastră. N-aș vrea să vă par insistentă, dar mă întreb ce semn v-a lăsat și pe care nu l-ați putut descifra."

"Vai, nu, nici o problemă; eu sînt cel care am deschis această pagină tristă și poate că n-ar fi fost nevoie. Nu, nu trebuie să vă scuzați."

A fost din nou o scurtă pauză tăcută.

"Am găsit un bilet, scris de mîna lui, în care am citit fraze lipsite de legătură și în plus fără vreun sens. Enrico ne îndemna pe noi, rudele sale, să nu pierdem vremea căutîndu-l, își declara dezinteresul total pentru bogăție, făcea aluzie la o anumită cale presărată cu obstacole, pe care deja a început s-o străbată și pe care se grăbea s-o urmeze, întrucît a ajuns la vîrsta de cincizeci de ani; da, chiar așa, insista că a depășit pragul respectiv, de parcă acest fapt ar avea vreo semnificație ca atare. Și-apoi încheia cu un salut de adio."

"Dar ce voia să spună? Nu e cu putință să dispari astfel. E un lucru nebunesc."

"De multe ori, toți cei care îl cunoșteau s-au întrebat unde s-a dus Enrico. Nimeni n-a putut găsi vreodată un răspuns normal. În ciuda îndemnului său de-a nu-l căuta, am încercat pe toate căile să-l regăsim, viu sau mort; dar nu s-a mai știut nimic despre el. Ne-am gîndit că s-a

sinucis, dar că a vrut să le ascundă rudelor acest sfîrșit tragic. În orice caz n-avem nici o dovadă a sinuciderii, întrucît cadavrul lui Enrico n-a fost găsit. Nu ne-am împăcat niciodată cu misterul care-i învăluie soarta. După mai bine de zece ani de la dispariția sa, nimeni nu l-a mai văzut, nici în Italia, nici în străinătate; nimeni n-a mai știut nimic despre el."

Au urmat cîteva clipe de tăcere îngîndurată, înainte ca Alberto să-și reia vorbele.

"Îmi pare rău dacă v-am întristat cu aceste amintiri întunecoase ale mele."

"Nu, nici pomeneală. Cred că e foarte interesant, chiar dacă e trist pentru dumneavoastră, ceea ce mi-ați dezvăluit. Sper că vom mai avea prilejul să ne facem confidențe."

Nora, doar în clipa aceea, și-a dat seama de fapt că și-a pus mîna instinctiv peste cea a lui Alberto. Gîndindu-se la asta, acum i se părea ciudat că-i atinge mîna. Și-a retras-o în modul cel mai firesc pe care l-a găsit, nu fără o nuanță de stinghereală pentru acel contact neprevăzut și surprinzător. După ce au ieșit din local, s-au despărțit cu promisiunea reciprocă de-a se revedea curînd.

31 ianuarie 2005

"Alo?... Cine e?"

"Bună ziua, Nora."

"Cu cine vorbesc?"

"Dumneavoastră nu mă cunoașteți, doamnă Giordani, așa că ar fi inutil să vă spun numele meu. Numele meu n-are nici o importanță pentru dumneavoastră. Vă sun ca să..."

"Totuși nu-mi spuneți odată cine sînteți și ce doriți?"

"Asta mă pregăteam să fac, dar m-ați întrerupt. Voiam să vă spun că dumneavoastră și cu mine ar trebui să ne întîlnim, fiindcă avem ceva despre care..."

"Sînteți nebun."

Nora închisese deja. Ușor enervată, s-a gîndit la un lucru previzibil: "banalul pisălog. Îndată ce te vede, înțelege că locuiești singură și crede că are dreptul să te deranjeze fără jenă".

Se înfuriase întrucîtva, dar în cîteva minute și-a redobîndit calmul. N-a trecut mult și telefonul a sunat din nou. A sunat de trei, patru, cinci ori. Un impuls de furie a cuprins-o.

"Sper că nu e iar pisălogul ăla."

A ezitat înainte de-a pune mîna pe receptor. Apoi a

făcut un efort de voință ca să-l ridice.

"Alo, da?"

"Doamna Giordani, tot eu sînt..."

"Dar ce vreți de la mine?"

"Lăsați-mă să vă explic, dați-mi răgazul să..."

"Atunci vă rog să vă grăbiți. Unde ne-am cunoscut noi doi? Ne-am întîlnit cumva pe undeva?"

"Nicăieri. Nu ne-am cunoscut și nu ne-am întîlnit."

"Asta e, atunci vă rog foarte mult să mă lăsați în pace."

"Ascultați-mă, trebuie să mă ascultați, dacă vreți să știți motivul care m-a determinat să vă telefonez."

"Am înțeles deja motivul acesta și nu vreau să-mi mai pierd vremea cu dumneavoastră. Nu mă obligați să fiu vulgară. Sper că îmi veți face favoarea de-a nu mă mai deranja. Vă rog foarte mult." Și a închis a doua oară. N-a trecut un minut și telefonul a sunat din nou.

"Ei, lasă că-i arăt eu. De data asta chiar că m-a înfuriat."

A ridicat iar receptorul, cu ferocitate.

"Alo, tot tu ești?", spuse dezlănțuindu-și întreaga agresivitate care-i zăcea în trup.

"Calmați-vă, doamna Giordani. Aș vrea să vă explic motivul acestui apel telefonic, dacă-mi permiteți. Eu am destulă vreme la dispoziție și, dacă nu mă ascultați acum, voi fi obligat să vă sun din nou; și iarăși, de nenumărate ori, pînă cînd vă hotărîți. De aceea, ca să nu vă mai prelungesc neliniștea, ascultați-mă puțin; e mai bine pentru dumneavoastră, credeți-mă."

"A, zău? Acuma tu pui condiții, îmi dai sfaturi? Dar cine dracu' te crezi? Ai destulă vreme la dispoziție? Atunci folosește-o la alte treburi, nu pentru a bate la cap lumea."

“Eu știu cine sînteți, cîți ani aveți, unde locuiți, vă cunosc aspectul, știu multe lucruri despre dumneavoastră și nu sînt așa cum vă închipuiți.”

“M-ai spionat? Să nu crezi că mă sperii; dimpotrivă, dacă nu termini cu hărțuiala asta, chem poliția. Te bag la pușcărie, obsedat grețos ce ești.”

“Nu vă agitați, doamna Giordani, nu folosiți cuvinte grele și nepotrivite. Eu nu sînt omul pe care vi-l închipuiți. Nu sînt un obsedat sexual și nici un hărțuitor de femei tinere și frumoase ca dumneavoastră.”

“De unde știi cum sînt, dacă spui că nu ne-am întîlnit niciodată? Cine dracu’ ești că mă tot enervezi? Nu vrei să mă lași odată în pace? Dacă într-adevăr nu ești un hărțuitor de femei, atunci nu mă mai bate la cap...”

“Eu v-am sunat pentru că trebuie să vă întîlnesc și să vă înmînez ceva interesant.”

“Ascultă, de data asta chiar că exagerezi, ești un detracat dacă îți închipui că sînt de acord să mă întîlnesc cu tine; să-ți iasă asta din cap. Ai priceput?”

“Și totuși sînt sigur că veți accepta să vă întîlniți cu mine, dacă vă voi spune că știu multe lucruri despre dumneavoastră, mult mai multe decît vă puteți închipui în acest moment; și în plus sînt în posesia unor documente foarte delicate care...”

“Ce vrei de la mine? Ce știi tu? Documente delicate? Ce tot spui? Despre ce documente e vorba? Nu există nici un document care...”

“Doamna Giordani, trebuie să mă ascultați, fiindcă am un document filmat care vă interesează, în mod sigur vă va stîrni curiozitatea și veți avea o adevărată surpriză.”

“Un document filmat? Visezi cu ochii deschiși. Îți închipui că o să cred așa o minciună grosolană? Mă consideri idioată? Crezi că mă convingi să ne întîlnim folo-

sind șmecheria asta de doi bani?”

“Eu totuși cred că ne vom întîlni, mai ales după ce vă voi dezvălui despre ce fel de film este vorba.”

“Ascultă, acuma chiar mă exasperezi. Despre orice ar fi vorba, nu-mi pasă deloc, fiindcă n-am nici o legătură cu asta.”

“Și totuși aveți o legătură, dragă doamnă. DVD-ul pe care-l am conține niște imagini speciale, care cu siguranță vă vor suscita interesul, credeți-mă.”

“Și care ar fi imaginile astea speciale de care vorbești, ce-am eu de-a face cu toate astea?”

“Aveți, dragă doamnă, fiindcă dumneavoastră sînteți protagonista absolută a scenelor respective.”

“Dar ce dracu’ spui, escroc nenorocit, mincinos, nemernic?”

“Adevărul; veți putea să vă admirați la treabă, în toată splendoarea. Ha, ha, ha, ha, ha.”

“Ce-ai de rîs, nenorocitule, ce te distrează așa de tare?”

“Veniți să luați DVD-ul și după ce veți urmări imaginile pe care le conține, o să rîdeți și dumneavoastră, sau poate veți plînge, depinde de punctul de vedere. Ha, ha, ha, ha, ha.”

“Te urăsc, vierme împuțit, îți urăsc rîsul ăsta răutăcios; dar deocamdată îmi pun deoparte ura față de tine și mă las o clipă în seama judecății: de ce-ar trebui să te cred? Ce dovezi am că nu ești obișnuitul pierde-vară, care se distrează sadic torturîndu-i pe alții, adică pe altele, fiindcă sadismul tău se îndreaptă evident împotriva femeilor; cine-mi spune că n-ai format un număr la întîmplare și, dacă tot ți-a răspuns o femeie, a cărei voce poate că ți-a plăcut, nu te-ai gîndit s-o bați la cap și să inventezi toată povestea cu DVD-ul ca să mă convingi să

ne vedem? Da, chiar așa, fiindcă asta urmărești de fapt: să te întîlnești cu o necunoscută, a cărei voce îți place, s-o ataci cu telefoanele tale, s-o faci să se simtă ca o pradă încolțită, s-o supui în fața voinței tale la fanteziile cele mai murdare."

"Ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha."

"Iarăși rîsul ăsta grețos? Ce te face să rîzi așa, nemernicule?"

"Încerc să rămîn serios, dar nu e ușor. Dacă ar fi cum ziceți dumneavoastră, doamnă Giordani Nora, cum vă explicați că vă cunosc numele și prenumele? În cartea de telefon scrie că titularul numărului pe care l-am format este domnul Rinaldi Marco. Că vă numiți Giordani Nora, că aveți douăzeci și șapte de ani, că aveți un frate care lucrează în străinătate, că uneori luați trenul pînă la Tivoli și mergeți în vizită la prietena dumneavoastră Paola, și aș putea continua cu multe alte detalii din viața dumneavoastră, cine mi-ar fi putut spune asta? Trebuie să mai continuăm, sau vă ajunge atît? Nu mai spuneți nimic? Ați rămas împietrită de surprindere? Veți fi și mai uluită, după ce veți vedea imaginile din film."

Nora a rămas înțepenită, încît a trebuit să înghită în sec de mai multe ori, pentru a spera să dea glas mîniei care o sugruma și să găsească un răspuns în măsură să-i aline disperarea. Dar nimic nu i-a venit în sprijin. N-a fost în stare să scoată nici un sunet; nici un argument n-a ajutat-o să-și calmeze răvășeala. Diavolul de la celălalt capăt al firului, după ce i-a simțit vulnerabilitatea, i-a administrat alte lovituri, înșirîndu-i alte fapte din viața privată a Norei.

"Ce vrei de la mine?"

"Vreau să vă întîlnesc pentru a vă înmîna acest DVD care este la mine."

"Și apoi? După ce-l voi vedea, ce trebuie să...?"

"Vai, nu vă bateți capul cu asta. Eu am doar misiunea să vi-l înmînez. Pe urmă vor veni alte instrucțiuni, probabil."

"Nu reușesc să vă înțeleg, totuși, să ne întîlnim. Dar numai într-un loc public, de fapt în plină stradă."

"N-am nici o problemă cu asta, Nora. V-ar conveni vila Mirafiori?"

"Dar cum? Știți și că merg la vila Mirafiori?"

"Dragă doamnă, știu multe despre dumneavoastră; nu v-am spus deja?"

"Cum o să vă recunosc? Și-apoi vila Mirafiori e mare, unde ne vedem?"

"O să vă recunosc eu. Ne vedem la intrarea din strada Carlo Fea."

În aceeași zi, la ora fixată, Nora l-a așteptat în locul stabilit. După cîteva minute, Nora a văzut că, pe neașteptate, se apropie un bărbat de ea. Încercase să-l recunoască dinainte pe "omul" ei, pentru a-l examina măcar cîteva secunde; dar totul a fost zadarnic. Omul care trebuia să-i livreze marfa a apărut din senin, s-a materializat instantaneu. I-a dat un pachet, fără a spune nimic. Apoi s-a îndepărtat imediat, a urcat repede într-o mașină cu motorul pornit și un alt bărbat la volan. Mașina a țîșnit din loc, dispărînd într-o clipă. Nu mai rămăsese nici urmă din omul acela: se scufundase la loc în abisul din care apăruse misterios. Doar atunci a părut Nora să-și dea seama că ține ceva în mînă. Era un plic închis. L-a privit și a înțeles că probabil e DVD-ul despre care vorbiseră la telefon. A apucat-o o imensă curiozitate de a-l vedea, în încercarea de-a face lumină în acel mister care devenea tot mai adînc.

A apărut Nora. Avea desfăcut pe spate părul blond, vaporos, mătăsos, strălucitor. Un zîmbet inefabil, ademenitor, de o șiretenie potrivită pentru acele clipe. Purta o cămășuță de mătase ruginie, ușor încrețită, avînd cute la decolteul ce-i cuprindea sînul ridicat, ponderat, mîndru de substanța sa autentică. Fusta, din catifea curată, verde întunecată, cu nuanțe luminoase, foarte moale, înfășurînd delicat coapsele, fără a le scoate prea mult în evidență, dar lăsîndu-le să se ghicească totuși, era lungă pînă la botinele din piele de căprioară. A mers încet spre pat, s-a întins pe spate. Și-a ridicat brațele spre cap, depărtîndu-le, de parcă voia să se întindă. Și-a arcuit ușor spinarea pentru a scoate un suspin adînc. Și-a desfăcut picioarele, cît i-a permis fusta.

"Vino, vino aici lîngă mine. Vreau să mă strîngi tare."

Nora avea acum ochii închiși. Își mișca încet bustul înainte și înapoi, respira adînc. Încă mai purta cămășuța, care era descheiată. Sub cămășuță n-avea sutien. Buricul i se apropia și i se îndepărta într-o mișcare ritmică. Nora era cu spatele. În afară de cămășuță, nu mai avea nimic pe ea. Îi erau goale picioarele, pulpele, coapsele. Stătea ghemuită. Între picioare ținea un cap, care părea strivit sub greutatea feselor ei. Nora își arăta din nou burtica, pîntecul și apoi părul pubian. Acolo, sub pubis, era o mandibulă care se agita, un gît încordat care, cu un efort imens, încerca să se întindă cît mai mult cu putință. Îi aparținea unui bărbat, a cărui gură nu se mai vedea, acaparată de pîntecul Norei. Degetele ei ciupeau, orgolioase, sfîrcurile bărbatului culcat pe spate, care se zvîrcolea convulsiv. Agitația bărbatului cobora de-a lungul picioarelor sale, care se îndoiau, se îndepărtau, se întindeau, se înțepeneau și apoi din nou se înmuiau. Unda de plăcere

trecea prin burta bărbatului și prin pieptul său, care însă nu se putea mișca, țintuit cum era sub greutatea Norei. Care, uneori, slăbea puțin strînsoarea din jurul capului său, lăsîndu-i cîteva mici libertăți de mișcare, pentru a relua apoi cu o apăsare mai puternică, de parc-ar fi vrut să-l înghită în peștera ei. Nora, cu mîna dreaptă, strîngea un penis umflat de excitare. Îl deschidea cu grijă, apoi îl închidea încet, repetînd de zeci de ori mișcarea. Apoi, la un moment dat, bărbatul a trebuit să se dea bătut: a început să urle ca un obsedat, să se zbată cu zgîlțîieli care-i înălțau șoldurile, în timp ce revărsarea de plăcere se întindea copioasă, formînd o acumulare densă pe burta lui.

Nora acum era înclinată peste picioarele bărbatului așezat pe canapea. El se vedea din profil, îmbrăcat elegant. Avea o pălărie cu boruri foarte largi, bine înfundată pe cap, care-l făcea de nerecunoscut. Nora era complet goală, întinsă peste el. Capul ei se scufunda în stofa moale a canapelei; uneori și-l înălța pentru a și-l repezi din nou. I se observa spinarea care i se adîncea, apoi rotunjimea feselor delicate și parfumate, apoi coapsele ce coborau ispititoare, apoi pulpele cărnoase, și la urmă picioarele înțepenite în contracția plăcerii. Bărbatul, cu degetul mijlociu al mîinii stîngi, apăsa delicat spinarea Norei, de la grumaz pînă la fund. Mîna dreaptă în schimb nu i se mai vedea, scufundată între coapsele ei. Nora, din cînd în cînd, își înălța capul, dezvelindu-și ochii aburiți și pierduți. Capul i se clătina, de parcă nu mai era în stare să și-l țină drept. Cînd rămînea ridicată, i se vedea gura întredeschisă și limba neașteptată, care ieșea să lingă buza de sus tocmai în clipa cînd pleoapele îi strîngeau ochii. Cum i se mișca în sus și-n jos capul, tot

așa i se agitau și fesele cărnoase. Tot corpul ei se scutura într-un șir de senzații fulminante, care își aveau epicentrul în peștera ei moale, intimă și tainică.

"Așa, așa. Da, da, așa, of, da, vai, mmm, daaa, nu te opri, te rog, of, da, continuă, ah, ah, ah, daaa, oh, oh, oh, ce minunaaat, ce minunaaat, e superb, ah, ah, ah, daa, daa, vai dragule, mmm, ești formidabil, vai daa, da, mmm."

***

Nora nici măcar nu termină de privit conținutul DVD-ului. Vederea acelor puține imagini era pentru ea un stigmat înfocat; se simțea de parcă cineva și-ar fi stins, cu un sadism neașteptat, țigara în sufletul ei, unde arsura insuportabilă va dura o eternitate. A fost răpită în adîncuri, a fost smulsă de vîrtejul gîndurilor, tîrîtă de fluxul lor, izbită și istovită de curgerea lor impetuoasă, neputincioasă de-a le îndigui forța devastatoare. Nu, trebuie să existe un punct de sprijin pentru a se smulge din șuvoiul devastator al acestui rîu care se revarsă. Nu era posibil să se prăbușească astfel în prăpastie, trebuia să urce înapoi pe firul gîndurilor, să-și regăsească un strop de încredere, să identifice o mică rază de sens în acțiunile pe care alesese să le îndeplinească. Nora s-a întors cu mintea la prima întîlnire amoroasă cu Alberto. De la poarta blocului, a urcat pe jos scările pînă la etajul cinci. A ajuns sus gîfîind, cu cîțiva stropi de sudoare pe frunte. Se gîndise de atîtea ori, de-a lungul intervalelor de fantezii intime, la situația aceea așa neverosimilă, absolut de neimaginat pentru ea, pînă cu puțin timp înainte. Meditase la asta îndelung, luînd în considerare toate riscurile eventuale, care se puteau ascunde în spatele unei asemenea aven-

turi; și după ce-a identificat toate capcanele posibile, le-a redus dimensiunile și le-a considerat mult mai puțin înfricoșătoare decît îi apăruseră la început. Nu s-a mai simțit neliniștită: după ce-a examinat și a cîntărit totul, fără să remarce nici un risc posibil care s-o îndepărteze de la intențiile ei, s-a hotărît să facă pasul. O voce ascunsă o mai avertiza încă, dar tot mai slab, așa de încet că nu mai reușea să-i atragă atenția. Astfel încît a vrut să simtă pînă în străfunduri gustul fructului oprit. L-a înhățat pentru că, împinsă de natura ei de femeie mîndră, căuta un alt adăpost pentru nestinsa ei nevoie de libertate. Sunase la ușă. Cîteva clipe de așteptare; apoi ușa s-a deschis și el a apărut.

"Bun venit, Nora."

"Bună seara."

Privirile lor s-au întîlnit repede, pe furiș, lamele ascuțite ale ochilor lor nerăbdători, încrucișîndu-se, făcuseră să sclipească vechea flacără a complicității. Nora i-a întins mîna. Pe neașteptate, cu o înclinare agilă, el a atins-o cu un sărut foarte ușor. Ea l-a urmat amețită ca un robot. S-a pomenit într-un salon amplu, chiar foarte mare, cum nu mai văzuse deloc. Se auzea încet o muzică, în fundal. O lumină discretă încălzea atmosfera. S-au scufundat foarte repede într-o canapea enormă și pufoasă. El i-a luat din nou mîna cu mîinile lui, a dus-o la gură și a sărutat-o.

"Vrei să bei ceva?"

"Da, mulțumesc. Mi-ar plăcea să beau ceva."

O tavă cu două pahare a apărut, pe măsuța elegantă dispusă alături de canapea. Apoi el a mers la capătul opus al imensului salon, a luat o sticlă de pe etajera pe care mai erau multe, una lîngă cealaltă. Ea l-a zărit de departe: avea un aer așa neglijent și totodată amuzant,

o imagine simpatică a trupului în indiferența sa. S-a întors lîngă ea, a turnat vin de Madeira semidulce pentru amîndoi. Apoi și-a ridicat paharul și l-a ciocnit cu al ei.

"Sănătate."

Ea a ascultat clinchetul paharului ciocnit de al lui, a zîmbit, apoi a băut.

"E delicios. Mai dă-mi, te rog."

A băut din nou, pînă cînd și-a simțit capul plutind. Și el și-a golit iar paharul. O clipă mai tîrziu, brațele lui au strîns-o puternic. Ea n-a avut timp să-i vadă chipul cum se apropie, s-a pomenit cu el în fața ochilor. S-a înțepenit neștiind dacă trebuie să-l sărute sau nu. Uimirea ei a fost însă zadarnică, totul a mers foarte spontan. I-a simțit buzele cum i le apăsau moi și nervoase pe ale ei. Nora a fost mulțumită simțind că se deschideau și îi întindeau limba, moale, purtînd umezeală și plăcere. Senzația deschiderii a excitat-o, pătrunderea a încîntat-o. Cînd buzele li s-au desprins, s-au privit în ochi îmbătați de dorință. Apoi s-au căutat din nou, cu mai mare frenezie.

Nora i-a simțit sexul crescînd și apăsîndu-i firesc burta. A fost frumos să-i perceapă sexualitatea cum își face apariția, cum își face loc printre toate discursurile și vorbăria. Așa a început întîlnirea dintre trupurile lor. Apoi ea a avut o tresărire de rușine, s-a oprit. Poate mai mult decît rușinea a fost teama. Da, s-a temut să se lase pe seama simțurilor.

"Te rog, nu vreau. Trebuie să ne oprim, dacă nu te superi..."

El și-a ascuns decepția, a fost foarte prevenitor, nici un semn de mînie, nici o încercare de a-i forța voința. Seara a continuat liniștit, apoi s-au despărțit prieteni, fără ca el s-o întrebe ceva despre o viitoare întîlnire. Ea

s-a simțit liberă, mulțumită că poate fi stăpînă pe o situație așa de intimă fără nici o obligație. Cîteva săptămîni au continuat să vorbească la telefon, s-au întîlnit de cîteva ori, au făcut conversații interesante. Ea a continuat să țească firele intimității, rezervîndu-și dreptul de a-i oferi îmbrățișări, mîngîieri, o mare apropiere fizică, uneori săruturi pătimașe, profunde, lungi, foarte savuroase, care deschideau poteca unei minunate plăceri și, mai ales pentru el, a unei insuportabile inflamări a simțurilor, o înfiorătoare excitație debordantă. El a putut să strîngă la piept carnea aceea tînără, să-i simtă substanța, să-i ghicească pietroasa consistență, să-și adîncească limba înfometată în gura ei, pentru a i-o mîngîia în toate colțișoarele, deschizîndu-i-o așa de larg cît s-o doară, aproape sufocînd-o, propulsat de-un impuls animalic. Dar aici trebuia să se oprească, fiindcă ea nu-i permitea mai mult.

"Nu mai rezist. Te doresc cum n-am dorit nici o femeie."

"Dacă pentru tine e prea dureros să renunți la trupul meu, atunci să nu ne mai întîlnim."

"Nu, asta nu, măcar atîta timp cît vrei să ne întîlnim."

"Eu vreau să ne vedem, dar vreau să continuăm așa, cel puțin deocamdată. Sînt îndrăgostită de tine, altfel nu te-aș săruta, n-aș sta îmbrățișată cu tine, așa cum fac în clipa asta. Dar încă nu mă simt pregătită să mă ofer pe de-a-ntregul, cum ai vrea tu. Mai am nevoie de ceva timp."

"Înțeleg. Voi aștepta, chiar dacă ar dura și zece ani. Dorința de-a te avea, pofta de-a gusta toate minunățiile tale mă vor păstra așa cum sînt, nu mă vor lăsa să îmbătrînesc."

"Da, e adevărat: tu vei rămîne mereu tînăr, mereu

plin de pofte, atîta vreme cît te voi zgîndări."

"Da, te rog să mă zgîndări cît de mult, primesc totul de la tine. Aș face imposibilul numai să te am îndată. Dar dacă tu nu vrei, prefer aceste îmbrățișări, aceste săruturi extraordinare, decît să nu te mai văd. Ia-ți oricît timp de gîndire; ba mai mult, și dacă n-ai ajunge vreodată la hotărîrea de-a mi te dărui complet, ceea ce astăzi îmi oferi este deja pentru mine o imensă fericire."

"Îți mulțumesc pentru infinita răbdare. Mă gîndesc că nici un alt bărbat n-ar fi avut atîta putere să accepte, să aștepte. Comportarea mea este exasperantă."

"Este exasperantă dorința mea de-a te avea, dar este o prea dulce exasperare."

"Reușești întotdeauna să vezi partea bună a lucrurilor."

"Asta e adevărat: reușesc să schimb răul în bine, modificîndu-mi îndată punctul de observație. Totul depinde de punctul de vedere."

"Așadar pentru tine e totdeauna bine ceea ce se întîmplă."

"Da, e bine, fiindcă așa trebuie să fie. Trebuie să iubim destinul care ni s-a dat: *amor fati*."

"Eu sper ca destinul nostru să fie cel de-a rămîne, oricum vor merge lucrurile, mereu îndrăgostiți, mereu prieteni, așa cum sîntem acum. Sper că nu vor fi niciodată conflicte între noi, supărare sau ranchiună, pretenții sau impuneri de vreun fel."

"De asta poți fi sigură. Nu-mi pot nici măcar închipui să fac ceva împotriva voinței altcuiva, mai ales dacă persoana aceea ești tu, care ești pentru mine ființa cea mai dragă pe lume."

"Mă bucur că îmi dai această mare posibilitate de-a te iubi în felul care mi se potrivește cel mai mult, urmînd

cursul întortocheat al individualității mele."

Relația lor a mers înainte o vreme, pe baza acestui acord. Extrema libertate pe care el i-o oferea făcea ca, în mod paradoxal, ea să rămînă legată de el. Astfel el n-o lăsa să-i scape, așteptînd ca ea să cedeze la presiunile lui foarte blînde și aproape imperceptibile. Într-o zi, i-a înmînat altă scrisoare.

Stimată doamnă,

Mi-ai plăcut pentru simplitatea ta spontană, pentru că în tine nu există nici urmă de ipocrizie, nu există falsitate sau amăgire. Tu răspîndești cordialitate și veselie în jurul tău, ești ușoară dar nu ușuratică. Ai o profundă cunoaștere a vieții și a legilor sale, cunoști și înțelegi oamenii; ești hotărîtă și energică, știi mereu ce anume ai de făcut; ești curajoasă, puternică, plină de sănătate și temperament; știi să învingi obstacolele și să-ți netezești drumul pentru a-ți împlini proiectele. Știi deja, mai mult sau mai puțin, ce-ți rezervă viața viitoare, fiindcă ai înțeles-o în profunzime. La tine, înțelepciunea surprinde cu atît mai mult, cu cît anii pe care-i ai sînt puțini. Mai ales un aspect îmi place la tine: știi să privești realitatea în față, știi să examinezi cu atenție situațiile și să vezi în ele ceea ce există cu adevărat, fără prefăcătorii, fără false înfrumusețări.

Iluzia că lucrurile sînt mai frumoase și mai prețioase decît în realitate nu-ți aparține, o respingi cu un dispreț întemeiat. Știi că pînă și iubirea, mai devreme sau mai tîrziu, se liniștește în matca afecțiunii reciproce, a stimei, a respectului, dar și a obișnuinței și a repetiției. Știi că la început ardea ca un formidabil incendiu, însă e destinată să scadă pînă la un foc efemer; pîlpîie firește sub cenușa vieții cotidiene, ca o rămășiță de flacără, dar nu mai iz-

bucnește în vîlvătăi; nu mai e acea pasiune arzătoare, patima devorantă care îți deșiră carnea, te scoate din minți, îți stinge pofta de mîncare.

Asta resimt mai mult sau mai puțin, atunci cînd te privesc, atunci cînd te îmbrățișez, dar încă și mai mult atunci cînd nu ești alături de mine. Dar dintre toate virtuțile pe care le ai, nu pot firește să-ți las deoparte trupul. Ai un corp ca-n vise, care cu siguranță lasă visători foarte mulți bărbați; un corp suveran, un corp care te face să leșini, care te țintuiește în ființa masculină, care nu-ți permite să-l ignori, în fața căruia nu te poți preface că nu există; un corp care te cheamă, te înfășoară, te soarbe în moliciunea sa abundentă, în care nu te poți stăpîni să nu te scufunzi cu mintea plină de dorință.

Îți poate părea ridicol ca un bărbat de vîrsta mea să fie înnebunit după o femeie tînără ca tine. Știu că n-ar trebui să se întîmple așa ceva, că poate mă umplu de infamie, tînjind după ceea ce n-aș avea voie; dar nu pot s-o evit, nu pot stinge acest incendiu pe care l-ai aprins în sufletul meu. Mi-aș vinde și sufletul diavolului, doar să te am o singură zi.

Știu că între noi, probabil, nu se va întîmpla niciodată ceva; dar dacă, din greșeală, s-ar întîmpla acel lucru la care mă gîndesc deja tot timpul, îți jur că nu ți-aș pretinde nimic. Nu voi avea nici un drept asupra ta și nici nu-ți voi cere vreodată să împlinești vreo obligație sau vreo datorie față de mine. Crede-mă: nu te voi deranja și nu te voi supăra niciodată. Chiar dacă într-o zi, în urma unei vrăji magice, ai vrea să mă transformi într-un bărbat atrăgător și tentant și ai hotărî să mă iubești cu instinctele carnale, eu nu mi-aș schimba așteptările față de tine, nu te-aș obliga niciodată la nimic din ceea ce nu dorești să faci. Sînt un om care dintotdeauna a trăit și

pentru totdeauna va trăi în umbra libertății, pe care și-a ales-o ca valoare fundamentală a propriei vieți. Tot ceea ce lezează ori știrbește libertatea e considerat de mine amenințător și dușmănos și ca atare e respins cu hotărîre. Din partea mea nu vei putea suferi niciodată vreo constrîngere sau impunere sau, mai rău, vreun șantaj. Vei fi cu totul liberă să mă iubești o singură zi, doar o oră, iar apoi să dispari pentru totdeauna din viața mea, fără să-mi explici măcar de ce. Ți-aș mulțumi oricum la infinit pentru darul imens pe care mi l-ai face. Nu-ți voi telefona, nu te voi căuta, nu îți voi produce nici o stinghereală și nici o problemă; voi ieși în vîrful picioarelor din viața ta, îndată ce tu vei ieși din casa mea. Nu voi reprezenta o povară pentru tine. Va fi de parcă n-aș exista, pe cînd tu vei putea dispune de mine cînd și cît vei vrea.

Știu că ai alt bărbat, așa cum eu am altă femeie. Precum înțelept ai observat, doar pe baza acestei stabilități poate fi trăită o nouă aventură de iubire. Nimeni nu dorește să tulbure legăturile stabile care constituie viața noastră cotidiană. Ceea ce s-ar putea face, dacă ai avea curajul și intenția respectivă, ar fi să deschidem o prea dulce paranteză de iubire și plăcere, pe care ai putea s-o închizi în orice clipă.

Te iubesc, chiar și fără vreun drept sau vreo speranță, dar te iubesc enorm.

Nora a fost plăcut tulburată de această scrisoare. A citit-o și a recitit-o de multe ori. A fost încîntată de toate laudele care i-au fost aduse. Nici măcar nu i-a trecut prin minte că ar fi fost o lingușeală, în toate sau măcar în cîteva din cuvintele pe care el i le-a scris. A fost mirată văzîndu-se cu atîtea calități, de parcă nu s-ar fi recunoscut în acea descriere, de parcă acele vorbe politicoase s-ar

fi referit la altcineva; dar le-a crezut; a fost bucuroasă să le creadă. S-a gîndit că nu s-a apreciat destul pînă în clipa aceea și că, în sfîrșit, a apărut cineva care să-i ridice vălul care îi acoperea ochii. A fost reconfortată, chiar dacă vorbiseră deja despre asta, de declarațiile cuprinse în scrisoare, legate de excluderea oricărei obligații a ei, în caz că ar fi hotărît să facă dragoste cu el. Faptul că el a repetat-o în scris constituia o ulterioară garanție de libertate, o nouă confirmare că el ar fi sprijinit-o și susținut-o în orice chip, fără a-i pretinde nimic. Și-apoi a revenit mereu la pasajele care descriau dorința lui fizică, tot ceea ce corpul ei de femeie putea să provoace la acel bărbat. Această parte a scrisorii a provocat în ea o surdă excitație, o enormă ispită. Depindea numai de ea: putea continua să țină în frîu animalul ce fremăta în el, sau putea în orice clipă să-l descătușeze, dîndu-i ca hrană propriul ei corp, de care avea el nevoie ca de aerul pe care-l respira. Această posibilitate de-a hotărî, această libertate absolută a îmbătat-o, a făcut-o să se simtă așa de bine încît n-ar fi vrut s-o piardă. N-a vrut să dezlege nodul, de parcă dilema de-a se dărui sau de-a nu se dărui îi oferea mai multă plăcere decît ce-ar fi obținut din contactul sexual cu el. S-a tolănit în lîncezeala ei, mulțumită că poate amîna hotărîrea. I s-a părut că în fața ei timpul se lungește, în loc să se scurteze, că dobîndește un gust mai ispititor. Nora voia să-l savureze clipă de clipă, fără a se grăbi să-l trăiască. Această răbdare cuceritoare, această progresivă dispariție a oricărei neliniști au făcut-o să se gîndească binedispusă la el, pînă la punctul de-a i se abandona, de-a satisface o dorință reciprocă și năvalnică. Iar acum aceste imagini. Un bolovan care-i izbea încrederea, fericirea, sentimentul că a cucerit o libertate pînă atunci necunoscută. Tainica lor luptă amoroasă a fost înregistrată.

De ce? Nora nu voia asta. Totul fără ca ea să știe.

"Cine i-a cerut s-o înregistreze? A fost inițiativa lui, mie nu mi-a spus nimic, dar cum și-a permis așa ceva fără acordul meu? Simt că înnebunesc, nu m-aș fi așteptat la așa ceva din partea lui. Și omul care mi-a dat DVD-ul? Cine e? Și el a văzut imaginile în care eu... Îmi pierd mințile, mi-e rău numai cînd mă gîndesc. Nemernicule! De ce mi-ai făcut asta și pe urmă i-ai dat și celuilalt prilejul să asiste la întîlnirile noastre secrete? Poate că au mai văzut și alții. Te reclam la poliție, nemernicule, te bag la pușcărie pentru infamia asta, trebuie să-mi dai imediat toate documentele filmate cu întîlnirile noastre intime, altfel mă adresez organelor abilitate; chiar dacă nu vreau să se afle despre relația mea clandestină. Nu, nu vreau să afle și alții. Și totuși vreau să-l reclam pe ticălosul ăla. Doamne, ce dezastru! Asta chiar că nu-mi lipsea. Nu știu ce să mă fac. Fii calmă, trebuie să existe o soluție. Înainte de toate trebuie să-l înfrunt pe nenorocitul care mi-a făcut această farsă de cel mai prost gust."

Nora, îndată ce-a reușit să-și mai stăpînească furia care o sufoca, a format numărul lui Alberto.

"Alo?"

"Cum ți-a trecut prin cap să filmezi scenele alea pe care mi le-ai trimis prin trepădușul tău? Cum ți-ai permis să faci așa ceva fără să mă anunți? Cine e individul ăla care mi-a dat DVD-ul, ce legătura are cu povestea asta, ce știe el despre noi? Hai, răspunde-mi, îmi ești dator cu o mulțime de explicații. Povestea noastră era atît de delicată și tu ai mînjit-o. Cine e omul ăla, de ce mi l-ai trimis, de ce ai filmat momentele noastre de intimitate? Ce-ți trece prin minte să faci?"

"Nu-ți face griji pentru omul ăla, nu știe nimic, n-a văzut nimic, a avut doar rolul de curier și pe urmă a ieșit din scenă. Uită de el, nu te va mai deranja."

“Și celelalte probleme? Celelalte întrebări fără răspuns? Ce-ai de zis?”

“Scumpă Nora, în ceea ce privește celelalte aspecte, cred că va fi mai bine să le limpezim într-o discuție între patru pereți, fără riscul de-a fi ascultați de altcineva, fără nici un fel de amestec din afară, dorit sau nedorit; astfel vom putea să ne concentrăm pe toate detaliile situației. Am putea să ne vedem chiar mîine, dacă vrei.”

“Sigur că vreau, urgent. O să vin acasă la tine imediat. Nu pot aștepta.”

“Calmează-te, Nora, nu te repezi. Nu e nevoie să vii în clipa asta la mine. Mîine va fi foarte bine.”

“Cum să nu fie nevoie, ba este. Trebuie să aflu rapid ce-i cu înșelătoria pe care-ai pus-o la cale cu atîta nemernicie. Vreau să pricep limpede toată povestea asta tristă, cît mai curînd.”

“Ți-am spus să te calmezi. Povestea nu e tristă, ci veselă, dacă vei ști să tragi toate foloasele de pe urma ei. Nimeni nu știe de noi și de relația noastră, nimeni n-a văzut filmul care ți-a fost înmînat.”

“Și-atunci omul tău de încredere, să-i spunem așa, ce-are a face cu toate astea?”

“Nu-ți bate capul, o să-ți explic.”

“Dar chiar nu mă poți primi azi să vorbim?”

“Nu, Nora. Azi e imposibil. Timpul meu, azi, e dedicat Nadiei, care va ajunge imediat acasă.”

“Ah, da, Nadia. Sigur, înțeleg, nu m-am gîndit, dar mai există și Nadia în viața ta.”

“Așa cum într-a ta există și Marco.”

“Atunci ne vedem mîine dimineață. Îți convine mîine dimineață?”

“Nu înainte de ora zece, te rog. De la zece încolo, îți stau la dispoziție.”

“Vai, dar ce amabil și grijuliu ești!”

“Ca de obicei, draga mea.”

Nora abia a terminat de vorbit cu Alberto și a sunat telefonul.

***

“Cine dracu’ o fi? Chiar acuma trebuia să mă caute? Te pomenești că o fi Marco? De altfel, au trecut două zile de cînd nu l-am căutat.”

Nehotărîtă dacă să răspundă sau nu, pînă la urmă a ridicat receptorul.

“Alo?”

“Salut, ce mai faci, ce vești ai? Nu mă mai suni de-un secol.”

“Vai, Paola, ai dreptate; e numai vina mea. M-am gîndit mereu la tine, mi-am promis de nenumărate ori să-ți telefonez și pe urmă, din greșeală, n-am făcut-o. Iartă-mă.”

“Dar nu trebuie să-ți ceri iertare, eu să nu-nțeleg situația? Cînd ești îndrăgostită, mai ales la început, nu te mai gîndești la altceva. Și-apoi nu-i ușor să te descurci cu două povești în paralel; trebuie să te organizezi bine, să-ți planifici activitățile. Oricum e un semn bun că nu m-ai sunat: înseamnă că lucrurile merg în direcția potrivită.”

“De fapt, sînt într-o imensă încurcătură. Aș avea o grămadă de lucruri să-ți povestesc, dar din păcate acum nu pot. Trebuie să ne auzim într-un moment mai prielnic.”

“Mă dezamăgești! Eram așa curioasă să știu cum mai merge povestea cu admiratorul tău, și cînd colo...”

“Ai perfectă dreptate. Pot să-ți spun doar, deocamdată, că povestea, după ce-a început așa cum știi, s-a și terminat deja.”

“Vai, îmi pare rău, e tare neplăcut, fiindcă îl voiai mult pe tipu’ ăla.”

“Nu. Adică, vreau să spun că nu asta-i important. Îl voiam sau nu-l voiam, n-are nici o importanță. Neplăcerea nu-i că s-a terminat, ci că a început.”

“Cum? Nu înțeleg, iartă-mă dacă nu te mai pricep, fii ceva mai limpede...”

“Sigur că nu înțelegi, nici măcar nu-ți poți închipui ce mi se întîmplă acum. Din păcate nu-i ușor de explicat în două cuvinte. Acum trebuie să te las, fiindcă înainte să mă cauți tu mi-am amintit că trebuie neapărat să-l sun pe Marco. Nu l-am mai auzit de două zile. Probabil că-i tare furios, fiindcă i-am promis că-i spun dacă merg sau nu cu el la cină, la acel prieten al lui, Alfonso, ăla care-i profesor de religie; odată l-ai întîlnit și tu, mi se pare.”

“Alfonso? Dar cine e? Nu, eu nu-l cunosc.”

“Ba da, îl cunoști; l-ai întîlnit acum cîțiva ani, la ziua lui Marco.”

“La ziua lui Marco? Dar cine e?”

“Îți amintești de ăla care avea doi gemeni?”

“Doi gemeni? Ah, daaa, acum îmi amintesc. Da, mi-l amintesc perfect, un tip cam încrezut.”

“Exact, țin minte că ți-a zis ceva despre țînțari...”

“Despre țînțari? Nu, asta nu țin minte.”

“Îmi amintesc eu: ziceai că te-a mușcat un țînțar...”

“Ah, daaa, acum îmi amintesc. El mi-a zis imediat că n-a fost o mușcătură, ci o pișcătură. Da, mi-l amintesc perfect, un tip caraghios, chiar dacă un pic cam încrezut.”

“Mie mi se pare un om plicticos, nu-l înghit deloc, însă Marco îl stimează foarte tare, zice că e grozav, și într-adevăr este, dar pe partea cu simpatia lasă mult de dorit. Nu merg cu plăcere la el, dar mîine voi fi obligată; in-

clusiv pentru că data trecută am refuzat și dacă nu merg mîine, Marco o să mi-o scoată pe nas luni de zile."

"Ți se arată așadar o seară nasoală. Succes."

"Voi avea nevoie, ca să nu mă plictisesc de moarte. Acum chiar că trebuie să te las, dar îți promit că te sun mai tîrziu sau îndată ce-o să pot și o să-ți povestesc ultimele evenimente."

"Sînt foarte curioasă, Nora. Mi-ar plăcea să înțeleg ce se întîmplă, de asemeni fiindcă mă simt cam răspunzătoare că, oarecum, eu te-am împins către bărbatul ăla."

"Vai, pentru asta nu trebuie să-ți bați capul. Tu n-ai nici o vină. Ciao, pe curînd."

"Ciao, scumpa mea, ne auzim în curînd."

Nora s-a grăbit să-l sune pe Marco.

"Alo?"

"Ciao, Marco. Iartă-mă că nu ți-am telefonat mai repede."

"Am încercat eu să te sun adineaori, degeaba. Ești mereu călare pe telefon. Cu cine ai vorbit atîta amar de vreme?"

"Am vorbit cu Paola. Am voie? Sau e interzis?"

"Aveți multe lucruri de discutat cu prietena ta, din cîte se pare. Numai cu mine ești mai laconică, în special în ultima vreme, am băgat de seamă."

"Nu începe să faci pe biata victimă, că nu te prinde rolul ăsta."

"Ce-ai făcut ieri? Credeam că o să mă suni și nimic. Deja sînt mai numeroase zilele în care nu ne vedem, față de cele în care mă onorezi cu prezența ta."

"Am învățat, ce crezi că am făcut? Aceleași zile de învățătură."

"Sigur, mereu te scoți cu învățatul. Măcar de ți-ar folosi la ceva."

“Ascultă, dragă, nu începe cu disprețul tău, fiindcă nu-l accept, m-am săturat să mă judeci ca pe o ratată.”

“Doar tu crezi asta. Nimeni nu te vede așa. Cel care te judecă astfel se află în sinea ta.”

“Hai, lasă, știu prea bine ce crezi despre capacitățile mele, adică despre incapacitățile mele; nu e deloc o surpriză că mă consideri o epavă.”

“Tu te simți așa și dai vina pe mine. Nu arunca vina pe ceilalți. Dacă e cineva de vină, doar tu ești aceea.”

“Exact, după cum era de demonstrat, asta și spui, că e vina mea dacă încă nu...”

“Ascultă, n-am chef să discutăm mereu despre aceleași lucruri. Voiam să știu dacă vii la cină cu mine.”

“Da, vin.”

Nora a acceptat cu resemnare. N-avea chef să-și compromită legătura cu Marco tocmai acum; și să grăbească lucrurile pînă la eventuala despărțire definitivă. Trecuseră paisprezece ani de cînd Marco și Nora se cunoscuseră și îndată se plăcuseră. Ea era abia ceva mai mult de-o puștoaică, atunci cînd l-a întîlnit prima oară pe Marco. El reprezenta pentru ea o siguranță de care nu se putea lipsi, deși iubirea lor mai ostenise de la atîta drum parcurs împreună. Nora își pierduse părinții într-un accident de mașină; fratele mai mare plecase în străinătate cu serviciul. Chiar dacă ar fi terminat facultatea, ar fi avut problema locului de muncă, tot mai greu de găsit. Simțea că-i vine tot mai greu să ducă viața asta săracă în prietenii, tot mai scufundată în amărăciunea singurătății. Acum se adăuga și problema cu Alberto, amantul trădător și perfid, care-i furase prin înșelătorie clipele de intimitate. Ce-i va cere oare în schimbul tăcerii? Ce va trebui să facă pentru el? În ce mlaștină oribilă s-a scufundat! Simțea că se îneacă. Ar fi avut nevoie de simțul prac-

tic al lui Marco, de sfatul lui, de limpezimea gîndirii lui. Însă Marco era ultimul om din lume căruia să-i dezvăluie rușinosul secret. A hotărît că va înfrunta monstrul, că va merge în bîrlogul lui, pentru a-i cunoaște intențiile. Nu putea face altceva decît să încerce să priceapă jocul lui Alberto. Orice inițiativă ar fi luat, ar fi putut-o face doar după ce cunoștea urzeala pusă la cale de Alberto.

1 februarie 2005

Nora s-a dus la Alberto, care avea o mansardă cu panoramă extraordinară către vila Torlonia, de-o parte, și vila Paganini, de cealaltă parte. A luat autobuzul 19, care urma să facă mai bine de jumătate de oră pînă la intersecția dintre bulevardul Regina Margherita și strada Nomentana. A avut timp destul pentru a se gîndi. Un vîrtej de amintiri i-a răvășit mintea. Și-a amintit clipa în care a hotărît să i se ofere lui Alberto. Mai ales cele trei scrisori pe care el i le-a scris, una după alta, la începutul lui decembrie, i-au învins rezistența. Scrisorile acelea au convins-o. Nora le-a adus cu sine, ca un protest personal de exprimat, de urlat în obrazul trădătorului. Nora, adîncită în gîndurile ei, care țîșneau fără încetare și-i solicitau atenția în o sută de direcții, aproape că a uitat să coboare la timp, cînd s-a pomenit în stația stabilită. A străbătut strada Nomentana, pînă la vila Paganini, în cîteva minute. S-a uitat la ceas: era devreme. Se putea opri puțin la vilă, chiar și pentru a-și mai potoli zbuciumul din suflet. S-a așezat pe o bancă, a privit în jur fără a vedea nimic prea bine. După puțin timp, a scos din poșetă o scrisoare la întîmplare.

Stimată doamnă,

Nu vreau să-ți tulbur cîtuși de puțin seninătatea. Nu vreau să fac nimic, absolut nimic care să-ți fie neplăcut. Nici acum, nici vreodată. Lucrul care mă înspăimîntă cel mai mult e să dezamăgesc, să fiu lipsit de respect. Eu nu sînt în stare să fac vreun rău. Încerc mereu să acționez cu maximă delicatețe. Totuși sînt la fel ca toți ceilalți bărbați: mă las purtat de patima arzătoare, atunci cînd mă aflu în fața unei femei frumoase, seducătoare și fascinante cum ești tu. Sînt însă altfel decît mulți bărbați, fiindcă mă tem să nu jignesc, să nu insult. În loc să fiu nereverențios sau prea insistent, prefer să mă ascund, să dispar. Și din acest motiv îmi pun cuvintele într-o scrisoare, din respect pentru gingășia ta.

Sînt împins să-ți scriu de o patimă înflăcărată, pe care o simt pentru tine, iar în asta sînt bărbat la fel ca toți bărbații. Dar nu voi face niciodată ceva ce tu nu vrei. N-aș putea niciodată să-ți fac un rău. Nu l-aș face nimănui, cu atît mai puțin ție, care deja locuiești permanent în gîndurile mele. Mă faci să mă simt ca un adolescent, mă faci să resimt, după atîta vreme, senzația sfîșietoare de-a fi îndrăgostit, acea tortură devastatoare și totodată plăcută, acea beție care te face ușor și fericit, acea rîvnire a femeii iubite care te face să uiți de orice altceva pe lume. Mă faci să visez, îmi dăruiești iluzia de-a te putea iubi, de a-ți putea mîngîia orice colțișor al trupului. Știu: e doar o iluzie. Ești frumoasă, ești tînără, ești a altui bărbat, din brațele căruia n-aș vrea niciodată să te răpesc. Îmi ești cu adevărat inaccesibilă. Dar simt nevoia să zbor cu imaginația, simt nevoia să visez o aventură. Iartă-mă dacă-mi permit, cu toată nerușinarea pe care o poți vedea, să visez tocmai la tine. Iartă-mă dacă te supăr sau te stingheresc. Simțeam o prea mare nevoie să ți-o spun, voiam să-ți

spun că-mi placi enorm de mult și că te iubesc.

Tu ai exclus orice implicare pătimașă, în afara săruturilor foarte intense și dulci pe care mi le oferi. Iar asta o înțeleg și o accept. Chiar dacă hrănesc mereu speranța că vei putea dori, într-o zi oricît de îndepărtată, să te lași mîngîiată de mine. Atunci aș face-o cu mare, mare delicatețe și încetineală. Da, te-aș mîngîia încetișor și între timp ți-aș șopti cuvinte de dragoste. Fii liniștită, căci din partea mea nu vei avea de ce să te temi. Dacă nu vei putea răspunde iubirii și patimii mele, nu ți-o voi reproșa niciodată. Dimpotrivă, eu sînt cel care mă simt vinovat fiindcă m-am strecurat în viața ta particulară și mă tem că te-am înspăimîntat și te-am tulburat cu dezvăluirile mele inoportune și ipotetice. Să știi însă că dacă am făcut-o, am făcut-o cu cele mai bune intenții: acelea de a-mi dărui mie și mai ales ție momente de emoție adevărată, de plăcere delicată, de tandrețe amețitoare. Cu speranța, încă neștearsă, că vom putea celebra împreună o foarte plăcută, o memorabilă aventură de dragoste. Pentru o zi sau... pentru cît timp vei vrea.

Sexul este pentru un om lentila care mărește, deschide cea mai bună perspectivă din care poate fi examinată natura umană, este cea mai eficientă sondă pentru prospectarea naturii intime. Este laboratorul secret în care se experimentează drogurile cele mai amețitoare, libertățile cele mai îndrăznețe, furnalul emoțiilor celor mai puternice și sfîșietoare, acelea care ne dau pe mîna vieții și ne ajută s-o recunoaștem, chiar dacă n-am întîlnit-o vreodată. Dacă am reuși să pătrundem în această peșteră misterioasă, pe care fiecare o protejează cu extremă prudență, ne-am izbi violent de adevărul individului. Sexul este casa de fier aproape inexpugnabilă în care viața își păstrează tezaurele cele mai prețioase: tainele cele mai

ascunse, maniile, patimile și gusturile cele mai deosebite.

Sexul e la fel de absurd ca și viața: înseamnă înhățarea unei pasiuni nebune, a unei plăceri care moare în clipa în care ai atins-o. Rațiunea noastră este asediată de continua patimă înviată și neîmblînzită, care umbrește conștiința inutilității ei. Orice trezire amară din aburii beției, *omne animal post coitum triste*, precedă o nouă prăbușire, un nou extaz. Sexul ne dă măsura animalității noastre, a mecanismelor din noi: am vrea să găsim, prin intermediul său, libertatea, și cînd colo simțim clinchetul lanțurilor necesității. Totuși este acea energie răscolitoare, care ne împinge să dorim lucruri de neimaginat pentru ceilalți, să facem inadmisibilul.

Probabil că așa a fost pentru Alberto, din cele ce se puteau înțelege din ultima scrisoare a lui către Nora. Astfel a interpretat-o Nora, cel puțin pînă cînd n-a primit amara dezvăluire a înșelătoriei. Dar acum, în lumina falsității lui Alberto, cum s-o interpreteze? Era cumva doar o diabolică viclenie erotică, pentru a-și atinge țelul abject? Nora a vrut să recitească acea scrisoare pentru a nu știu cîta oară, înainte de-a se întîlni cu el. A fost scrisoarea care a străpuns zidul încăpățînării ei, prin îndrăzneala fără limite, prin fantezia cu care încerca să deblocheze o situație ce părea să nu mai evolueze.

Epistula non erubescit (scrisoarea nu roșește)

Stimată doamnă,

Unei scrisori i se pot încredința lucruri care nu s-ar spune niciodată cu voce tare. În acest spirit îți scriu prezentul mesaj.

Dorința mea de-a te avea a atins deja cele mai înalte

piscuri și nu mai am puterea s-o stăpînesc. Îți înțeleg sacrosancta sfială, voința legitimă de-a te abține de la un contact fizic total. Da, o înțeleg și cred că-i ghicesc și cauza. Eu am mai bine de dublul numărului anilor pe care-i ai tu. Corpul meu nu mai are harul vieții tinerești. Poate gîndul la corpul meu, de fapt, îți repugnă. Da, poate că, pur și simplu, mă consideri respingător, dezgustător. Înțeleg și accept asta ca atare. Spui că ești îndrăgostită de mine și probabil că e adevărat. Dar ești îndrăgostită de sufletul meu, fiindcă de asta se îndrăgostește lumea de obicei. Sufletul meu îți place și te atrage, dar corpul meu te respinge. Înțeleg, e normal să fie așa.

Cu toate acestea, eu cred că între noi ar putea exista o relație fizică, păstrîndu-ți neatinsă puritatea, pielea ta imaculată și candidă, pe care n-aș atinge-o. Mai înțeleg și că nu vrei să-mi arăți corpul tău, vrei nu doar să nu-l ating, dar nici măcar să nu-l văd. Și a treia neplăcere, pe care pe bună dreptate vrei s-o eviți, ar fi exclusă: n-ai vedea corpul meu gol. Ceea ce mă pregătesc să-ți propun ar mulțumi toate aceste trei exigențe: degetele mele nu te-ar atinge, ochii mei nu te-ar vedea, ochii tăi nu mi-ar vedea corpul. Dar totodată eu aș obține cea mai mare plăcere fizică pe care un bărbat o poate primi de la o femeie. Dacă toate aceste trei condiții ar fi respectate, de ce să-mi interzici plăcerea enormă pe care aș obține-o din ceea ce am în minte? Cum e cu putință? Încerc să-ți explic. Te rog: nu-mi distruge scrisoarea, ascultă-mi cuvintele. De fapt sînt un bărbat sufocat de pasiunea excitării.

Dacă limba mea a intrat de atîtea ori și așa de adînc în gura ta, fără să fii dezgustată de ea, de ce nu i-ai permite să guste și aroma cea mai rafinată de pe lume? Ce neplăcere, ce supărare ți-ar putea provoca? Limba e moale, nu rănește, nu are contraindicații, produce doar plăcere.

Îmi închipui că sîntem în dormitor sau, și mai bine, în salon. Tu iei o banderolă și stingi lumina din ochii mei, aprinzînd însă totodată cea mai fierbinte dorință, cea mai febrilă excitație pe care o voi simți vreodată în viața mea. Eu încep să-mi imaginez, știind însă, spre deosebire de atîtea fantezii pe care le-am avut, că de data asta nu va fi doar o închipuire deșartă, că va urma rafinatețea unui parfum, concretețea unui gust. Eu mă întind, îmbrăcat, pe covorul moale din salon. Nu mai văd nimic, nu știu ce se petrece în jurul meu. Singurul lucru sigur este că tu te dezbraci, dar eu nu te pot vedea. Nu știu dacă îți vei da jos toate hainele, sau numai fusta. Nu știu dacă o să-ți păstrezi ciorapii sau dacă vei fi cu picioarele goale. Poate că îți voi simți parfumul cum se apropie de nările mele și atunci voi înțelege că izvorul plăcerii va fi doar la o palmă de nasul și gura mea. Vei putea să te și joci, lăsîndu-mă cît de mult să suspin după întîlnirea cu fericirea supremă, să-mi transmiți o așteptare epuizantă, amînînd momentul contactului, impunîndu-mi cel mai mare dintre chinurile lui Tantal. Pe urmă, cînd mă vei vedea mistuit de dorință, cînd vei considera momentul potrivit, vei pogorî asupra buzelor mele nectarul divin, iar eu voi urca într-o clipă pe muntele Olimp, să le mulțumesc zeilor că mi te-au oferit așa dulce, așa zemoasă, așa mustoasă de minunată licoare. Cîmpiile Elizee vor exista cu adevărat, dacă vei fi generoasă cu mine.

Cred că noi toți, chiar și cei mai norocoși, purtăm pică vieții fiindcă nu ne-a oferit ceva ce am fi dorit. Tu dispui de o putere taumaturgică: aceea de a șterge în mine orice resentiment, orice regret. Lasă-mă să gust, te implor, măcar o singură dată, fructul tău. Dăruiește-mi plăcerea infinită și voi fi etern fericit.

Sweet Helen, make me immortal with a kiss.
Her lips suck forth my soul: see where it flies!
Come, Helen, come, give me my soul again.
Here will I dwell, for Heaven is in theese lips,
And all is dross that is not Helena.

C. Marlowe, *Doctor Faustus*

***

Alberto părea un rege. Stătea într-un fotoliu mobil, din piele, cu spătarul foarte înalt. Bustul lui nu putea fi mai drept de-atît; gîtul său lung, elegant, era întins ca o coloană, pe care trona capul lui nemișcat. Privirea era mai pătrunzătoare ca niciodată; ochii priveau fix, fără nici o mișcare. Nora s-a așezat în fotoliul din fața lui Alberto. Ar fi vrut să vorbească pentru a-și exprima toată neplăcerea, decepția, furia, teama. Dar buzele ei erau strînse de o putere obscură și apăsătoare, care le lipea una de cealaltă, de parcă o bandă adezivă i-ar fi înfășurat gura. Nu reușea să înghită în sec și nici măcar să respire adînc. Era blocată în afazia ei împietrită, incapabilă de orice inițiativă. După o vreme, Alberto a fost cel care a rupt tăcerea ce devenea sufocantă.

"Scumpa mea Nora, îmi închipui că te-ai întrebat din ce cauză sînt toate astea, fără a găsi încă un răspuns destul de convingător. Relația noastră era promițătoare, discretă, împlinită și îndulcită de un sentiment reciproc de afecțiune, de multă tandrețe. De ce s-o sfîșiem astfel, probabil că te întrebi tu, de ce această răsucire trădătoare din partea mea? Acum eu am filmul intimității tale și nu cred că ți-ar plăcea să fie difuzat; așa-i?"

"Și intimitatea ta e implicată. Dacă l-ai arăta cuiva,

te-ai arăta și pe tine însuți."

"Te înșeli. Evident că nu l-ai urmărit cu atenție. Eu nu pot fi nicăieri recunoscut, în schimb tu da. Am avut grijă să includ în film doar scene în care fața mea e acoperită sau ascunsă. Se vede doar corpul meu gol, dar nu și fața mea. Eu țin cuțitul de mîner; tu însă ești într-o situație foarte șubredă. Așa că va trebui să faci ce-ți poruncesc eu."

"Și dacă n-aș face ce-mi poruncești, ce s-ar întîmpla?"

"Curiozitatea ta e deplin legitimă, draga mea Nora. Bine, să vedem atunci ce s-ar întîmpla. E simplu: aș trimite o copie a filmului la logodnicul tău, o copie la fratele tău, una la vecinii tăi, una la proprietarul barului unde iei micul dejun dimineața, una la administratorul sălii de fitness pe care o frecventezi, una la coafeza care îți îngrijește părul, una la portarul blocului în care locuiești, una la părinții fetei căreia îi dai ore private de engleză și aș putea continua lista mult și bine, sau poate ți-e de-ajuns atîta?"

"Cum oare te-ai putut transforma într-un asemenea monstru? Te-am cunoscut ca pe un gentleman și acum te văd așa cum ești cu adevărat: un monstru oribil, plin de perfidie și răutate, capabil de cel mai josnic șantaj. Te urăsc și blestem momentul în care te-am întîlnit."

"N-am nici o îndoială. Sentimentele tale la adresa mea sînt foarte firești, chiar dacă mă lasă de fapt indiferent."

"Ce vrei de la mine? Prestații sexuale garantate de ipoteca pe care ai înscris-o asupra intimității mele? Dar eram deja dispusă să-ți satisfac dorințele. Poate că aveai alte dorințe, pe care nu mi le-ai dezvăluit, poate că ai niște perversiuni secrete care doar acum vor ieși la iveală?

Ce anume îți place? Te excită cumva constrîngerea, ai cumva sadismul celui care știe că își poate obliga victima să facă ce vrea el, fără ca ea să aibă posibilitatea de-a se elibera? Ești un depravat, un zbir sadic, care exultă chinuind pe altul?"

"Vai, nu, draga mea. Sexul, chiar dacă este printre lucrurile cele mai plăcute din lume, nu reprezintă culmea intereselor mele. M-aș fi bucurat încă mult și bine de tine, dacă n-aș fi hotărît să te șantajez, avînd în vedere felul în care evolua relația dintre noi. Nu, nu sex vreau de la tine; asta am primit deja; deși n-aș refuza să te mai iau odată, să gust aroma fructului tău parfumat și să sorb nectarul delicios ce răsare din viscerele tale. Ha, ha, ha, ha, ha. Mă-nțelegi ce vreau să spun, nu-i așa?"

"Termină cu fanteziile obscene, cu limbajul ăsta de porc."

"Vai, ce cuvînt urît, porc, vai, nu, chiar nu cred că merit asta. De fapt am vorbit doar de arome și savori rafinate, nu era nici o intenție vulgară în cuvintele mele. Sînt un monstru perfid, dar nu un monstru vulgar, sînt răutăcios, dar nu de prost-gust."

"Da, sigur, tu ești mereu delicat, ești mereu un domn; așa mare domn ești că folosești arma lașă a șantajului, pentru a-ți atinge scopurile. Acum gata cu vorbele: spune-mi ce trebuie să fac pentru a avea filmul acela blestemat."

"Chiar că a venit vremea vorbelor."

"Cum? Nu înțeleg ce vrei să spui."

"Vreau vorbe de la tine. Ăsta e prețul șantajului."

"De cînd ai început să vorbești în șarade? Nu te înțeleg, dacă nu vorbești clar. Spune-mi limpede ce anume vrei de la mine."

"Îți repet: de la tine vreau vorbe. Cuvinte care să fie

semințe; semințe care să dea roade; roade dulci la gust; fructe care să poată sătura poftele mulțimii înfometate; fructe pe care toată lumea să dea fuga pentru a le cumpăra, de parcă ar fi trufandale de sezon. Ești gata de semănat? Eu sînt gata de cules. De-abia aștept să culeg roadele pasiunii noastre. Ha, ha, ha, ha, ha. Nu ți se pare o idee bună?"

"Dar ce dracu' vorbești? Parcă te-ai scrîntit la cap. Ce-i povestea asta cu fructele, sămînța, culesul? Eu una nu pricep nimic și efectiv nu-mi pasă. Vreau să știu doar ce vrei de la mine, de ce-ai făcut filmul acela și m-ai amenințat că-l răspîndești. Vorbește odată limpede, spune-mi ce-ți coace prin creier. M-am săturat de ghicitorile tale, pe care în clipa asta nu le consider nici interesante, nici amuzante."

"Ți-am spus deja: vreau cuvinte. Cuvinte care să se potrivească unul cu celălalt."

"Dar ce înseamnă asta? Nu înțeleg."

"Dacă se potrivesc cuvintele între ele, ce formează?"

"Ce formează? Spune-mi tu, te rog, fiindcă eu nu pricep."

"Formează un discurs frumos, nu ți se pare?"

"Ah, da, sigur, formează un discurs frumos. Ce proastă sînt că nu m-am gîndit! Nu mă pricep la dezlegat ghicitorile. Și atunci? Dacă formează un discurs frumos, ce-mi pasă mie? Ce-am eu de-a face cu toate astea?"

"Dacă discursul, frazele se potrivesc între ele, ce formează?"

"Ce formează? Păi, habar n-am... Formează un text, o operă?"

"Așa, bravo, foarte bine, văd că ai înțeles."

"Nu, eu efectiv n-am înțeles unde vrei să ajungi."

"O operă, un text, care poate fi un eseu sau de-a

dreptul un tratat, dacă e mai vast ca întindere și miză; sau poate fi un text literar, un roman sau măcar o povestire."

"Da, înțeleg; dar nu pricep de ce-mi spui toate astea."

"Ți-o repet a nu știu cîta oară: vreau cuvinte. Cuvinte care să formeze o povestire. Tu trebuie să-mi scrii o povestire. Nu-ți pretind un roman, dar măcar o povestire. Cel puțin atîta îmi datorezi, dacă vrei să nu răspîndesc imaginile pe care le cunoști."

Nora a rămas uluită. Fără cuvinte. Îl privea nevenindu-i să creadă, închipuindu-și că a înnebunit. S-a prăbușit în uimirea ei, a simțit că o apucă amețeala. S-a speriat că i se face rău.

"Da, chiar asta vreau de la tine. Nu uita că eu sînt editor. Îți voi publica povestirea și voi avea un mare succes, măcar la public. Ha, ha, ha, ha, ha. Nu ți se pare o idee bună? Mie mi se pare excelentă. Și oricum nu mă poți refuza, e inutil să-ți spun de ce."

"Cred că ai înnebunit. Uiți că nu sînt în stare nici măcar să-mi scriu lucrarea de licență și îmi ceri să scriu o povestire. Ce să fac cu ea? Ce legătură are? Ce naiba de șantaj e ăsta? O povestire? Ce povestire vrei să scriu, dacă nici măcar lucrarea..."

"Nu te mai repeta. Cunosc refrenul. Nu trebuie să repeți. Dar bagă de seamă că în istoria literaturii există mulți scriitori care n-au făcut facultate, și totuși au scris opere memorabile."

"N-am nimic de povestit, nu m-am gîndit niciodată să scriu o operă, nici povestire, nici roman, n-am încercat vreodată să scriu o ciornă de poezie, din alea lacrimogene pe care le scriu mai toți mucoșii în adolescență. Mai mult decît atît: n-am scris vreodată măcar o pagină de

jurnal intim. Abia i-am scris cîteva scrisori logodnicului meu și unor prietene. Așa că ideea ta e pură nebunie."

"E o nebunie pe care va trebui s-o ajuți, dacă nu vrei ca anumite situații să devină vizibile pentru multă lume."

"Dar ce vrei să scriu? Eu nu știu scrie, n-am nimic de zis, n-am imaginație, n-am fantezie, nu știu efectiv cum se scrie o povestire. Pentru mine e o aventură imposibilă."

"Dacă vrei să scapi cu bine, trebuie să-ncerci, să găsești în tine ceea ce nu bănuiai că există și care pînă acum a rămas în umbră, trebuie să pui în valoare ceea ce ai, trebuie să crezi în tine însăți."

"Dar ce am eu? Eu n-am chiar nimic și n-aș ști despre ce să vorbesc."

"Vorbește despre tine însăți. Toți scriitorii vorbesc despre ei înșiși. Ce altceva crezi că fac, în afară de asta: vorbesc despre ei înșiși. Despre nimic altceva, doar despre ei înșiși."

"Să vorbesc despre mine? Despre viața mea, adică? Să-mi scriu autobiografia? Dar de ce crezi că-i pasă lumii despre viața mea? Viața mea e ștearsă, cenușie, abia cu cîteva raze de soare. Este o viață goală, nesemnificativă, lipsită de valoare, viața mea nu-i de pus într-un roman; e chiar opusul frumuseții și al poeziei."

"Ai fi exemplul perfect de antierou. Pînă la un moment dat, romanele i-au celebrat pe eroi; pe urmă i-au avut în centrul lor pe antieroi, pe cei incapabili, oamenii fără însușiri, ratații."

"Mersi. Odinioară mă încurajai; acuma mă condamni, mă arunci în cercul infernal al ratașilor. Cîtă generozitate din partea ta, văd că mă stimezi foarte mult."

"Încerc doar să te smulg din amorțeală, încerc să te

împing către scris."

"Da, prin șantaj, prin obligare cu forța, prin privilegiul pe care ți l-ai asigurat cu comportamentul tău viclean, pentru interesele tale murdare."

"De ce murdare? Interesele mele pot deveni și ale tale, scopul meu de-a cîștiga bani poate deveni pîrghia răscumpărării tale, a renașterii tale, a emancipării tale."

"Emancipare! Frumos cuvînt, nobil, pe care-l evoci după ce m-ai încuiat în această pușcărie, în care alternativa este supunerea la voința ta sau rușinea. Asta e emanciparea despre care vorbești? Libertatea pe care mi-o oferi este aceea de-a sta sub călcîiul tău, urmărită de amenințare, de spaima în fața discreditării publice."

"Vai, ce exagerare, cît pesimism în viziunea ta asupra lumii! Propunerea mea poate fi considerată o stimulare, o ofertă avantajoasă: vei primi zece la sută din prețul de pe copertă, vom semna un contract oficial. Trebuie doar să te plasezi într-un punct de vedere mai corect pentru a observa lucrurile."

"Care e punctul de vedere mai corect? Al celui care deține puterea, ca tine?"

"Puterea, draga mea, trebuie mereu cucerită."

"Dar cum s-o cucerești? Ea este un privilegiu."

"Te înșeli. Puterea reprezintă punctul de destinație al unei lungi și grele ucenicii, nu e niciodată o pomană care coboară din ceruri."

"Este ceva care mie îmi va lipsi întotdeauna."

"Nu. Și tu poți cuceri o felie din ea; dar trebuie să muncești, trebuie să te chinuiești, trebuie să transpiri pentru a avea putere. N-o vei obține niciodată pe tavă."

"Nu voința îmi lipsește, ci capacitățile; ți-am tot spus-o deja."

"Nu-i adevărat. Am citit ce-ai scris pentru lucrarea

ta de licență; adică pasajele pe care i le-ai adus Nadiei. Acele fragmente sînt cam despletite, dar dezvăluie totuși cîteva bune intuiții. Nu ești lipsită de capacități, așa cum zici."

"Aha, deci ți-ai vîrît nasul în ce-am scris! Ai un tupeu fără limite. Mi-ai încălcat intimitatea și în cele mai mici amănunte."

"Îmi place să-mi vîr nasul în locurile cele mai secrete și mai intime. Ha, ha, ha, ha, ha. Ai uitat cumva? Ha, ha, ha, ha."

"Nu începe iar cu obișnuitele tale obscenități, te rog frumos."

"Ceea ce numești tu obscenități mi se pare că-ți fac mare plăcere, sau nu?"

"Să spunem că-mi făceau plăcere, înainte de-a descoperi ce individ josnic ești."

"De acord. Josnic, nemernic, oribil, abject și așa mai departe. Oricum, în ciuda injuriilor tale, îți repet că ai putea scrie lucruri importante, dacă ai reuși să păstrezi ritmul corect, pe care-l demonstrezi în anumite pasaje din lucrarea ta."

"Îmi lipsesc ideile, subiectul poveștii; nu știu de unde să încep."

"Oh, dar e absolut normal. Te-am luat ca din oală! Era ciudat să fie altfel, dacă aveai deja ceva în minte. Trebuie să scrii la comandă, nu din liberă opțiune. Cine oare, în locul tău, ar avea deja o ciornă în cap? Nu-ți fă griji: este foarte firesc să n-ai idei. Ideile îți vor veni pe urmă, le vei obliga să vină. Gîndește-te la toți scriitorii care semnează contracte, prin care se obligă să predea o operă pînă la un anumit termen. Gîndește-te la Goldoni, care s-a obligat față de Medebach și față de publicul venețian să scrie de-a dreptul șaisprezece comedii

într-o singură stagiune teatrală, reușind incredibil să-și respecte angajamentul. Crezi cumva că le avea pe toate în minte?"

"Ascultă, eu nu sînt Goldoni și nu vreau să-mi iau nici o obligație pe cap."

"Știu că nu vrei, dar ești obligată; știu că nu ești, nu zic Goldoni, dar nici măcar Pietro Chiari; oricum eu nu-ți cer să scrii șaisprezece povestiri, ci doar una. Una singură, în termen de un an din clipa asta. După cum vezi, nici măcar nu te strîng prea tare cu ușa."

"Cum spui? Un an? Vrei să scriu contra cronometru, cu sabia lui Damocles a zilelor care trec, cu ticăitul ceasornicului care-mi numără clipele?"

"Draga mea, toate contractele dintre un editor și un scriitor trebuie să aibă un termen clar stabilit. Este obligatoriu să fie așa, altfel cum am obține profit?"

"Pentru lucrarea de licență nu ni se impune un termen limită. Și totuși mulți absolvenți, printre care și eu, avem dificultăți să..."

"E doar o impresie greșită, draga mea. Da, este adevărat că poți petrece și zece ani scriindu-ți lucrarea de licență, poți absolvi facultatea și la patruzeci de ani, dar ce valoare mai are pe urmă diploma ta? În mod aparent și formal nu ești obligată să faci nimic, dar timpul vieții nu este etern, nu este nedeterminat. Ba dimpotrivă, este foarte, foarte determinat, chiar dacă noi nu știm care-i sînt «granițele». Timpul vieții îți pretinde răspunsuri rapide. Crede-mă, un an este un interval generos pe care ți-l ofer."

"Vai, dar ce inimos ești. Îmi dai un an pentru a duce la capăt o misiune imposibilă, care-mi depășește puterile. Într-adevăr o perspectivă minunată, care doar îmi prelungește agonia, îți sporește doar plăcerea sadică de-a

mă tortura. Fără a mai pune la socoteală că, pentru a mă dedica acestei aventuri nebunești, ar trebui să-mi abandonez lucrarea de licență și așadar să renunț pentru totdeauna, probabil, la visul de-a termina facultatea, avînd în vedere că deja sînt în întîrziere."

"Așa, bravo, ai zis bine: ești în întîrziere. Ba mai mult, aș adăuga: în mare întîrziere. Așa de mare încît diploma ta ar fi, dacă ai obține-o, din motivele pe care le-am arătat mai înainte, cu totul depășită și prin urmare complet inutilă; ca toate cuceririle care se realizează prea tîrziu și ne sporesc doar regretul că nu le-am obținut la timpul potrivit."

"Ești un cinic, fără pic de milă sau respect față de sensibilitatea celorlalți. Știi că sufăr așa de tare pentru că nu mi-am terminat încă..."

"E vremea să faci pasul înainte, să găsești un nou obiectiv și să-l ții ți ți fără ezitare, cu maximă hotărîre și fără a te mai întoarce să privești înapoi, după toate fructele pe care, în grădina vieții, n-am fost în stare să le culegem."

"Ești lipsit de suflet, calci în picioare sentimentele cele mai dragi, urmărești doar propriile tale interese. Dar ce speri să cîștigi, printre altele, dintr-o carte scrisă de mine pe încă nu știu ce subiect? Calculele tale nemiloase sînt profund greșite, îți exersezi răutatea într-un scop care nu există, pentru o bogăție care e doar mirajul imaginației tale bolnave."

"Să nu crezi asta. Prezentul se hrănește tocmai din așa ceva: din nimic. Sau, pentru a folosi o imagine încă și mai eficientă, consumatorii, fiindcă numai despre asta e vorba, rămîn cu atît mai încîntați, cu cît e mai pur rahatul care li se servește."

"Dar ce tot spui? Ce vrei să zici cu asta? Așadar dacă

aș scrie, ar fi de parcă... de parcă..."

"Nu, să nu mă înțelegi greșit. Am creat doar o imagine, am exagerat puțin. Știi, asta-i cumva plăcerea mea de-a lansa paradoxuri. Firește că nu e chiar adevărat și mai ales nu se referă la tine. E drept că există o tendință pronunțată spre decăderea gusturilor, dar trebuie totuși să creăm un produs prețios, elegant. Asta se înțelege de la sine. Voiam să spun că nu trebuie să ne frămîntăm prea mult în ce privește gusturile publicului, fiindcă adesea gusturile astea nu există, sau cînd există, e vorba de prost-gust."

"Vrei să zici că toată lumea este în stare să scrie, inclusiv eu?"

"Exact. Nu vezi că asta se-ntîmplă azi? Asta nu înseamnă că nu trebuie să ne facem bine treaba. Trebuie să țintim spre cea mai înaltă calitate. Aștept de la tine tot ce poți da mai bun. Știu că poți face un lucru extraordinar. Eu, firește, îți voi sta aproape. Voi fi, de-acum înainte, coordonatorul tău științific, o să-i iau locul Nadiei. Îți voi urmări cu atenție fiecare pas, voi fi un judecător sever, dar te voi conduce pe drumul către succes. Ce garanție mai bună vrei decît un editor care te obligă să publici o carte? Cine, mai mult decît tine, poate fi sigur de propriul succes literar? Firește va trebui să dai tot ce ai mai bun în tine, altfel o să fii picată la examen; iar examenul picat este sinonim cu ocara publică."

"Ce s-ar alege de îngîmfarea ta, dacă te-aș amenința că-i dezvălui Nadiei fosta noastră relație?"

"Vai, n-ar fi nici o problemă. Întîi de toate, n-ai putea să-i arăți nici o dovadă; în al doilea rînd, cu Nadia am un raport liber, de toleranță reciprocă; în al treilea rînd, ea e deja la curent cu ceea ce a fost între noi; și în sfîrșit, chiar dacă ar deveni geloasă pe tine, și-ar schimba

poziția și ar hotărî să se îndepărteze de mine, n-aș fi așa de nenorocit încît să-mi tai venele. Ha, ha, ha, ha, ha."

"Te-ai obișnuit, din cîte se vede, să glumești cu sentimentele celorlalți. Ai reușit s-o păcălești și pe ea și s-o îndupleci în fața voinței tale cinice. Ești în stare de orice."

"Mi-am luat doar necesarele precauții; în plus, am făcut cu ea o înțelegere foarte corectă, fără nici o înșelătorie sau subterfugiu, totul la lumina zilei. Dar să nu vorbim despre ea, fiindcă nu ne interesează în clipa asta."

"Mai ales pe tine, evident, nu te interesează; asta am înțeles foarte bine."

"Scutește-mă de sarcasmul tău, care ne-ar duce la o conversație fără nici o legătură cu exigențele noastre din acest moment."

"Exigențele tale din acest moment."

"Să rămînem la noi și la înțelegerea noastră. Obiecțiile și opoziția ta sînt foarte normale, cel puțin la prima vedere. Nu m-am mirat de ele. Dar vei vedea că, dacă te gîndești senin și cu mai multă luciditate, îți vei da seama că ideea mea nu e chiar așa nebunească și scrisul e singura ta posibilitate de salvare; dar salvare nu doar de șantajul meu, salvare de toate, de viața care pentru tine a devenit strîmtă, deprimantă, care te împinge tot mai mult într-un colț întunecat, pe un drum înfundat. Din această fundătură nemiloasă și perversă vei putea ieși doar scriind, semnîndu-ți prima operă cu adevărat terminată. Atunci cînd îți vom publica și îți vom publiciza povestirea, intitulată, ce știu eu, *Șantajul*, vei vedea că îmi vei mulțumi fiindcă te-am obligat s-o scrii și te-am constrîns să scoți la suprafață partea cea mai bună din tine. De altminteri, draga mea, lucrurile cele mai bune le producem mereu sub presiunea șantajului, dacă stai să

te gîndești puțin. Doar cea mai acută necesitate produce virtutea cea mai profundă. Atunci cînd nu mai avem nici o cale de scăpare, găsim soluția cea mai genială, atunci cînd sîntem în fața morții ne dezvăluim a fi niște eroi, întîi de toate în ochii noștri. Tu ești în etapa cea mai grea a vieții tale: fie mori, fie învingi. În acest ultim caz, numele tău va evoca frumusețea."

"Nu. Nu vreau ca numele meu să apară nicăieri, dacă m-aș hotărî să încerc această sfidare absurdă."

"Cum? Nu vrei ca volumul să-ți poarte semnătura? De ce?"

"Nu vreau. Sfiala e poate singura calitate care-mi rămîne. Tu, personal, deja mi-ai răpit-o, storcîndu-mi prin trădare intimitatea pe care ți-am dăruit-o. Dar, te rog, fă astfel încît să nu devină un jaf colectiv. Dacă voi scrie ceva al meu, care îmi implică sentimentele, nu vreau să se afle cine e persoana care le-a resimțit. Mi-e rușine, nu vreau să fiu cunoscută."

"Formidabil, nu-mi pot crede urechilor. Spui că nu vrei să fii cunoscută, incredibil, nu-mi vine să cred. Ți-e rușine, dar de ce anume ți-e rușine?"

"Ți-am spus: nu vreau să fiu cunoscută, doresc să rămîn în umbră. Nu, nu vreau să fiu un produs care va fi publicizat. Urăsc publicitatea, mi-e scîrbă de ea, nu vreau să am nimic de-a face cu așa ceva. Mai ales nu vreau să am deloc de-a face cu televiziunea."

"Dar cum? Eu mă gîndeam chiar să te lansez cu ajutorul televiziunii! La televizor îți vei prezenta cartea, prin intermediul micului ecran lumea te va cunoaște și va deveni curioasă. Cum te poți gîndi să renunți la tapajul publicitar? Mulți scriitori merg la televizor, se fac văzuți, vorbesc despre munca lor literară. În unele țări se organizează în fiecare an adevărate concursuri literare, în

care autorii își citesc operele la televizor. Toți ar vrea să fie cunoscuți la televizor. Cei care nu merg, s-ar duce în goană îndată ce-ar putea, îndată ce li s-ar da ocazia. Iar tu, care ai această oportunitate, o refuzi? E pur și simplu o nebunie. Toți scriitorii, mai ales cei încă necunoscuți marelui public, ar fi dispuși să facă orice pentru a fi văzuți la televizor."

"Tocmai fiindcă sînt niște curve care-și arată marfa în piața publică. Eu nu sînt scriitoare, întîi de toate, nu vreau să fiu adorată de vreun prezentator fals și complice și mai ales nu sînt o curvă, care încearcă să-și vîndă bunul cel mai intim cu ajutorul micului ecran, ce reprezintă, cum zicea un înțelept scriitor german, prezervativul realității."

"Ia te uită ce furie zace în adîncul tău! Dar noi trăim într-o civilizație a imaginii, civilizația aparențelor, inclusiv la televiziune, dacă e necesar. În aceste vremuri, dacă cineva nu merge la televizor, acel om nu există. Astăzi trăiește sau există doar cel ce apare. La televizor."

"Te-ar deranja în vreun fel dacă povestirea asta, dacă aș reuși s-o scriu, ar fi semnată cu un pseudonim, nu cu numele meu adevărat?"

"Păi, probabil, ba chiar în mod sigur ar fi mai greu de impus și de apreciat. Mi se pare o piedică inutilă, cred că procedînd așa ne vîrîm singuri bastonul între roți. Doar dacă nu cumva..."

"La ce te gîndești?"

"Doar dacă nu cumva reușim să transformăm această dificultate într-o ocazie."

"Explică-mi mai limpede, fiindcă nu te pricep."

"Cine știe, dacă mă gîndesc mai bine, și asta ar putea fi un avantaj."

"Un avantaj dacă autorul e necunoscut?"

"Da, să trăiți. Da, așa-i, poate că reușim: am putea face publicitate anonimatului, să anunțăm în toate zările că este vorba despre o scriitoare ce nu vrea să se dezvăluie, am putea prezenta această opțiune ca pe o redescoperire a vechii înțelepciuni, care ne poruncea să trăim ascunși. Sigur că da, am putea transforma asta într-un caz literar. Nu-i rău ca idee. În vremurile noastre de invazie a prezenței, de exhibiționism, în care telecamera ți se vîră pînă și în intimitatea vieții private..."

"Ei, la astea te cam pricepi, ba chiar ești maestru, un adevărat specialist."

"Lasă aluziile, voiam să spun că în vremurile astea, în care totul este arătat tuturor, ar fi șocantă exaltarea absenței, a fugii, a refuzului de-a te arăta la față. În fond am obține același rezultat, prin strategia opusă. Trebuie să fie exact inversă. Dacă e inversă, pînă la urmă e tot aia, dar o vindem de parc-ar fi altceva. Bine, bine, mi se pare că e-n regulă, nu rămîne decît s-o scrii. Ha, ha, ha, ha, ha, ha."

"Mda, ăsta-i un mic detaliu necesar. Tocmai aici e problema, că eu nu știu să inventez vreo poveste, nici acum și nici, sînt convinsă, în cursul anului următor, pe care spui că mi-l oferi ca limită maximă."

"Am făcut deja un mic progres: mai întîi ziceai că nu știi scrie, acum zici că nu știi să inventezi o poveste. După ce-am înlăturat primul obstacol, încercăm să-l înlăturăm și pe al doilea. Povestea despre care poți vorbi e povestea ta, acel amestec de împrejurări care te-au condus în fundătura unde te-am întîlnit eu."

"Ce vrei să spui? Te referi la eșecul meu în studiile universitare?"

"Firește, tocmai asta ne-a permis să ne întîlnim, să ne cunoaștem, să intrăm în intimități și care poate că acum

ne va permite să realizăm afacerea cu povestirea, care poate deveni rentabilă pentru mine și pentru tine, prin urmare ar fi și o ancoră de salvare. Dacă vom da lovitura, va fi chiar o afacere care te va ajuta să ieși din acel con de umbră, unde ispășești acum cea mai amară dezolare."

"Mda, frumoasă afacere. Tu ești convins că este o afacere, eu în schimb nu prea. Singura certitudine pe care o am este că am greșit avînd încredere, că m-am lăsat convinsă pe nedrept să fiu ajutată, în extenuarea mea psihică, de o aventură cu tine. Îmi dau seama însă că oamenii, cu cît sînt mai culți și mai rafinați, cu atît sînt mai înșelători și nu poți să te încrezi nici măcar într-un amant matur. M-ai păcălit cu o mulțime de minciuni și din povestea asta absurdă ies mai deprimată decît eram la început. Asta e singura certitudine pe care o simt acum."

"Nu-i adevărat că ieși din povestea asta, dimpotrivă, te pregătești să intri în ea, fiindcă ce-i frumos de-abia acum urmează. Nu-ți face griji: scrisul e mereu terapeutic."

"Într-adevăr, m-am prăbușit atît de jos fiindcă n-am reușit să găsesc nimic bun în Marlowe, în privința scrisului. Așadar ceea ce spui este în mod limpede fals, ca să mai schimbăm subiectul."

"Și totuși este adevărat, fiindcă Marlowe îți va da impulsul pentru a urca înapoi pe deal, pentru a ajunge în vîrf. Acum îl vezi ca fumul în ochi, dar va fi tocmai el acela care te va ajuta să privești mai limpede. Binele adesea se ascunde în spatele răului aparent."

"Știi ce-ți spun eu? Încă n-am priceput dacă ești ticălos sau tîmpit. Dar tind să cred că ești mai degrabă tîmpit."

"Iată o alternativă demnă de invidiat. Poate că nu știu nici eu. Important este să fii ceva mai convinsă să

te-apuci de munca pe care ți-am încredințat-o."

"Nu sînt convinsă, după cum ți-am explicat deja, dar mi se pare că n-am de ales. Sper să mă ajuți cumva, avînd în vedere că e și interesul tău ca eu să produc ceva acceptabil."

"Cum adică acceptabil? Trebuie să faci ceva excelent, ceva extraordinar, trebuie să crezi în ceea ce faci, ai priceput? Să crezi cu toată ființa ta. În ce privește ajutorul, ți l-am oferit deja: voi fi un fel de îndrumător, voi încerca să-ți îndrum energia pe calea cea dreaptă; dar forța de creație trebuie s-o găsești tu; nimeni altul nu ți-o va putea dărui. Tu ești cea care trebuie să spui cuvîntul care încă n-a fost spus. Încearcă să-ți stabilești o regulă, o măsură: scrie în toate zilele, măcar o pagină pe zi."

"În toate zilele? Dar cum e cu putință? Există zile, mă gîndesc eu, complet lipsite de inspirație, în care nu-ți vine nici o idee."

"Nu, te înșeli. Toate zilele sînt bune pentru a scrie. Tu, care ai studiat literatura engleză, poate știi că Virginia Woolf le recomanda nepoților, ba chiar și copiilor amantei sale să scrie în fiecare zi, să țină un jurnal, deoarece considera că în fiecare zi se întîmplă ceva memorabil, ceva interesant de povestit. Scrie cîte o pagină pe zi, măcar o pagină. În trei luni vei termina prima redactare."

"În trei luni? De ce în trei luni?"

"Trei sau patru luni, ca să nu fim rigizi. E important să scrii măcar o sută de pagini. Cu o sută de pagini stăm bine. Firește că e doar o măsură de orientare, o povestire lungă sau un roman scurt, cum preferi."

"O sută de pagini? Mă obligi să scriu, îmi impui un timp maxim de un an și acum inclusiv o măsură, o cantitate. Nu ți se pare că exagerezi?"

“Draga mea, mi-ai cerut să te ajut și eu asta fac, încerc să-ți ușurez treaba: ca dovadă faptul că îți pretind așa puțin. Doar o sută de pagini.”

“Un fleac!”

“Cînd ai nevoie de vreun sfat, caută-mă.”

“Mai lămurește-mi un lucru.”

“Cu plăcere.”

“Aș vrea să-mi explici de ce l-ai pus pe omul acela să... Vreau să spun, de ce mi-ai transmis prin individul ăla înregistrarea actelor noastre sexuale? Acel... Cum să-i spun? Acel emisar al tău, să zicem. De ce n-ai făcut-o tu direct, de ce nu mi-ai înmînat personal filmul?”

“Da, draga mea, este o curiozitate mai mult decît logică. Am vrut, pe tema asta, să nu fiu așa direct. De ce am făcut-o? Pentru a-ți spori teama și, prin urmare, pentru a te face mai docilă. Dacă ți-aș fi telefonat eu, n-ar fi fost o surpriză pentru tine. Ar fi fost ceva normal, lipsit de spaimă și groază.

Străinul, însă, necunoscutul a fost gîndit tocmai pentru a stîrni spaima, neîncrederea, senzația de invadare a intimității tale, care pare a fi lucrul la care ții cel mai mult. Să te crezi pîndită de un obsedat, refuzul tău inițial de-a vorbi cu el, previzibila ta reacție de a-l considera un maniac sexual, toate acestea nu le-aș fi obținut telefonîndu-ți direct și chemîndu-te la mine. Sub forma asta, în schimb, te-ai simțit mai descoperită, mai înconjurată de mister, violată în intimitatea ta. Iar cînd ai înțeles despre ce este vorba, teama ta că aceste imagini pot fi văzute de mulți oameni a fost mult mai mare, hotărîrea mea de-a le răspîndi a părut mai credibilă și mai amenințătoare, din moment ce am implicat deja pe altcineva într-o chestiune foarte delicată, care ne privea pe noi doi. De fapt, mi-a fost mai ușor să te fac să cedezi în

fața șantajului. Poate că ai fi acceptat oricum; eu, în orice caz, am vrut să creez toate aparențele ca tu să te simți mai fragilă, mai expusă, o pradă mai ușoară a lăcomiei și a răutății omenești. Atunci cînd șantajezi pe cineva, trebuie nu neapărat să fii, dar măcar să pari destul de rău și de sadic; trebuie să lași impresia unuia care n-ar ezita să-și concretizeze amenințarea. Astfel, eu am apărut în ochii tăi cu mult diferit de omul pe care l-ai cunoscut. Tocmai această distanță enormă dintre omul dinainte și cel care ți se descoperea pe neașteptate a generat cea mai groaznică neliniște. Metamorfoza nu putea fi mai înspăimîntătoare: dintr-un om grijuliu, amabil, fin, de aleasă educație, din amantul tandru care fusesem, m-am transformat pe neașteptate în zbirul viclean și necruțător."

"Ești un monstru, un monstru abominabil, nemilos, crud, lipsit de scrupule, hotărît să-ți satisfaci doar interesele tale abjecte."

"Ha, ha, ha, ha, ha. Insultele tale mă încîntă, sînt pentru mine ca o gîdilătură plăcută, excitantă, pe care limba ta o produce pe hipersensibila mea piele psihică. Ura ta mă mîngîie și mă dezmiardă ca un văl transparent. Nu pot decît să mă bucur, să exult de pe urma sa."

"Dar conștiința ta e complet mută? Nu te dojenește pentru răul pe care-l faci altora? Nu te temi că va trebui să dai seama cuiva, într-o zi, de infamiile tale, de nemerniciile tale rușinoase? Nu ți-e frică deloc că lași în urma ta o dîră așa adîncă de oroare, nu te temi că ceilalți te vor pomeni ca pe un om perfid și ticălos?"

"Vai, nu, draga mea. Conștiința mea e foarte liniștită. Este adevărat, nu neg, că mă dedic realizării intereselor mele, ca toți oamenii de pe lumea asta, dar certitudinea care mă consolează este că interesul meu coincide cu al

tău. În mod paradoxal, făcînd răul, cum s-ar părea din punctul tău de vedere, eu îți fac un bine, deoarece cruzimea mea, cum spui tu, îți va oferi darul cel mai prețios din lume: libertatea."

Nora n-a răspuns. S-a ridicat din fotoliu și a ieșit.

10 februarie 2005

"Alo?"

"Bună ziua, sînt Giulia."

"Giulia? Nu cunosc nici o Giulia. Dar vocea ta îmi pare cunoscută."

"Giulia e numele pe care mi l-am luat. Încerc să intru în pielea personajului și de aceea îmi place să-mi spun Giulia și în viața reală. Giulia e Nora. Tu mi-ai spus că trebuie să vorbesc despre mine însămi, dacă tot n-aveam nimic despre ce să vorbesc."

"Ah, Giulia! Da, e perfect, Nora. Giulia ți se potrivește. Văd că faci progrese în munca ta de scriitoare."

"Ce progrese? Te sun fiindcă sînt în dificultate. Mi se pare că efectiv nu sînt în stare să inventez povestea asta."

"Nu-ți fă griji: o să vezi că vei naște firesc, fără probleme. Sînt sigur. Va fi obositor, sau mai bine zis dureros, ca orice naștere, dar o să vezi că așa va fi. Ce nu înțelegi?"

"Ascultă, am scris cîteva pagini, dar încă nu e povestea pe care ar trebui s-o inventez; sînt fragmente răzlețe, meditații personale, însemnări diverse. Dar n-am nimic concret. Sînt multe bucățele, așchii din ceva ce nu există, n-au nici o legătură unele cu altele. De parcă ar fi multe

preliminarii, o introducere la povestea propriu-zisă. Dar o introducere fără unitate, fără ordine. Rămîn mereu în anticamera poveștii, fără a reuși să intru."

"Draga mea, preliminariile sînt la fel de importante ca și ceea ce urmează, nu pot fi desprinse din povestire, reprezintă însăși povestea, substanța ei."

"Încerc aici, în prima parte, prin meditația asta pregătitoare, să smulg coaja pentru a ajunge mai apoi la fruct; dar acest fruct îmi scapă mereu și nu mai termin cu decojitul. Mi se pare că rămîn mereu în afara poveștii pe care ar trebui s-o scriu. M-am limitat pînă acum la unele considerații despre scris, despre cuvînt, chiar și despre tine care mă obligi să scriu; dar n-am mers mai departe. Am vorbit despre șantajul tău; dar pînă aici sîntem tot în lumea reală. Fantezia nu reușește să-și ia zborul. E tot Nora Giordani cea care vorbește, pe cînd Giulia Cortesi încă bîjbîie, încă e o fantomă."

"Aceste meditații ale tale despre literatură sînt literatură. Literatura găsește multe căi pentru a ajunge la cititor. Și-apoi nu-i adevărat că Giulia bîjbîie. Giulia există: este însăși Nora care își scrie autobiografia, care povestește cum a fost obligată să se facă scriitoare. Acum tu nu mai ești, sau nu ești doar Nora; acum tu ești Nora-Giulia. Stai cu un picior în viață și cu celălalt în literatură. Ești o ființă povestitoare. Povestești, deci exiști. Existența provine din povestire, care este adevărata substanță din care îți tragi seva și viața nouă. Precum vezi, șantajul meu a avut un efect catarctic."

"Vrei să spui că și încercările pe care le-am făcut pînă acum, fiindcă numai de-atît e vorba, de-a medita asupra scrisului, pot face parte din întîmplare, din povestire?"

"Firește, draga mea, poetica face parte din poezie, este însăși poezia. Doar fiindcă ai o inspirație, poți scrie

o poetică. Ești deja în interiorul poeziei. Ba chiar aceste încercări, aceste ciorne de tramă, această imposibilitate de-a găsi direct întîmplarea fac totul mai credibil, mai adevărat, întrucît tu nu ești scriitoare, sau cel puțin nu erai pînă cu puțin timp în urmă. Totul va face parte din romanul pe care tu și cu mine îl vom realiza: toate îndoielile, toate obstacolele, toate greșelile și respectivele corectări, toate marile și micile încercări eșuate vor fi materie a povestirii. Așa cum e șantajul din care trebuie să te răscumperi, vor fi și conversațiile, discuțiile, convorbirile, telefoanele; chiar și conținutul acestei convorbiri telefonice."

"Dar care e secretul artei? Tu, care ești editor, ai putea să-mi spui?"

"E greu de spus. Nimeni nu știe rețeta artei; dar trebuie să încercăm, trebuie să ne scufundăm și să înotăm în această mare fără țărmuri, riscînd chiar să ne înecăm în aventura noastră nesăbuită. Însă ce contează? Ce diferență este între a te îneca în încercarea artistică zadarnică, sau în mizeria îngrozitoare a banalei vieți cotidiene, lipsite de orice semnificație? Dacă tot trebuie să te îneci, mai bine să te arunci cu capul înainte și să mori pentru ceea ce este mai prețios. Nu ți se pare?"

"Chiar dacă au trecut doar zece zile de la absurdul șantaj, nebunia ta deja m-a prins ca o boală contagioasă: m-am convins că trebuie să scriu, trebuie să parcurg această cale plină de greutăți și nu mă mai pot răzgîndi, în ciuda tuturor chemărilor, a tuturor lingușelilor provenite din cotidianul steril, dar familiar. Trebuie să merg înainte, fără a mai privi în urmă, dacă nu vreau să rămîn împietrită."

"Mă bucur să te aud spunînd asta. Îmi place că ți-ai format această convingere puternică. De ce nu-mi citești

ceva din ce-ai scris?”

“Vai, nu, mi-e rușine.”

“Dar de ce? Rușine, între noi doi? Nu poate exista rușine între doi oameni care s-au iubit. Am depășit aproape orice limită care părea intangibilă în erotism, și ție îți este rușine de mine? N-ai motive.”

“Îți repet: sînt fragmente, așchii zburătoare care n-au nici cap, nici coadă.”

“Înțeapă-mă cu una dintre așchiile astea.”

“Deja toată viața mea era dominată de o singură obsesie bolnăvicioasă: aceea de-a scrie o povestire. S-a terminat carnavalul de iresponsabilitate, era vremea să cobor, să așez piciorul pe terenul alunecos: să mă pun la încercare, să-mi măsor propriile capacități.”

“Frumos, foarte frumos, îmi place mult. Și nu e o așchie zburătoare, ci chiar se potrivește la situația ta, există o legătură foarte vizibilă cu ceea ce se întîmplă în jurul tău, îți reflectă realitatea. Mai aruncă-mi o așchie, te rog.”

“Ar trebui să scriu. Dar cum să fac, dacă nu stăpînesc limba? Limba nu reprezintă un drept inalienabil, o pierzi îndată ce n-o mai exersezi, îți alunecă la fel ca nisipul din palmă; chiar dacă ții pumnul strîns cu putere, grăunțele cad inevitabil și îți scapă. Într-o limbă trebuie să locuiești mereu ca s-o ții în pumn. Pe de altă parte, formația mea culturală a avut de suferit din cauza condiției mele sociale modeste.”

“Bine, e multă luciditate, mult realism în toate acestea. Mai spune-mi.”

“Sufletul meu e zbîrcit, este plin de riduri, marcat de degradare.”

“Ce imagine poetică! Probabil că te-ai simțit chiar așa, dar vezi că poți depăși durerea prin însuși faptul că o

exprimi. Mai citește-mi ceva."

"Gîndurile, în valuri spumoase, veneau, ieșeau la suprafață, apoi se unduiau, se făceau vîrtej, se ciocneau unele de altele. Problema era să le știu înhăța, să le dau o sistematizare și să le aștern pe pagină, înainte de-a dispărea."

"Bine, excelent, mi se pare că reușești să le așterni foarte bine pe pagină. Bravo, Giulia. Ține-o tot așa."

"Mulțumesc pentru încurajare."

PROLOG

Știu: să-i ceri unui agent literar sau unui editor să-ți citească opera înseamnă să păcătuiești prin insolență, să-l obligi să-și piardă o parte din timp; de fapt e totdeauna o cerere obraznică, pe care n-aș vrea s-o formulez. Mie mi s-a întîmplat invers: nu eu i-am cerut ceva lui, ci el mie. Da, editorul, chiar el, m-a obligat să scriu împotriva voinței mele. Acum pot reaminti această aventură cu o senină detașare; dar cînd m-am pomenit constrînsă la scris, n-am fost deloc fericită, ci a trebuit să suport umilința supunerii, a executării unui ordin sufocant, care urma să mă arunce în cea mai profundă degradare umană.

Îi cer iertare aici ipoteticului cititor, care ar vrea să parcurgă această povestioară, pentru neștiința mea de a o scrie. Eu nu sînt scriitoare și nici n-aș fi avut vreodată ambiția să devin asta, dacă n-aș fi fost obligată. A trebuit să mă improvizez ca scriitoare, a trebuit să pun în practică impostura, pentru a scăpa de o amenințare, pentru a încerca să evit o infamie.

Ceea ce mă pregătesc să vă povestesc este o întîmplare adevărată, chiar dacă e incredibilă și absurdă. Titlul care i s-ar putea da povestirii este: *Șantajul*.

În situația care mi s-a întîmplat mie, elementul șantajului apare ca fiind enorm; dar trebuie să recunoaștem că tot firul existenței este plin de șantaje, ele reprezintă substanța relațiilor publice și private. Nu știam, cînd m-am pus pe treabă, dacă din întîmplarea cu care m-am confruntat urma să ies întărită sau și mai batjocorită. Acum pot spune că am depășit-o, pot spune că faptele petrecute și încîlceala vieții mele au avut un rezultat și poate chiar un sens.

Înainte de faptele pe care voi încerca să le povestesc, duceam o viață lipsită de mari elanuri și mai curînd cenușie, cu un nivel minim de activitate emoțională și intelectuală. Apoi, capcana în care am căzut m-a răvășit în așa măsură, încît am găsit puterea de-a reacționa.

Ceea ce mi s-a întîmplat mie nu diferă calitativ de ceea ce li se întîmplă tuturor femeilor; doar că, în cazul meu, infamia a fost evidentă, nerușinată, usturătoare. Voința celuilalt de-a mă umili m-a obligat să caut în mine un orgoliu pe care nu credeam să-l am; tentativa de-a fi îngenuncheată, cu care am fost obligată să mă confrunt, mi-a restituit dorința de libertate.

Nu voi relata faptele în ordinea cronologică în care s-au petrecut, întrucît consider că e mai interesant să le înșir așa cum emoția și libera asociere mi-o sugerează.

Dar, înainte de toate, vreau să descriu stînca cea mai amenințătoare, pe care era cît pe ce să naufragieze mica navă a încercării mele disperate: dificultatea, imposibilitatea de-a începe.

IMPOSIBILITATEA ȘI NEVOIA SCRISULUI

Albul paginii goale mi se pare de neînvins. Cuvinte, mii de cuvinte. Cum să-l găsesc pe cel mai potrivit, printre infinitele combinații posibile? Fenomenul cel mai interesant, mai tainic, mai surprinzător, la care mi-e dat să asist, este cuvîntul, cu miile sale de nuanțe, cu imponderabila sa dilatare, pînă cînd formează în mod magic, neașteptat, ceea ce cu o clipă înainte de pronunțarea sa nu exista decît într-o albă, cețoasă inconsistență. Orice cuvînt care dobîndește formă, orice literă care se imprimă pe albul nesfîrșit reprezintă moartea unei posibilități, concretizarea, sfîrșitul unei aventuri. Există o sfială feciorelnică în a te abține de la orice exprimare. Un cuvînt moare cumva atunci cînd e pronunțat? Emily Dickinson crede că el începe să trăiască tocmai în ziua aceea. Și totuși, în fața scrisului resimțim stinghereala prea multor posibilități, senzația de stupoare care ne cuprinde atunci cînd sîntem înfrigurați în fața orizontului nelimitat al îndoielilor. Ne este groază de cuvinte, de incizia făcută cu lama gîndului pe suprafața albă a indeterminatului. De ce să tăiem, de ce să rănim inocența primordială, de ce să scufundăm sonda în imensa, neteda și tăcuta nemișcare?

Au existat unele momente, în viața mea, cînd vorbind cu mine însămi rostisem, sau cel puțin așa mi se părea, cuvinte demne de un poet. Dacă de fiecare dată cînd acele expresii fericite au apărut, ar fi fost înregistrate, toate împreună poate că ar fi putut da viață unei opere poetice. Dar dispăruseră, la fel ca și anii vieții, se pierduseră fără urmă. Ce amarnic regret că nu le-am putut reține! Atunci cînd acele idei, așa bine exprimate, mi-au venit în minte, ar fi trebuit să le scriu, ar fi trebuit să mă obișnuiesc să le rețin. Nu s-ar fi pierdut în neant sau în întunericul uitării. Cuvintele pe care le-am pronunțat nu mai răsună în memoria mea obosită. Am știut, odinioară, să mă înalț în cerul concentrării și al atentei pătrunderi conceptuale; dar n-am știut să rămîn acolo prea mult, fiindcă îndată ce pluteam în cerul acela, cădeam greoi pe pămînt, fără a suferi prea mult de altfel, eram mulțumită că am reușit să-mi iau zborul, chiar și numai pentru o clipă, eram conștientă că mai pot încă resimți acel fior al următoarei ocazii prielnice, eram încrezătoare în capacitatea de-a mă proiecta spre absolut. Absolutul frumuseții expresive. Dar nici pomeneală de absolut! Unicul lucru sigur este că am fost mereu absolut leneșă, incapabilă de consecvență într-o direcție, de-a părea la sfîrșit convingătoare și învingătoare. Mă cuibăresc în această lîncezeală mocnită, accept cu supunere vechea mea soartă, dormitarea mea visătoare, nemișcarea mea, uimirea mea copilăroasă în fața lucrurilor, indiferența mea de-a pune stăpînire pe ele, moartea mea implacabilă. Naufragiez blînd printre undele tulburi ale reminiscenței. E trist să te iluzionezi că întîmplările noastre viitoare vor avea un semn opus față de cele trecute. E încă și mai trist să-ți dai seama că nu te mai poți amăgi. Trecutul este un ținut la fel de necunoscut ca și viitorul,

pentru că acum nu-l mai recunosc; nu-l mai știu vedea prin țesătura anilor, a lunilor; îmi pare brusc dizolvat în clipa prezentă. Știu că așa va fi și cu toți anii care vor veni; iar cînd la sfîrșit voi privi înapoi, îmi voi da seama că din viața mea n-a rămas nimic, decît vaga bănuială că ar fi fost mai înțelept să renunț la ea de la început. Tot ceea ce memoria păstrează este amintirea unei anumite atmosfere, savoarea trecută și magia unor clipe, impresia gingașă pe care mi-au provocat-o anumite descoperiri. Acum pot doar răsuci printre degete un vechi portret îngălbenit și decolorat; dar nu-l mai pot desena din nou, nu mai pot recrea acea atmosferă, nu mai pot gusta acele savori, nu mai pot reproduce acea impresie de încîntare, din care resimt doar un ecou tot mai îndepărtat. Cum să adun la un loc nenumăratele așchii, răspîndite ici și colo, din ființa noastră ingrată, umilită de spaima momentului, de goana enormă și profanatoare, care asemeni unei mușcături sufocante se strînge în jurul conștiințelor noastre retezate și le mutilează de soarta lor înnăscută, răspîndind peste toate cuvertura otrăvitoare a uitării? De unde să reîncep, de unde să-mi procur noua hrană a speranței? Și acele dulci gînduri pe care, cu iubitoare atenție, le-am văzut născîndu-se în sinea noastră, acele gînduri pe care noi le-am îmbrățișat încrezători, acele gînduri cu care ne-am colorat orizonturile, unde vor fi dispărut oare? Vai, creaturi tandre ale elanurilor mele tinerești, v-ați rătăcit cumva în acest pustiu al actualității lipsite de dimensiuni? V-ați prăbușit cumva în prăpastia infernală a atemporalității triumfătoare? Erați atît de numeroase, erați cele mai bune prietene ale mele, și acum ați dispărut. Mă doare pentru soarta voastră nematurizată. Îmi amintesc doar acel deliciu pe care-l provocați în mine, acea excitație febrilă care mă străbătea, atunci cînd

stăteam în preajma voastră. De v-aș putea păstra pe toate în dulapul vechi al memoriei mele, de v-aș putea regăsi în acest dulap, de fiecare dată cînd doresc! M-aș considera îmbogățită cu niște comori inestimabile. Dar memoria mea este atît de ezitantă, iar cantitatea tot mai mare de timp care trece ar pretinde o înălțare a ei la nu știu ce intensitate. Vai, ce lucru dezolant este agonia gîndurilor mele trecute: ele mă cheamă cu o voce extrem de tristă, de la o depărtare deja inaccesibilă, iar această chemare de la distanță, în loc să înlesnească o miraculoasă regăsire, contribuie doar la prelungirea peregrinării frămîntate a sufletului meu, în căutarea zadarnică a copiilor pierduți, pe care niciodată nu-i va mai putea revedea. Iar sufletul, pentru a nu se rătăci complet, păcălindu-se pe sine că încă se mai poate orienta în haosul înspăimîntător care vine spre noi, se refugiază în vis. O, vai, simt că mușcătura depresiei e pe cale de-a mă împrejmui și-a mă strivi: adeseori mă simt de parcă picioarele mi-ar fi prinse în capcana neiertătoare a cimentului. Realitatea mă strînge și mă obligă, la fel ca și cimentul, mă paralizează, îmi mutilează aripile dorinței. Privațiunea senzorială și existențială îmi istovește mintea care șovăie: mă pomenesc într-o cameră fără uși sau ferestre, doar cu pereți cenușii și o pardoseală metalică. E o cutie care se strînge, fără vreo gură de aer care să pătrundă de undeva. O cutie care se face tot mai mică. Da, pentru că tavanul coboară, e tot mai jos. Am senzația că mă apasă: peste cîteva clipe îmi va atinge capul. Trebuie să-mi îndoi picioarele; dar continuă să coboare; îngenunchez, dar tot mai coboară. Mă așez pe jos, nu e cu putință, trebuie să se oprească. Mă întind pe pardoseală și îmi ridic brațele, pentru a-l opri, pentru a mă apăra. Atîrnă foarte greu. Peste cîteva clipe, dacă nu se oprește, voi fi strivită. Cineva m-a condamnat

la moarte. Doar gîndul meu i se poate opune acestei greutăți apăsătoare. Iată încotro îmi aleargă fantezia, atunci cînd mă gîndesc la nepotrivirea mea. Doar actul povestirii poate împinge înapoi acest tavan metalic, tăcut și absurd, care începe deja să-mi strivească sternul, să-mi sfărîme coastele. Doar povestirea îmi poate da înapoi aerul și viața pe cale de a-mi fi smulse. Moare așa tînără clipa ființei și toate rămîn tăcute, ca într-un cimitir unde s-a ofilit pînă și ultima petală de regret. A bătut ceasul suveran, care ne pecetluiește gura în eternitate. Voi, pleoape ale mele, acoperiți pudic orbirea tăcerii mele. Nu, nu trebuie să mă dau bătută. Spirit al meu rătăcitor, ascultă glasurile ce-ți vor vorbi în noapte, auzi-le șoaptele îndepărtate și întinde-ți mîinile pentru a le înșfăca întunecoasa corporalitate. Textul reprezintă posibilitatea deschisă a palingenezei infinite, singurul prilej de răscumpărare a sclaviei mele. Eu, sclavă, în agonie din cauza cuvintelor nerostite, mereu amînate și niciodată spuse, nu mă pot declara învinsă. O vrajă blestemată mă paralizează. Dar totuși știu că scrisul, deja sînt sigură, este singura mea speranță de salvare. Să ai ceva de povestit, asta este problema fundamentală. Să povestești pentru a nu muri, să povestești pentru a rămîne ancorat de viață, pentru a reuși să zbori peste cenușiul plumburiu. Să povestești pentru a deveni ușor, pentru a-ți elibera sprinteneala, bucuria sfioasă, care te face să trepidezi de speranță. Trebuie să fiu ca înțeleapta Șeherezada care, pentru a se salva, îi spune regelui Shahryar în fiecare noapte cîte o poveste. Își întrerupe povestea spre a și-o relua a doua zi, ca pe-o nevoie de-a avea mereu ceva de povestit. Doar astfel va scăpa cu viață. Povestea pe care Șeherezada o întrerupe seara, pentru a amîna întîmplarea pînă în ziua cealaltă, tărăgănînd astfel și execuția condamnării ei la

moarte, e ca pagina care, terminîndu-se, te trimite spre pagina următoare. Doar dacă această pagină va ști să-l trimită pe cititor spre pagina următoare, păstrîndu-i vie curiozitatea, iar următoarea din nou la alta și tot așa mai departe, pe zeci și zeci de pagini; doar în acel caz, poate, tavanul halucinației mele va urca înapoi spre înălțimi; și la fel cum frumoasa Șeherezada, după o mie și una de nopți, obține iertarea regelui, poate că și eu, după o sută de pagini, voi putea scăpa de spectrul morții. Aș vrea să fug de-aici, din această închisoare. Pentru a ieși, trebuie să scriu. Poate că scriu tocmai despre spaima mea că n-am nimic de povestit; de aceea m-am gîndit la Șeherezada, care a povestit de-a lungul a mai bine de o mie de nopți. Dar nu-i din vina mea; dacă era după mine, n-aș fi profanat niciodată acest templu sfînt al scrisului.

NAȘTEREA OPEREI

Îmi concep opera ca pe un proces treptat de iluminare, ca pe un mozaic de completat doar după ce am realizat fiecare piatră în parte; care este o epifanie ce deschide o spirală de lumină spre secretele existenței. Doar după ce-ai realizat un număr mare de pietre ale mozaicului sau de "epifanii", poți încerca să le unești, să le incluzi în singura formă posibilă, obținînd astfel o valoare artistică. Dar arta ce este? Combinația potrivită dintre o mie de idei diferite. Trebuie să ai mai întîi o mie de idei, adică o mie de intuiții; apoi să nu le lași să-ți scape, ci să le prinzi și să le imobilizezi pe suprafața foii de hîrtie; și în sfîrșit, în ipoteza că ai reușit să le capturezi fără să le ucizi, ar trebui să le pui să conviețuiască, să faci din acei indivizi abstracți o comunitate concretă și cooperantă. A fi scriitor înseamnă să încerci senzații sublime pînă la artă: adică să fii în măsură să reaprinzi în sufletul tău anumite senzații, în momentul cînd trebuie să le scrii. Tot așa cum a fi actor înseamnă să-ți asumi anumite expresii artistice, adică în momentul cînd trebuie să pozezi în fața aparatului de filmat. Cu toții, de-a lungul vieții, își asumă adeseori expresii semnificative, tipice pentru o anumită stare sufletească, expresii foarte eficiente pentru

spontaneitatea și naturalețea lor. Însă puțini oameni reușesc să-și asume aceleași expresii la comandă; puțini știu să-și potrivească fața în modul acela spontan și natural, prin intermediul unui efort de voință. Tot astfel, fiecare dintre noi, în viața proprie, gîndește și vorbește în mod sugestiv, elegant, semnificativ. Puțini sînt însă cei care izbutesc să reproducă anumite gînduri pe hîrtie, fiindcă sînt puțini cei care izbutesc să resimtă din nou anumite senzații, să recreeze în mod artistic acea situație spirituală, emotivă, în care s-au născut anumite fraze, anumite gînduri considerate frumoase la apariția lor spontană. Scrisul se poate asemăna cu tehnica fotografică: așa cum aceasta din urmă se bazează pe imprimarea imaginii pe peliculă, tot astfel acela se întemeiază pe imprimarea ideilor și a stărilor sufletești. Scrisul este un fel de fotografie a ideilor și a vieții interioare, dar cu atît mai dificil de realizat, cu cît ideile și sentimentele sînt mereu în mișcare, mereu alunecoase și răsfirate, ca baloanele de săpun. Prin fotografie, încercăm să oprim imaginea într-un anumit moment; prin scris, ne străduim cu disperare să fixăm momentul respectivei idei sau al respectivei emoții.

Încerc în mod confuz să-mi schițez o poetică, așa cum am încercat la fel de confuz și inutil să-mi schițez lucrarea de licență. Dincolo de misterele artei, aș vrea să înaintez și în adîncurile vieții mele, în sensul ei intim, aș vrea să intru în aspectele ei cele mai ascunse. Nu-mi mai pot permite momente de neatenție sau amînare. Existența ne oferă posibilitatea de-a amîna opțiunile și, prin urmare, de-a ne găsi un adăpost în fața asumării de riscuri. Dar eu nu mai pot amîna, nu mai pot glumi cu timpul, fiindcă mi s-a acordat un timp limitat și clar determinat. Nu pot face altceva decît să mă dedic operei mele, de care nu mă voi mai putea desprinde, ca

o mamă care nu mai reușește să se despartă de puiul pe care l-a născut. Trebuie să mă dedic operei mele și să nu vorbesc despre ea: fie pentru că nu mi-aș putea justifica în nici un fel hotărîrea de-a mă consacra unei asemenea aventuri, întrucît firește că nu pot să dezvălui faptul că Alberto mă are la mînă; cît și fiindcă, și de n-ar exista o asemenea foarte incomodă ipoteză, n-aș avea niciodată curajul de-a mărturisi că nutresc aspirații literare, pe care în propriii mei ochi le consider, în momentele de cel mai intens optimism, simple veleități; iar în momentele de teribil disconfort, îmi apar ca o pură nebunie. Tăcerea, ca o protecție a pudorii, îmi pare o obligație. În vremuri de vorbărie destrăbălată, cine reușește să tacă din gură e un adevărat erou. Eroismul tăcerii e un strai în care mă străduiesc să-mi învelesc și să-mi transfigurez puținătatea. Conștiința faptului că sînt iremediabil limitată, inevitabil destinată ultrajului public este drama cea mai dureroasă pe care trebuie s-o suport și cu care trebuie să trăiesc. Prezența obsedantă a acestei certitudini mă umple de oroare; dar încerc să-mi fac curaj: voi avea prilejul unei revanșe, oportunitatea mea va fi cuvîntul, prin poveste voi renaște. Așa mi-a spus Alberto. Trebuie doar să-mi ascut ghearele logicii, să iau în mîini armele expresiei. Dar apoi teama recîștigă terenul de pe care a fost gonită și înfrîntă de valurile ambiției. Gîndurile care adineaori mi s-au părut limpezi, alunecoase și rapide în evidenta lor înșiruire, acum devin apăsătoare, încep să scîrțîie și să se împotmolească. Evidența luminoasă se întunecă, se preschimbă în nesiguranță cețoasă, devine rătăcire obscură, teamă, oroare de nimicul și bezna neființei, panică absolută în fața nimicului tenebros: teroarea de-a fi o nulitate. Ce este oare această spaimă strivitoare? Cred că este o condiție existențială, o realitate de care nu pot scă-

pa, un fel de structură de care sînt intim legată. Misiunea care mi-a fost impusă dilatează panica respectivă. Toate se confundă, toate se amestecă, mi se pare că mă zbat degeaba, fără a reuși să zăresc vreun punct de sosire. Singura mea consolare este că mi-am făcut deja opțiunea. După neîncetatele și repetatele amînări, în ce privește studiul, meseria, casa, măritișul, maternitatea, mă rog, toate opțiunile importante pe care ar fi trebuit să le fac și pe care nu le-am realizat, acum, fie și împotriva voinței mele, am hotărît să accept provocarea și să mă înham la o aventură disperată, care mă aruncă într-o teamă enormă, dar pe care o resimt deja ca pe elementul meu vital, inseparabil.

Nu-mi mai rămîne decît să iau creionul în mînă, pentru a căuta o rază de răscumpărare din acest prizonierat degradant care este mizeria existenței mele. Vai, de-ar putea porni de-aici, din acest moment neclar, din acest ceas tîrziu, creșterea lentă, renașterea pe care de-atîtea ori am invocat-o. Sînt aici, singură, în camera mea, unde se desfășoară aproape toată viața mea de-acum. Ochii lipiți de somn și obosiți își cer odihna, dar mintea se frămîntă și se chinuie în căutarea unei idei, care să se poată opune înfrîngerii mele iminente. Vreau să descopăr o zadarnică flacără care să mă ilumineze, care să azvîrle lumină asupra enigmelor inexplicabile. Dar ce mai aștept? Ca timpul să mă devore complet? Pășesc pe acel zid înalt care marchează limita dintre libertate și mormîntul celor vii: de-aici se vede în fața ochilor mei acea întindere cețoasă lipsită de lanțuri. Eu o admir, o rîvnesc, pălesc de emoție, dar, vai, încă mă dau înapoi înspăimîntată. Unde e oare curajul ce alungă moartea? Unde e spiritul neîmblînzit ce învinge formidabilul dușman? Încă nu-i cunosc pe acești părinți întemeietori, încă nu știu să vin

pe urmele pașilor lor, biată și denigrată fiică a decadenței. Clădirea pe care aș vrea s-o proiectez este prea înaltă pentru bietele mele puteri; și totuși trebuie să cred că voi reuși s-o construiesc. Că această casă a mea se va transforma într-o urnă, din care să iasă un strigăt îndreptat spre lume. Trebuie să cred că există cineva, care pășește alături de mine și aude acest sunet, venind să deschidă urna în care simt că mă sufoc.

OPERA ȘI LUCRAREA DE LICENȚĂ

Nu-i cu putință. E o situație grotescă, absurdă. Un editor care mă obligă să scriu o povestire. Eu, care în viața mea nu m-am gîndit să scriu, ar trebui să scriu o povestire. Dar cum, cu toți scriitorii aspiranți care există în țara asta, cum de-a putut nebunul ăla de legat, sadic, nemernic, să calce în picioare tocmai existența mea? De ce nu publică vreunul dintre cele o mie de manuscrise pe care le primește în fiecare an, din partea scriitorilor aspiranți? Dacă într-adevăr îl interesează lucrarea unui autor necunoscut, de ce nu-și vîră nasul prin mia aia de propuneri? Eu aș vrea doar să-mi scriu licența, doar să-mi termin facultatea și aș fi fericită cu atît, chiar dacă Alberto mi-a spus că deja e prea tîrziu. Eu, o studentă ratată, ar trebui să devin o scriitoare improvizată? Ce e literatura? Cum se obține efectul literar? Cum se scrie o povestire? Este un mister profund și de nepătruns, o taină blestemată pe care n-o pricep. Și cum aș putea înțelege această enigmă, dacă nu reușesc nici măcar să-mi scriu teza de licență? Christopher, agonia și extazul zilelor mele. Toate au început cu el, toate necazurile mele au pornit de la Christopher. Am auzit că atunci cînd cineva vrea să scrie o carte, se întoarce mereu la lucrarea de li-

cență. Scriitorul, filosoful, istoricul, cercetătorul ilustru care își scriu opera cea mai importantă și mai matură a vieții, se inspiră din acel izvor inepuizabil care e teza lor de licență. Aceea este prima operă, lucrarea care își pune o amprentă de neșters asupra intelectului nostru, sau mai bine zis, asupra intelectului celui care a terminat facultatea. Eu, din păcate, nu-i cazul să revin la ea, întrucît am rămas înțepenit în dreptul ei; nici măcar n-am terminat-o, doar am schițat-o și acum nu mai reușesc să înaintez. Vai, Christopher, ce noroc de tine c-ai murit tînăr, c-ai trăit doar douăzeci și nouă de ani! Dacă ai fi avut o viață lungă, poate ai fi fost vreun Shakespeare? Al douăzeci și nouălea an al meu, în schimb, pe care mă pregătesc să-l trăiesc, mă tem că nu va fi vestitorul nici unei promisiuni. O să mor tînără și fără merite, dacă nu voi izbuti să scriu o sută de pagini.

Mi-a cerut să scriu o povestire de cel puțin o sută de pagini. Nici n-a fost prea răutăcios; dar dacă ar fi pretins o carte de trei sute de pagini? Atunci chiar că o încurcam. O sută de pagini n-ar trebui să reprezinte o problemă de nerezolvat. De ce n-aș putea să scriu o sută de pagini, pe un subiect foarte amplu, fără limite precise, cum este viața mea? Sîntem în cadrul literaturii, nu-i așa? Prin urmare aici invenția e permisă, nu toate trebuie să fie adevărate. În povestire își poate găsi loc și imaginația. Sigur că da, trebuie să cred că voi reuși, de ce nu? Deja toată lumea scrie, sau aproape; de ce să n-o fac și eu, dacă tot sînt obligată? El m-a împins pe acest ținut inaccesibil, el și dorința lui drăcească de cîștig. Vrea să profite de mine, de simplitatea mea, pentru a da o lovitură comercială, vrea să mă aibă la mînă și să facă bani cînd doarme. Dar vrea și să se joace cu mine, vrea să mă umilească, vrea să-mi manipuleze neputința, să-mi dezgolească intimitatea,

să-mi vîndă naivitatea literară. Vrea să le arate tuturor cum scrie una care nu-i scriitoare, într-o tentativă inedită și provocatoare de voyeurism literar. În epoca lui Big Brother, de ce să nu arunci o privire bolnăvicioasă și prin putința-neputința de-a scrie a omului de rînd? De ce să nu faci celebre, în scopul chiverniselii, urîțenia, gunoiul, producția indecentă ale unui diletant oarecare? De ce să nu se distreze toată lumea văzînd sau citind grosolăniile altora, de ce să nu adulmece cu toții rahatul omului mediu?

Blestematul de editor! Chiar că avea dreptate Adam Smith, atunci cînd zicea că editorii sînt negustori de idei! Mor de frică, mă torturez să scot din creier vreo zdreanță de idee. Timpul trece, termenul limită se apropie ca moartea, chiar dacă e încă departe, și eu nu reușesc să scriu povestirea asta afurisită. Trebuie să mă frămînt și să-mi storc creierii, în căutarea disperată a unei idei sau poate a mii de idei, pe care ar trebui apoi să le și aranjez între ele, în mod potrivit. Chiar că-i o nebunie la care nu mă pricep. Pe de altă parte, vorba lui Horațiu: *"aut insanit homo aut versus facit"*.

EȘECUL ȘCOLAR ȘI UNIVERSITAR

Am ajuns la aproape treizeci de ani și încă n-am terminat facultatea. Am început să-mi scriu licența, dar fără tragere de inimă. Mă tem că nu voi izbuti să ajung la ținta mult visată. Și totuși la școală eram destul de pricepută. Am terminat secția umană, am avut profesori buni: Giuliana Manieri la Italiană și Franca Frattini, fosta asistentă a lui Giulio Carlo Argan, la Istoria Artei. Cînd intra ea în clasă, nu se mai auzea nici musca. Nu trebuia să facă liniște sau să ridice vocea; avea o carismă care ne transforma în elevi ascultători și ne vrăjea. Mi-au dăruit multe, atît ea cît și Giuliana. Ce doamnă, Giuliana. Provenea dintr-o familie înstărită, care locuia într-un apartament mare, lîngă piața pătrată. Avea doi frați: unul era chimist și știa perfect limba germană, în fiecare an mergea în Germania, despre care știa aproape totul; celălalt fusese antrenorul unei importante echipe de baschet italiene, apoi fusese chemat în State să antreneze un team din California. În ciuda acestor profesoare excelente, examenul de bacalaureat n-a fost tocmai grozav: l-am înfruntat prea nervoasă, după multe nopți nedormite. Și facultatea a fost grea pentru mine, poate fiindcă metoda mea de-a învăța nu era destul de bună.

Așa că studiile mele au avansat, dar nu prea repede. În ultimul an, a trebuit să merg și la lucru. Am trăit mereu modest. Nu chiar săraci lipiți pămîntului, firește, dar n-aveam posibilitatea de-a face mari experiențe. Puține călătorii în străinătate, de fapt doar una singură. Pentru mine, care am învățat limbi străine, ar fi fost important să merg în excursii de studii în străinătate. Doar o singură dată am fost la Londra pentru o lună, firește muncind, pentru a-mi plăti cazarea și masa. Din păcate asta este, nu s-a putut mai mult, nu e vina nimănui. Dar viața asta măruntă a mea speram s-o pot răscumpăra cu lucrarea de licență, cel puțin pînă adineaori.Acum sînt tot mai neîncrezătoare, mă simt incapabilă, mă tem că nu reușesc și mă voi prăbuși. Doar convingerea logică a faptului că nu mă pot opri pe loc, după ce-am trecut, de bine de rău, toate examenele mă împinge să merg înainte cu lucrarea; dar, pe de altă parte, simt că mă lasă puterile care ar trebui să-mi hrănească acest ultim efort. Spaima, din piept, simt cum urcă de-a lungul gîtului și mă strînge, mă sufocă de parcă ar vrea să mă stranguleze. În viața mea nu m-am simțit așa de singură; fiindcă nimeni nu mă poate ajuta, nimeni nu poate face lucrarea în locul meu, doar eu o pot face, dar în același timp nu pot, fiindcă nu sînt în stare. Prietenul meu nu mă ajută, ba mai curînd îmi complică viața, zorindu-mă tot timpul. Știe să-mi spună doar să mă grăbesc, să mă hotărăsc odată, să-mi dau silința mai mult. Nu pricepe, deși ar trebui, fiindcă și el a terminat facultatea, că nu-i ca la celelalte examene. Nu-i vorba să înveți mai mult. Ca să-ți iei examenele, era destul să înveți bine. Lucrarea de licență e altceva. Dacă n-ai inspirație, nu te descurci. Trebuie să creez eu ceva original, să fac o descoperire care încă n-a fost făcută, să spun ceva ce nimeni n-a spus. Lui Galli, însă, ce-am scris

i s-a părut nesemnificativ; m-a respins.

Mă simt nedemnă de-a trăi, inadaptată pentru orice loc de pe planetă. Dacă depresia nu e doar un cuvînt lipsit de sens, ci indică un lucru concret, atunci a fi deprimat probabil că este ceea ce simt eu în acest moment. Deja mă gîndesc numai la licență, n-am alt scop în viață, nu există vreo satisfacție sau plăcere care să mă ajute; nimic nu poate umple groapa înspăimîntătoare, care se cască tot mai adînc în sufletul meu, pe măsură ce săptămînile și lunile trec degeaba și ținta atît de mult visată rămîne în depărtare. Dacă aș reuși să trec punctul de sosire, aș trăi cea mai mare bucurie din viața mea. Da, sînt absolut convinsă: licența e ceva ce-ți rămîne, pe care nimeni nu ți-o poate lua, e doar a ta. Bunurile materiale, chiar dacă le-ai avea, ai putea să le pierzi, iubitul sau chiar soțul ar putea să te lase, copilul poate să-ți moară, oricum te va părăsi; licența însă n-ai cum s-o pierzi, e a ta.

Dar eu mă izbesc de greutăți insurmontabile, mă împotmolesc, nu reușesc să-mi termin facultatea. Trăiesc un coșmar, sînt paralizată de incapacitatea mea, de teamă, de neputință. Nu găsesc o direcție, umblu rătăcită prin labirintul încurcat al ignoranței mele. Mă înec în fotocopii, în cărți, în notițe, acumulez materialul necesar, dar și pe cel care e în plus și inutil, sînt sufocată de ideea că nu mă voi descurca. Este etapa cea mai grea din viața mea. Nu mai izbutesc să dorm cum aș vrea, sau rămîn trează toată noaptea. Aveam atîtea speranțe, cultivam multe vise. Realitatea este altceva. Mă simt ca o femeie fără calități, fără identitate, care își tîrăște existența în spinare, ca o greutate, ca o povară plicticoasă și stingheritoare. Temerile mele sînt oare nejustificate?

Nu, aș spune mai curînd că speranțele mele erau nejustificate, iar acum zvîcnirile mele de patimă naivă s-au

stins. Mă simt stoarsă de puteri și goală pe dinăuntru, în singurătatea mea mistuitoare. Acum cîteva zile m-am surprins gîndindu-mă că vremea nu trece în zadar pentru nimeni. Pentru toată lumea e prevestitoare de răsunete și oferă consecințe. Nu există deosebiri între substanța interioară a unui vagabond abject și aceea a unui bogat gentleman cu deprinderi catifelate; ambilor viața le-a dat și le-a luat: celui dintîi libertatea și conștiința amară, în schimbul nesfîrșitelor lipsuri; celui de-al doilea îndestularea și comoditatea pufoasă, în schimbul sclaviei față de onoare, prestigiu, imagine sclipitoare. Gînduri de compensație? Scepticism existențial? În orice caz, gînduri negative, care conduc la nihilism. Nu, nu vreau să mă anihilez, trebuie să merg înainte, să continuu să trăiesc și să mă hrănesc cu cîteva speranțe, chiar dacă mă simt ratată, simt dezonoarea, rușinea arzătoare, pecetea infamantă a înfrîngerii. Cine mă va duce de mînă spre toamna vieții? Poate Marco? Niciodată ca pînă acum nu mi s-a părut mai improbabil ca el să fie bărbatul vieții mele. Mă voi prăbuși, rostogolindu-mă tot mai repede, spre fundul prăpastiei, spre infernul larg deschis al nulității mele. Nu există nici o siguranță durabilă, nu există nici o explicație convingătoare, doar o strîngere de pleoape spre a risipi parfumul uitării, doar un salut mîhnit, aruncat în bătaia vîntului, cu speranța că îl va duce spre lumi îndepărtate, unde șuieratul imperceptibil al existenței mele poate vrăji măcar un grăunte de nisip.

INSUCCESUL ȘI FAMILIA AUTORITARĂ

Gîndindu-mă la slabele mele succese școlare și la eșecul meu universitar, mă întreb adesea care să fie cauza. Mă simt obligată să fac legătura cu familia mea. Nu mi-e prea limpede de ce anume familia mi-ar fi împiedicat evoluția, totuși am senzația că așa a fost. Părinții mei dădeau mereu o mare importanță învățăturii, deși nu erau oameni cu școală. Chiar prea mare importanță: licența urma să fie un șperaclu ce deschidea drumul spre fericire, bogăție, prestigiu; spre toate bunurile posibile. Ce iluzii! Ne-au obligat să devenim două mingi umflate, atît eu cît și fratele meu. Tata nu pierdea niciodată prilejul de-a repeta cuvîntul inginer și cuvîntul laureată: "fiul meu e inginer și fiica mea va fi laureată". Acestea erau cuvintele lui preferate. Băteau apa în piuă cu vorbele astea, atît el cît și maică-mea. Cîtă importanță, cîtă retorică! Toate aceste titluri, inginer, doctor, profesor, folosite pînă la abuz; ce plictiseală, ce balast! Mama îi spunea cumnatei, care se plîngea de noră-sa: "totuși fiul tău s-a însurat cu o absolventă de facultate". Iar aia de-acolo: "ia mai lasă-mă, ce tot vrei cu absolventa!". Poate fiindcă aveau origini modeste, le plăcea să se împodobească indirect, prin intermediul copiilor, cu toate aceste titluri și să le etaleze,

îndată ce aveau prilejul, în fața celor ce se nimereau la îndemînă. Maică-mea zicea odată, vorbind cu o prietenă: "eu m-am realizat prin copiii mei". Ce răspundere, ce bătaie de cap să-i simți mereu respirația în ceafă, să te simți mereu obligată să-i oferi satisfacția realizării, să trăiți în simbioză ca să-i servești hrana vitală. Viața asta prin intermediul fiilor cît îi mai poate obosi pe ei! Mă umpleau mereu de-o imensă neliniște. Încă de cînd eram la liceu, nu reușeam să adorm în seara dinaintea tezei; apoi, după ce-am adormit, dormeam prost, eram îngrijorată, mă trezeam gata obosită. Cînd mă chema profesorul la catedră, mă apucau palpitațiile, mă înroșeam, transpiram; nu eram relaxată, mereu mă temeam nu cumva să nu fiu la înălțimea obligației. Încă de-atunci au început problemele mele, îngrijorările. Nu aveam încredere în mine însămi, exact ca și-acum. De ce oare m-am simțit mereu nepotrivită și, prin urmare, neîncrezătoare în capacitățile mele? Poate că stima pe care am primit-o a fost puțină, poate că părerea mea era ascultată cu neglijență; propunerile pe care le făceam erau respinse cu plictiseală, dacă erau în contradicție cu poziția tatălui meu. Opinia fratelui meu era ascultată cu mare atenție, poate fiindcă el era mai mare și mai ales că era și băiat; de altfel era cît pe ce să rămînă singurul copil, întrucît eu m-am născut după șase ani. E adevărat că, atunci cînd era de luat o hotărîre importantă, familia reunită stătea de vorbă, tata le cerea părerea tuturor, inclusiv mie. Dar îmi dădeam seama că ceea ce spune fratele meu e mai important. Dacă asta era ceva de înțeles, pe cînd eu aveam doisprezece ani și fratele meu optsprezece, a devenit tot mai puțin normal odată cu trecerea anilor și odată cu intrarea mea în vîrsta adultă. În comparație cu fratele meu, m-am simțit mereu o minoră în ochii lui tata. Acest dezechilibru de

stimă, poate doar cu puțin timp în urmă am priceput cu adevărat, a fost insecta care, încă din copilărie, a început să-mi roadă sufletul și continuă pînă-n ziua de azi, fără să mi-o pot explica în vreun fel, fără să mă pot resemna cu vulgara și nedreapta discriminare sexuală și patriarhală. Mama a fost mereu de partea echipei masculine și din totdeauna a avut, exact la fel ca tata, o nerușinată preferință pentru fratele meu. Au făcut mereu front comun împotriva mea, au stat umăr la umăr, uniți, toți trei, și vai de cel care nu era de acord cu ei. Întrucît părerile mele erau adeseori diferite de-ale lor, m-au izolat, m-au împins între cei patru pereți domestici. Cum a fost cu putință? Fără să-mi adreseze un cuvînt, zile întregi, uneori chiar și cu săptămînile, pur și simplu ignorîndu-mă, prefăcîndu-se că nu exist. Era de-ajuns să contrazic linia oficială a familiei, să fac un gest considerat ca o trădare și îndată apărea condamnarea, izolarea, denigrarea prin nerecunoașterea nu spun a drepturilor mele, dar pînă și a prezenței mele fizice. A fost un regim autoritar, foarte autoritar; toți trei au fost aspri și intoleranți cu mine. Un trio implacabil de autoritarism. A trebuit să suport răzbunările lor, căci niciodată nu m-am supus deplin puterii lor, al cărei sceptru a fost transmis de la tata la fratele meu, cu mama sprijinindu-l mereu fidelă pe cel mai puternic împotriva celui mai slab. N-a fost ușoară viața mea, în cadrul unei familii așa rigid structurate, ca o organizație masculinistă.

O familie lipsită de dialog. Se vorbea mereu foarte mult în casa mea, diverse pălăvrăgeli, tone și tone de pălăvrăgeală, din partea lui tata, cu mama ascultînd respectuoasă, în afara unor sporadice încercări de intervenție și de exprimare a unei păreri proprii. Excesivul obicei logoreic al tatălui meu, care nu-i permitea nimănui să-l

contrazică sau pur și simplu să-și croiască un spațiu propriu de expresie, făcea orice voce să slăbească, pînă la a o obliga să tacă și să se abțină. Vorbăria lui strivitoare, monologurile extenuante s-au potolit doar după ce-a abdicat în favoarea fratelui meu. După trecerea ștafetei, cînd vorbea fratele meu, atunci tata asculta într-o liniște respectuoasă și nemaipomenită, de parcă se asculta pe sine însuși, de parcă vocea lui sufocantă și abuzivă se prelungea în aceea a moștenitorului desemnat. Doar în fața unui sine transferat într-un corp mai tînăr, însă cu un suflet substanțial identic, reușea să tacă din gură și să-l asculte pe celălalt. Dar nu pe celălalt diferit, ci pe un alt sine, de el însuși autorizat să locuiască în trupul fiului preferat. Monologul a continuat prin gura fratelui meu, care cu predicile lui inunda familia reunită și alte persoane aferente sau nimerite din greșeală, expunîndu-și adevărurile absolute, faptele eroice, descoperirile mărețe, experiențele memorabile și venerabile. Un adevărat profet. De buzele sale atîrnau părinții mei fermecați și increduli de atîta eroism; cu nerușinare, fără a izbuti s-o ascundă, gîlgîiau de plăcere că au avut parte de așa o binecuvîntare din ceruri, de constatarea că miracolul s-a produs în casa lor prin întruparea primului născut. Mereu monologuri și adevăruri dogmatice, indiscutabile; niciodată o discuție adevărată, niciodată o confruntare, de pe poziții de egalitate, a diverselor opinii și o cît de mică luare în considerare a părerii contrare. A părerii mele. În ciuda tuturor sporovăielilor, cu toate predicile astea obositoare, sau poate tocmai din cauza lor, la mine acasă lumea n-a prea vorbit cu adevărat. N-am vorbit despre lucrurile importante, despre chestiunile cele mai personale, despre problemele esențiale care-i afectează pe toți oamenii, despre neliniștile cele mai profunde, despre

temeri, despre slăbiciuni, despre boli, despre nesiguranțele omenești care ne interesează pe toți, care ne fac din timp în timp să ne simțim mai fragili, mai expuși în fața furtunilor vieții. Toate aceste aspecte nu erau acceptate în familia mea. Ei erau puternici, sănătoși, robuști, nu aveau cedări și temeri, nu știau ce înseamnă oboseala, nu erau vreodată atinși de o angoasă, priveau nebunia de la polul opus, nu aveau nevoie de vreun ajutor sau sprijin, de vreo terapie, disprețuiau medicamentele ca pe refugiul individului slab și bolnav, nu admiteau niciodată că au avut o neplăcere, oricît de mică. Ei erau emanația forței, a puterii, a sănătății, erau ființe perfecte. Defectul nu ținea de natura lor. În calitate de creaturi perfecte, evitau totdeauna orice referire la un lucru rău, reacționau cu dezgust la orice încercare de a-mi prezenta în familie îngrijorările și problemele. Orice rugăminte de-a fi ascultată pe o anumită problemă era trăită ca un atentat la fericita lor invulnerabilitate, ca o întrerupere neplăcută și jignitoare a stării lor de perfecțiune. Despre rău, așadar, nu s-a vorbit niciodată, familia mea prefăcîndu-se că așa ceva nu există, cel puțin la noi în casă. În jurul răului a fost construită o rezistentă și impenetrabilă lege a tăcerii. Atîtea pălăvrăgeli, dar nici o adevărată explorare a vieții, cu relele sale, cu obstacolele mereu minimalizate și ridiculizate ca "aiureli" de către tatăl meu. Mie, care căutam dialogul, mi s-a oferit doar o crudă tăcere. Nu m-am lăsat orbită de o asemenea ficțiune, n-am crezut în această nerușinată falsificare a realității; dar faptul că n-am acceptat o variantă atît de fals îndulcită a vieții, fără s-o pot exprima, fără să pot spune că refuz minciuna, mi-a provocat un resentiment profund și visceral. Sufletul meu voia să iasă la suprafață și să-și exprime propriul adevăr antieroic și omenesc, dar n-a putut s-o facă; a fost

gonit înapoi în trup, schingiuit, i s-a pus călușul și a fost umilit cu un ostracism insurmontabil și milenar, de un depozit de misoginism, care s-a acumulat de la începuturile istoriei, transmițîndu-se din generație în generație, și care pînă în ziua de azi își revarsă putreziciunea. Eu, ca femeie, simt că am fost penalizată. Mi-a fost atribuit un păcat (originar), numai pentru faptul că sînt femeie. Nu mi s-a dat nici un credit. Familia mea n-a crezut în mine, eu mi-am interiorizat această neîncredere, mi-am însușit-o, am ascultat prea mult vocile celorlalți și n-am învățat să mă ascult pe mine însămi. N-au existat în jurul meu figuri empatice, persoane cu care să realizez o înțelegere emotivă. Am rămas singură, condamnată pentru anticonformismul meu, fără ajutorul nimănui, învinovățită de fiecare dată cînd personalitatea mea și diversitatea mea încercau să iasă la suprafață. Această lungă ucenicie a vinovăției m-a marcat pentru totdeauna, mă tem; mi-a inoculat o furie de nestăpînit, mereu pe punctul de-a țîșni afară din trupul meu. Furie pentru ce-aș fi putut să fiu și nu voi fi niciodată, dacă cineva ar fi avut măcar odată încredere în mine. Ranchiună de nevindecat împotriva celor care m-au oprimat și m-au umilit, lăsîndu-mă pe seama unui destin vechi, inacceptabil pentru mine. Lupta pe care am dus-o pentru a schimba acest destin m-a epuizat.

Corolarul îndelungatei educații de-a accepta că sînt vinovată a fost inhibiția sexuală, demonizarea erotismului, negarea sa absolută, excluderea sa din viață. Niciodată vreo referință la asta, măcar indirectă, din partea tatei și a mamei, la aspecte din viața lor intimă, niciodată vreun semn de îngăduință sau indulgență față de aluziile care se puteau nimeri în discursul vreunei rude, al vreunui prieten sau necunoscut. În fața unui spectacol sau a

unei scene de film care arătau imagini îndrăznețe, nu vă spun ce stînjeneală, ce tăcere plină de jenă. Sexualitatea n-a existat niciodată la mine acasă, iar în confruntarea cu manifestările ei venite din exterior, a existat întotdeauna cea mai profundă lege a tăcerii. Am fost astfel pătrunsă, aproape îmbibată, în orice fibră a trupului meu, de această mentalitate atît de exasperant sexofobică, încît a început să-mi fie scîrbă de sex, de mirosurile sale, de acțiunile sale repetitive, de fremătările sale vulgare, de deșertăciunea care mereu îi urmează, odată stinsă setea.

Sexul, pentru mine, a fost mereu și mai este încă un vis de realizat, mai degrabă decît o țintă sigură la care am ajuns. Voi reuși vreodată să-mi împlinesc acest vis? Visul unui orgasm intens și variat, la care pînă acum niciodată n-am ajuns?

COBORÎREA ÎN SINGURĂTATE ȘI TEAMA DE CĂSĂTORIE ȘI MATERNITATE

Alberto mi-a sugerat să vorbesc despre viața mea. Ea îmi apare atît de ștearsă, încît fac mari eforturi să găsesc ceva interesant. Am întîlnit mulți oameni, am făcut multe prietenii, cu bărbați și mai ales cu femei. Dar ce-mi rămîne din atîtea vizite, din atîtea confidențe schimbate uneori cu cea mai bună prietenă? Nimic. Prietenii care păreau inoxidabile și destinate să dureze o viață au naufragiat jalnic. Acei oameni cărora mi-am împărtășit intimitatea sînt, acum, doar niște nume. Au devenit complet străini, în așa măsură încît, dacă i-aș întîlni, aș simți rușinea unei reciproce apartenențe ratate și în veci irecuperabile, ruptura dintre faptul de-a fi fost atît de apropiați și în sintonie, respectiv faptul de-a fi acum atît de îndepărtați și indiferenți. Viața mea a fost și o succesiune de prietene pierdute. Singura amică pe care o mai am este Paola.

Paola este prietena care te ascultă cu mare implicare, îți oferă cu sinceritate gîndul ei, îți dăruiește toată iubirea. M-a salvat în numeroase momente dintr-o stare de profundă abandonare, în care eram pe cale să mă prăbușesc. Paola este duhovnicul meu spiritual, sora pe care

n-am avut-o niciodată, alter ego-ul meu. Cînd o aud sau o văd, mă liniștesc, izbutește să-mi aline suferințele. Nimic nu-i mai presus de prietenia noastră, de înțelegerea spontană dintre noi. Paola reușește să priceapă tot ce-aș vrea să spun, adesea reușește să descifreze senzațiile, știe să înțeleagă ceea ce eu însămi încă n-am înțeles. Această prietenie a fost un adevărat dar ceresc. Părinții nu-i mai am, fratele meu este departe, dar și dacă ar fi aici n-ar avea importanță. În afară de Paola n-am pe nimeni. Cu excepția lui Marco, însă cu care mă tem să mă mărit. Dacă depindea numai de el, demult s-ar fi însurat cu mine. Insistența lui încă nu s-a împlinit, dar a obținut promisiunea unui contract nescris: ne vom căsători îndată ce voi termina facultatea. Asta a fost ultima lui ofertă, pe care n-am putut s-o refuz. El a trebuit să se adapteze pentru a aștepta cîțiva ani înainte de a-și atinge scopul; eu am obținut să ajung măcar pînă la examenul de licență, înainte de-a mă preda în fața situației de femeie măritată, care firește că nu-mi place și poate că niciodată nu-mi va plăcea. Marco s-ar fi însurat cu mine după ce și-a luat licența în Drept, sau poate chiar și înainte. Pentru el n-a existat problema să-și caute de lucru, fiindcă a intrat imediat în firma de construcții a tatălui său. Nici casa nu era o problemă pentru el, după cum și casa asta, în care m-am mutat de ceva timp, îi aparține. Mi-a oferit-o cu amabilitate, împreună cu un mic cec lunar de întreținere, după ce părinții mei au dispărut, acum opt ani, fiindcă nu mai aveam posibilitatea să-mi plătesc chiria. Eu am acceptat doar cu condiția ca el să nu locuiască aici cu mine. Dacă trăiesc cu cineva, mă simt de parcă aș fi măritată; un măritiș fără ritual religios sau civil, dar tot măritiș se cheamă că este. Iar mie îmi este frică de măritiș și de eventualul său eșec. Măcar pînă nu duc la bun sfîr-

șit ceea ce am început. După ce voi absolvi facultatea, mă voi putea aventura să mă mărit cu el. Chiar dacă ar merge prost, aș munci, aș avea meseria mea, m-aș simți mai autonomă, n-aș mai depinde de el. Marco a fost foarte răbdător, foarte disponibil; pentru a mă avea, s-a resemnat să aștepte, a acceptat că nu poate trăi cu mine. Uneori mă întreb dacă la originea neputinței mele de a-mi termina lucrarea nu stă cumva și teama că apoi va trebui să încep altceva, să iau acea hotărîre care mă îngrijorează așa de mult. Dar ce-mi trece prin minte? Lucrarea n-o știu scrie fiindcă n-am idei limpezi despre Marlowe și micul său poem. Ăsta e adevăratul motiv. Toate celelalte sînt niște scuze. Și atunci de ce această nehotărîre în privința măritișului? Atîtea alte femei, în locul meu, n-ar fi ezitat o clipă, mai ales că pretendentul este și destul de înstărit. Ce mă sperie oare? Mă tem să nu fiu aruncată iarăși înapoi în pușcărie, închisoarea celor patru pereți domestici, să duc o viață convențională, să mă supun autorității unui bărbat, care ar avea puterea de-a mă șantaja, de a-mi impune voința lui. N-aș avea posibilități, n-aș avea casa mea, un loc de muncă, n-aș avea nici o putere, n-aș conta deloc, aș fi o sclavă sau poate ceva mai mult, în cel mai bun caz, o slujnică legalizată și bună la toate. Bărbații sînt, cu toții, mai mult sau mai puțin, autoritari, vor să-și domine femeile, vor să le supună, să le închidă într-o colivie și să nu le mai lase niciodată afară de-acolo. Eventual o colivie de aur, sub forma unei case luxoase, strălucitoare, poate o vilă, prestigioasă, de bogătași, cele pe care alții le invidiază, fiindcă își închipuie că asta e maxima aspirație pe care o poți realiza în viață. Multe femei cad în capcana belșugului, visează o viață socială, cu recepții, sărbători, companie de elită, abundență, haine frumoase, eleganță împinsă pînă la ri-

sipa cea mai imorală; se amăgesc că acea condiție socială le oferă fericirea. Așa că așteaptă ocazia măritișului potrivit cu persoana potrivită, care să le poată dărui tot fastul; uneori încearcă să-și înlesnească ocazia respectivă, iar dacă nu reușesc și trebuie să se adapteze la o condiție mai modestă, se perpelesc de furie și invidie. Însă eu sînt sigură că n-aș ști ce să fac cu bogăția combinată cu aservirea. Ba dimpotrivă, mi-ar face scîrbă. Mă gîndesc la bogăție, fiindcă îmi închipui că așa aș fi ajuns dacă m-aș fi măritat cu Marco. Teama de-a intra într-o familie bogată este și mai mare, fiindcă m-aș simți ca o Cenușăreasă; dar și într-o familie normală mi-ar fi frică, pentru că măritișul este un act prea important și plin de consecințe: măritișul este ceva ireversibil. Da, este adevărat, poți să te desparți sau să divorțezi, dar dacă se întîmplă asta e un faliment, un dezastru care te strivește pe vecie, fiindcă provoacă o destrămare sufletească pe care efectele legale n-o pot șterge. Orice faliment este ireversibil, orice jignire pe care viața ți-o administrează este de neuitat. Despărțirea sau divorțul nu sînt decît sancțiunea oficială a falimentului. De asta mă înspăimîntă măritișul, fiindcă mă tem să pun piciorul pe un teren nesigur, unde m-aș putea scufunda și îneca. Dacă mă mărit, mi se pare că îi spun adio tinereții, intru în rutină, într-un comportament mecanic, în stereotipia relațiilor, mă îmbolnăvesc de nostalgie și regret după o vîrstă a vieții care mi se anunțase mai promițătoare, mai ispititoare decît ce-a fost pînă acum. Aș simți nostalgie și regret pentru ceea ce n-a fost și ar fi putut să fie. Ireversibilul este spectrul care se agită în jurul căsniciei și, încă mai mult, în jurul maternității. Dacă nu doresc să mă mărit, cu atît mai puțin doresc să devin mamă. Cu un copil chiar că nu te mai poți întoarce din drum, în nici un caz, pentru nici un

motiv din lume. Cînd l-ai născut, viața ta devine mai ales o datorie, o obligație, o misiune. Nu mai ai loc pentru egoism, pentru plăcerea personală. Avînd un copil, trebuie să știi renunța la propria ta libertate. De fapt căsnicia și copiii nu sînt pentru mine. Nu simt vocația de-a fi mamă, n-am în viață aspirația maximă a procreării. Poate că e un blestem, dar eu în locul copiilor prefer plăcerea și distracția. Sînt tînără, vreau să mă distrez, nu vreau toate acele obligații care derivă din maternitate. Sînt cumva ciudată? Și mama era așa. Ea s-a măritat de nevoie, a trebuit să fie de acord cu nunta, fiindcă n-avea pe nimeni în lume care să aibă grijă de ea. Trebuia să se mărite cu omul care a ales-o, frumos sau urît, fără să stea prea mult pe gînduri. Pasiunea a existat la început, dar foarte repede s-a șubrezit, pentru a se stinge complet. "La început a fost pasiune, dar, după o vreme, a rămas afecțiunea." Așa spunea mama despre viața ei matrimonială cu tata. Ea nu mi-a transmis niciodată entuziasmul pentru măritiș. De parcă l-ar fi considerat mereu un refugiu, răul cel mai mic, care trebuie acceptat cu resemnare. Au fost chiar cît pe ce să se despartă părinții mei. Îmi amintesc foarte limpede asta: s-a întîmplat cînd eram în pragul adolescenței. O adevărată traumă psihologică pentru mine, care mă pregăteam să înfrunt viața. Mama a început să nu mai suporte situația ei de subordonată, condiția ei de minorat în fața tatei, un adevărat despot, care încă îmi mai revine în memorie fiindcă îmi pleznea niște palme înfiorătoare, sau mă trăgea de păr insuportabil. Tata m-a bătut; nu o singură dată. A ajuns pînă aici și la fel s-a purtat și cu mama. La un moment dat, despărțirea lor mi s-a părut inevitabilă. Apoi, poate fiindcă ar fi costat scump și din punct de vedere material, nu doar moral, căci nu aveau posibilitatea, soluția aceea,

care poate că ar fi fost cea mai potrivită, a fost îndepărtată. Relația lor a fost salvată, fie și cu prețul unor compromisuri dureroase. Dar, firește, probabil că n-a fost o căsnicie foarte reușită. N-a existat niciodată acea armonie, care se presupune între soț și soție; și nu sînt în stare să-mi închipui ca fiind intensă și plăcută viața lor sexuală, care, cred, a fost mai curînd zgîrcită în emoții, transgresiuni, sărutări furișe, mușcături pătimașe, degete explorînd locurile cele mai sfinte și tainice, orgasme gemute sau de-a dreptul urlate fără reținere. Nu-mi vine să cred că toate acestea s-au putut întîmpla, sau nu foarte des. Impresia pe care am avut-o mereu a fost aceea a sexului ca un tabu de netrecut, un secret care trebuie ascuns cu grijă, fără a se lăsa vreo urmă; nu în sensul de-a lăsa prin casă rămășițele patimii lor, Doamne ferește, ci în sensul că discursurile lor, ca urmare a unei hotărîri riguroase și moraliste, au fost întotdeauna curățate meticulos de orice ecou sexual sau chiar de vreo aluzie indirectă și învăluită.

Nu, o viață matrimonială de acest fel nu prezintă mari atracții, sau nu pentru mine.

Iar dorința de maternitate? Nu cumva orice femeie dorește să aibă un copil, maternitatea nu cumva este actul fundamental și constitutiv al existenței sale? Cred că așa este pentru aproape orice femeie, dar nu pentru mine. Atmosfera din familie probabil că a fost cauza mentalității mele anormale. În familia mea, copiii nu aveau o individualitate proprie, o autonomie existențială proprie. Familia mea era un mic clan, în care tot ceea ce se referea la fiecare membru în parte era de competența tuturor celorlalți. Nimeni nu putea avea secrete, nu exista nici un spațiu de independență și libertate. A existat din totdeauna o relație lipicioasă între noi. Parcă am fi

fost înlănțuiți unul de celălalt și parcă fiecare dintre noi, pentru a se mișca, ar fi trebuit să-i tîrască după el pe toți ceilalți. Aceste lanțuri ni le-au agățat de picioare părinții mei, poate mai ales mama, care se temea de orice îndepărtare, de orice desprindere din legăturile de familie. Atașamentul ei bolnăvicios față de copii, dorința ei de-a se realiza prin ei m-au împins să cred că eu, la rîndul meu, urma să-l sufoc pe eventualul meu copil, să-i fac viața grea și tristă, așa cum mama mi-a făcut-o mie.

MARCO

Sînt cu Marco de paisprezece ani. Avem o poveste lungă în urma noastră, fiindcă în acești ani petrecuți cu el s-au întîmplat multe lucruri. Au fost ani de discuții intense și tensionate, prelungite în anumite situații pînă la exasperare, au fost perioade problematice și altele hotărîtoare, momente triste și altele foarte fericite, trădări (mai ales din partea sa) mereu mărturisite, în numele transparenței totale. Marco e mai mare cu șase ani decît mine. Cînd l-am cunoscut aveam abia paisprezece ani și m-am îndrăgostit pe loc de el. El era în anul doi de facultate, eu eram pe-a opta. Aveam un prieten pe-atunci, primul băiat din viața mea, pe care-l găsisem de vreun an, provocînd lacrimile mamei mele. N-am ezitat să-l părăsesc numai ca să pot fi cu Marco, care terminase tot liceul meu și pe urmă s-a înscris la Facultatea de Drept. Dincolo de asta avea faima și aerul unui intelectual. La interesul pentru drept și economie le adăuga pe cele pentru literatură, cinema, teatru, istorie, filosofie și limbile străine. Astfel că nu numai am fost îndată fascinată de privirea lui, dar am fost și foarte încrezătoare în iluzia unei științe atît de vaste. Dacă eu am fost pe dată îndrăgostită pînă peste urechi, el n-a dovedit aceeași iubi-

re mare pentru mine, de parcă s-ar fi încurcat cu mine întîmplător, sau numai fiindcă n-avea nimic mai bun de făcut. Acest mod al său călduț, lent, nu prea pătimaș de-a mă iubi mi-a stîrnit multe suspiciuni, atunci cînd Marco a început să-mi vorbească despre interesul lui simultan pentru alte femei, în afară de mine. Am rămas șocată, inclusiv pentru naivitatea celor paisprezece ani ai mei, cînd mi-a zis că a sărutat-o pe Patrizia, femeia cu care a trăit o importantă poveste de dragoste, înainte de-a fi cu mine. O relație importantă, dar care se terminase. Cel puțin așa mi-a spus. Și atunci sărutările astea? S-au revăzut ca niște buni prieteni. Eu n-am avut nimic împotrivă, avînd încredere în evidența relației lui cu mine, care dobîndise un curs cotidian și reconfortant. Îmi amintesc bine că, atunci cînd ne-am cunoscut, de-a lungul primelor noastre discuții, Marco și-a exprimat întreaga tristețe pentru sfîrșitul iubirii sale cu Patrizia; și-a pus capul pe umărul meu și a plîns. Eu am rămas absolut stupefiată și m-am gîndit: "ia te uită ce tip e ăsta, începe să plîngă în fața unei străine, după ce i-a mărturisit îngrijorările cele mai profunde! Ce tip ciudat și original". Mi s-a părut o manifestare de slăbiciune, dar totodată mi-a plăcut. Am fost impresionată că un bărbat se comportă astfel, fără a fi obsedat de acea imagine de forță și stăpînire de sine, la care aproape toți bărbații se adaptează. Tocmai acea mărturisire neașteptată și izbucnirea lui naivă m-au învins și m-au cucerit. A fost sincer cînd mi-a povestit că între ei totul s-a terminat. A fost sincer cînd mi-a povestit că, revăzînd-o, a sărutat-o. Nu pusesem la socoteală că atîta sinceritate poate provoca o sfîșiere așa profundă, ca aceea pe care o resimțeam; că sinceritatea, care pentru mine a avut dintotdeauna și numai o înfățișare pozitivă, îmi poate

arunca în obraz brutalitatea ambelor sale aspecte. Am rămas descumpănită de dezinvoltura indiferentă cu care iubea femeile. Se purta de parcă nimic nu s-ar fi întîmplat, de parcă sărutîndu-mă pe mine și, cîteva ore mai tîrziu, sărutînd alta, iar în ziua următoare sărutîndu-mă iarăși pe mine, ar fi lucrul cel mai normal din lume. Și avea pretenția de-a mă convinge că, de fapt, nu era nimic ciudat în toate astea. Marco și Patrizia, cu trecerea lunilor, s-au văzut tot mai puțin; întîlnirile lor ca vechi prieteni, care încă mai flirtau totuși, s-au rărit pînă la încetarea totală.

Dar apoi a apărut Lorena, o prietenă a mea căreia îi plăcea de Marco și de care Marco s-a îndrăgostit, continuînd să fie îndrăgostit și de mine. A avut nerușinarea să mi-o scrie într-o scrisoare, pe care am primit-o de la el într-o vară, cu mulți ani în urmă, pe cînd era în armată. În scrisoare spunea că mă iubește și că nu mai poate fără mine, dar zicea că o iubește și pe Lorena și că ar fi vrut să ne aibă pe amîndouă împreună; sau, dacă așa ceva nu era posibil, ar fi dorit o femeie care să cuprindă calitățile amîndurora. Îmi amintesc că, atunci cînd am ajuns la pasajul unde făcea aceste considerații absurde, i-am tras o înjurătură solemnă, aruncînd totodată departe de mine foile acelea, fără măcar să le mai termin de citit. Apoi, mania lui pentru prietena mea s-a diminuat, pînă la dispariția completă, în schimb iubirea pentru mine creștea încet.

Primul an în care am fost împreună s-a caracterizat prin depărtare, fiindcă la cîteva luni după începutul relației noastre, Marco a trebuit să plece în armată. Nimeni n-ar fi pariat că legătura dintre noi va continua: timpul scurt de cînd ne-am cunoscut, situația de obligatorie despărțire fizică, tendința lui Marco de-a se înamora de

alte femei, totul lăsa de bănuit că povestea noastră nu va avea o viață lungă. Vorbeam la telefon în fiecare zi și ne scriam lungi, pătimașe scrisori de dragoste; și-apoi, la intervale de o lună, sau cel mult două, Marco se întorcea la Roma în permisie. Asta a fost destul pentru a depăși toate obstacolele și a învinge toate dificultățile. Nimic n-a reușit să ne despartă. Micile lui ezitări, momentele de oscilare între marea iubire și dragostea călduță față de mine s-au rezolvat prin dobîndirea certitudinii că vrea să rămînă cu mine, pentru totdeauna. Țin minte că, de ziua mea, după vreun an de cînd eram împreună, după ce mi-a oferit un cadou, mi-a spus cu voce emoționată: "pe lîngă ceea ce ți-am dat, aș vrea să-ți fac un alt dar: aș vrea să-ți dăruiesc convingerea că te voi iubi pentru totdeauna. Știu că nu e ușor să-l crezi pe unul care s-a îndrăgostit prea repede de alte femei și te-a făcut să suferi; însă te rog să crezi promisiunea pe care acum ți-o fac, nu vei regreta. Am înțeles în sfîrșit că te iubesc foarte mult, că nu vreau să te pierd, că am mare nevoie de tine, așa cum ești. Vreau să fiu cu tine pentru totdeauna, fiindcă te iubesc. De această iubire pe care o simt nu mai am nici o îndoială, sînt sigur că nu se va termina niciodată și că te voi dori tot restul vieții mele".

De atunci înainte, Marco a fost mai constant, a devenit asiduu, grăbit, mereu doritor să găsească rezolvarea dialectică a contrastelor care puteau să apară între noi. Fiecare problemă în legătură cu care ne pomeneam în dezacord trebuia să fie grijuliu analizată, mărunțită și cercetată în toate posibilele sale implicații, pînă cînd se ajungea la o înțelegere. El credea în nevoia de dialog împins la extrem, pînă la remedierea disensiunii. Nu tolera să rămînem fără a ne vorbi, fiindcă eram furioși unul pe celălalt, sau să se mențină, după o discuție, neînțe-

legerea și supărarea reciprocă. Nu admitea ranchiuna, micile răzbunări personale, încăpățînarea de-a nu rezolva o controversă. Cearta, în opinia lui, putea fi doar un moment trecător, pentru a se ajunge la un echilibru superior, o ocazie de-a cerceta mai adînc, pentru a ne privi în ochi și a ne înțelege mai bine, un stimulent pentru a consolida relația. Întrebările lui erau insistente, deducțiile necesare, concluziile irefutabile. Era imposibil să lași cu el o problemă în suspensie, s-o amîni pe a doua zi sau pur și simplu să n-o înfrunți. Nu-ți permitea așa ceva, în numele unui principiu de el însuși stabilit, că orice chestiune trebuia discutată pînă la soluționare, fără s-o ocolești sau s-o eludezi, s-o elimini sau s-o ascunzi. Eu, la un moment dat, m-am simțit sufocată de această pedanterie a lui. A fost rîndul meu, atunci, să nu mai fiu așa de sigură că-l iubesc. Am început să simt nevoia de a-l evita, să stau o vreme singură, fără să-l văd. În timp ce el era tot mai legat de mine, eu simțeam tot mai mult dorința de-a rări întîlnirile noastre. El voia să iasă cu mine în fiecare zi, eu voiam să stau cîteva zile fără să-l văd și fără să-l aud. Voiam să fiu liberă de-a mă gîndi la altceva, să-mi văd de grijile mele, să duc o viață în care el să nu se amestece. Dar el nu înțelegea de ce trebuia să nu ne vedem, nu izbutea să stea fără mine. Dacă treceau două zile fără să mă vadă, îmi telefona; voia măcar să-mi vorbească. Legătura dialogului nu trebuia să fie tăiată; niciodată. Orice întrerupere el o trăia ca pe un abandon, un sfîrșit. Modul lui de-a se raporta la mine era totalizant, exclusiv, absolut. Eu nu mai suportam atașamentul ăsta bolnăvicios al lui, încît ajungeam pe punctul de-a pleca, de a-mi inventa o călătorie, numai să scap cîteva zile. El cădea într-o neagră disperare, care mă făcea să mă simt vinovată. Nu reușeam niciodată

să mă eliberez cu adevărat de imaginea lui. Mă urmărea, mă persecuta, mă îndurera cu gravitatea suferinței lui ostentative, cu seriozitatea iubirii lui tot mai aprinse pentru mine. Eu îl voiam mai independent față de mine, mai autonom în interesele lui, fiindcă în mod egoist așa mi-ar fi plăcut mai mult. Dar cu cît încercam să-l îndepărtez, sau măcar să-l desprind de mine, cu atît devenea el mai insistent, mai dornic de afecțiunea mea și de apropierea mea, aș îndrăzni să spun de protecția mea. Raportul nostru a continuat astfel o perioadă, de care acum nu-mi amintesc cît de lungă a fost, într-un du-te – vino extenuant, după un ritm de atracție și respingere a mea față de el. Iubirea care ne unea a fost însă mai puternică decît aceste ample oscilări ale mele între afecțiunea pentru el și dorința de-a fugi de el. În mod paradoxal, mie nu-mi plăcea prea mult cînd era așa de concentrat asupra mea, așa îndrăgostit încît să nu mai dorească altceva.

Se comporta de parcă tot restul n-ar mai exista, de parcă lumea s-ar reduce la noi doi. Îmi părea mai puțin atrăgător, mai puțin interesant. În schimb cînd îmi vorbise despre interesul lui pentru alte femei, m-a înfuriat și m-a făcut să-l urăsc, dar am simțit o mare atracție pentru el. Cînd mi-a mărturisit că a sărutat altă femeie, am rămas șocată, dar în adîncul sufletului l-am admirat, în ochii mei a apărut ca fiind și mai frumos. Țin minte că odată am plîns amarnic, fiindcă am fost cuprinsă de o sfîșietoare dilemă: să fie doar al meu și să-l iubesc mai puțin, tot mai puțin; sau să-l știu îndrăgostit sau măcar atras fizic de alta și să-l văd îndepărtîndu-se, fie și acoperit de-un farmec extraordinar? Dacă ar fi fost doar al meu, plăcerea de a-l avea s-ar fi stins; dacă ar fi fost al altora, mi s-ar fi părut de-o frumusețe divină, dar nu

i-aș fi putut accepta trădările. Nu exista nici o soluție, căci simțeam că nu-l pot împărți cu altele, dar totodată aceea era singura situație care trezea în mine marea pasiune. Voiam și nu voiam, doream romantic imposibilul. Răul meu consta în nehotărîre, în refuzul de-a accepta realitatea, nu izbuteam să mă desprind din contradicțiile mele. Dar viața și obligațiile practice au fost mai puternice decît frămîntările gîndirii. Curentul ne purta, neglijîndu-ne disensiunile, alunecam fascinați de imaginile pe care traseul ni le oferea și ne descopeream în tot mai mare măsură tovarăși de nedespărțit, în această călătorie accidentată și riscantă. Astfel încît fixațiile mele s-au potolit, pretențiile mele imposibile s-au liniștit, iar explorările noastre comune s-au prelungit prin meandrele vieții. Dar stînca de care era să se izbească naufragiind bărcuța noastră a fost trădarea lui Marco, în aventura cu o fată cunoscută într-o vară, pe cînd eram departe de el. Cînd mi-a mărturisit că a avut raporturi sexuale cu fata asta, disperarea mea a ajuns la culme și am crezut că nu voi mai putea niciodată să-mi sting durerea atroce. Eu i-am spus să meargă iar la femeia aceea, l-am împins către ea, fiindcă lui îi plăcea. El însă a repetat cu hotărîre, cu fermă convingere că alegerea lui era făcută, că mă voia chiar pe mine, că tocmai fiindcă fusese cu ea era cu atît mai hotărît să rămînă veșnic cu mine, că la mine nu va putea renunța niciodată, pentru nici o femeie din lume. Pînă la urmă încrederea lui absolută în iubirea pe care o simțea pentru mine, dovezile acestei iubiri, care de fapt nu s-a întrerupt niciodată, în ciuda dorințelor frămîntate și nestăpînite pentru alte femei, m-au împins să reiau călătoria alături de el, chiar dacă era apăsată de o povară plină de decepție și neîncredere, pe care timpul nu-mi dădea speranța că o va

spulbera. Aceea n-a fost ultima femeie cu care Marco a avut raporturi sexuale. Furia și disperarea mea au ajuns la punctul în care am vrut să mă despart de el pentru totdeauna. Dar n-am făcut-o, fiindcă am fost din nou convinsă de iubirea lui nesfîrșită, eternă.

AVORTUL

Lucrarea mea de licență a fost, pînă acum, un avorton; cartea pe care tocmai o scriu îmi pare un avorton; logodna mea cu Marco devine un avorton; relația cu părinții mei a fost din totdeauna, pînă cînd au trăit, un avorton; prieteniile mele au fost tot atîtea avorturi; singura care durează e cea cu Paola. Poate că a venit vremea să vorbesc, fără nici o metaforă, despre singurul meu avort adevărat.

Deja a trecut un an și jumătate de cînd s-a întîmplat. Pe neașteptate, pe negîndite, am rămas însărcinată. Marco n-a colaborat, cum a făcut mereu în toți acești ani, ca asta să nu se întîmple. Atunci cînd rezultatul analizelor a curățat terenul de orice dubii, am fost răvășită și am plîns. Nu voiam copilul, chiar dacă cei douăzeci și șapte de ani pe care îi aveam nu erau puțini. Marco, dimpotrivă, a fost imediat entuziasmat, el l-a vrut îndată, ba chiar l-a dorit înainte să rămîn însărcinată. După ce-a trecut prima spaimă, instinctul matern a fost mai puternic și am început să iubesc acea creatură mică pe care o purtam în mine. Pentru prima dată în viața mea am fost cu adevărat mulțumită. Dar fericirea durează puțin. Analiza lichidului amniotic a ieșit pozitivă: fătul era bolnav de

sindromul Down. Fericirea a fugit la antipozi, lucrurile au dobîndit o culoare funebră, furia mi-a ars viscerele, nedreptatea, ceea ce eu consideram o nedreptate, mi-a prezentat chipul său batjocoritor și crud, rînjetul său satanic.

Am început îndată să-l urăsc. Cînd îl simțeam că se mișcă, îl uram. Nu suportam să se miște, să fie viu. Mișcarea din burta mea era semnul vieții lui; dar viața lui îmi era insuportabilă. Nu voiam să trăiască. Dar uneori se mișca, era acolo, trăia în mine, însă marcat de nenorocire. Aceea de-a fi un biet nefericit mongoloid. Nu era vina lui, dar era bolnav. "Tocmai mie trebuia să mi se nimerească un copil cu sindromul Down? Blestemată năpastă! Ce rău am făcut să merit un copil cu sindromul Down? Și un copil cu sindromul Down ce rău a făcut pentru a merita moartea, chiar înainte de-a se naște?". Au început presiunile din partea părinților lui Marco, care erau absolut convinși de ceea ce trebuie făcut: "nu, nu-l puteți ține; ar fi o nedreptate față de el". "Trebuie să faci avort, dacă nu vrei să condamni această creatură, deja nenorocită, la nefericire pe toată viața." "E spre binele lui să nu-l aduceți pe lume." "Este singurul lucru de făcut, n-aveți altă opțiune." "Natura a luat deja o hotărîre: voi n-aveți altceva de făcut decît s-o urmați." "Dacă vă lipsiți de el, îi provocați o mică durere; dacă-l țineți, îl condamnați la o viață plină de nefericire."

Au fost foarte grijulii cu binele fătului, convinși că acest bine însemna moartea lui. Parada de ipocrizie și lașitate nu se mai termina. Rude, părinți, prieteni, cu toții erau de acord că cel mai bun lucru, pentru binele copilului, era să-l omorîm. Nimeni n-avea curajul să spună că avortul le servea mai ales părinților, bunicilor, rudelor apropiate, tuturor celor care s-ar fi simțit batjocoriți de

nașterea unui copil cu sindromul Down, tuturor celor care nu puteau suporta o asemenea batjocură a naturii, o glumă așa de proastă. Nimeni nu spunea că decizia era determinată de egoismul nostru, de oroarea în fața rușinii și a suferinței, de refuzul de-a ne lua pe umeri rebutul uman.

Nu e ușor să scriu despre acea experiență îngrozitoare de acum doi ani. În prezent, adică în ultimele luni, mă gîndesc adeseori și vorbesc despre asta; mai înainte era un subiect tabu, ceva care trebuia îngropat, șters, smuls cu violență și aruncat în foc, așa cum faci cu pozele unui iubit care te-a făcut să suferi mult. Poate că tocmai asta a fost atitudinea cea mai greșită: să elimin, să anulez, cu dezgust și mînie. Acest comportament mi s-a imprimat în creier; să nu mai vorbesc despre ceva, să șterg din minte un eveniment tragic a avut efectul contrar asupra psihicului meu: a sporit durerea pe care am simțit-o și n-am mai fost în stare să-l resorb. Creierul mi s-a încîlcit, în fața problemei problemelor, dilema legată de viață și de moarte, legată de răul care pe neașteptate se dezlănțuie și distruge tot ceea ce atinge, legată de problema ființei umane și a puterilor sale în fața răului care o oprimă și ce anume are voie să facă, dacă este admisibil să manipuleze și să dispună de bunul vieții, în propriul său avantaj.

Viața mea a întîlnit adevărata durere, sfîșietoare. Nu fusesem niciodată cu adevărat fericită, dar avortul la care am hotărît să recurg a fost o tortură de nevindecat, definitivă pentru conștiința mea. Avortul m-a aruncat îndată în fața raportului dintre om și Dumnezeu. Ceea ce mi s-a întîmplat m-a obligat să mă întreb ce anume înseamnă, pentru mine, Dumnezeu.

Dumnezeu. Nu mă gîndisem niciodată serios și profund la el, pînă cînd m-am pomenit în fața opțiunii de-a

face avort sau de-a păstra copilul. Marco mi-a spus: "da, cred că e bine să faci avort, chiar dacă anumite îndoieli mai am totuși. Dar ultima hotărîre trebuie s-o iei tu. Oricare va fi decizia ta, o voi respecta și te voi ajuta s-o pui în practică". Pe scurt, s-a spălat pe mîini și a fost destul de laș. Bărbații sînt privilegiați și în direcția asta: în fața unei probleme de conștiință, ca aceea ridicată de problema avortului, pot ușor să arunce pe umerii femeii orice răspundere. Ultima hotărîre îi revine femeii. Femeia e oricum responsabilă. Dacă Dumnezeu există, e răspunzătoare în fața lui Dumnezeu pentru viața care e pe cale de-a apărea; dacă Dumnezeu nu există, e răspunzătoare de noua viață pe punctul de-a se ivi, sau poate născută deja. Bărbatul, dimpotrivă, nu e responsabil în fața nimănui. Nu zic că nu e îngrijorat sau îndurerat, dar poate oricînd susține, pentru a-și liniști conștiința, că dacă ar fi depins de el, ar fi procedat altminteri. Așa că bărbatul, din fericire pentru el, scapă mereu, rămîne mereu neprihănit. Opțiunea groaznică de-a lua o decizie de asemenea importanță îi revine femeii. Iar ea este înfiorător de singură în opțiunea sa. Acestea au fost gîndurile mele, după ce Marco m-a ajutat să iau decizia, chiar dacă și-a rezervat cu prudență o limită de îndoială. Tocmai acea rezervă, acea distincție dintre poziția lui și a mea, mi-a dat impresia de lașitate, pe care nimic n-a putut-o șterge, nici măcar explicațiile neliniștitoare ale părintelui Fabio: "Biserica o excomunică pe femeia care hotărăște să facă avort, dar și pe soțul sau partenerul care o ajută să-și pună în practică intenția, sau care oricum nu i se opune". Amin. Așa că inclusiv Marco și-a binemeritat, din partea Bisericii, excomunicarea, dar asta nu-mi ușurează senzația de singurătate, nici suferința.

Dacă Dumnezeu există, de ce mi-a trimis un copil

bolnav de sindromul Down? De cîte ori mi-am pus întrebarea aceasta! N-am știut niciodată să găsesc un răspuns satisfăcător. Eu n-am făcut niciodată rău cuiva cu tot dinadinsul. Am comis multe greșeli, am provocat, firește, fără să vreau, neplăcere. Dar nu i-am dorit niciodată răul cuiva și, mai ales, nu l-am comis cu deliberare. Dar poate că Dumnezeu nu există și nefericirea mea a fost doar fiica hazardului. Dumnezeu există. Dumnezeu nu există. Fie pentru a-l afirma, fie pentru a-l nega, îl numim mereu. Poate că și asta înseamnă ceva. Sau poate că nu înseamnă nimic. Dar nu pot înceta să-l numesc pe acest Dumnezeu.

Moartea există, deoarece copilul meu a murit, pentru că eu am hotărît astfel. Cînd mă gîndesc la moarte, nu pot înceta să mă gîndesc și la Dumnezeu. Dacă Dumnezeu există, atunci există viața eternă; dacă Dumnezeu nu există, atunci există moartea eternă. Cum să poți accepta moartea eternă? Cum poate o ființă umană să susțină ideea morții eterne? Cum poate accepta că ea însăși, după moarte, nu va mai exista, niciodată, în eternitate? O asemenea idee este, am impresia, dușmana minții noastre. Eu nu pot, firește, să mă consider credincioasă, dar tare aș mai vrea să-i văd, în adîncul conștiinței lor, pe cei care se proclamă atei. Dacă sînt atei, înseamnă că izbutesc să susțină o idee așa de grea. Eu asta n-o cred, nu cred că cineva poate susține o asemenea idee; poate că sînt eu mai firavă, dar efectiv nu reușesc.

În orice limbă, după mine, există doar două cuvinte îngrozitoare, insuportabile, odioase. Două cuvinte care m-au oprimat, m-au făcut să mă simt rău, care sînt izvor de angoasă, tristețe, absolută dezolare, tăcere invincibilă, sufocare a sufletului. Nu sînt cuvintele: moarte, durere, tortură, violență, sadism, distrugere, ucidere, război, ură,

perversiune, perfidie, cruzime sau viol. Nu, nici unul din acestea sau altele cu vreun sens înrudit. Cele două cuvinte insuportabile sînt: niciodată și totdeauna. Cuvintele eternității, cuvintele morții eterne. Dacă Dumnezeu nu există, noi, după moarte, nu vom mai putea fi niciodată; vom rămîne pentru totdeauna în neant, în neantul etern. Dacă Dumnezeu există, însă, avem posibilitatea de-a ne construi destinul etern, în bine și în rău. Poate fiindcă mi-am ucis copilul, sau poate oricum ar fi fost așa, mi-e groază de eternitate, de osînda eternă. Poate că la această oroare a contribuit Dedal, pe care nu l-am mai uitat.

Credința este un dar divin. Eu nu sînt deloc sigură că am acest dar, că Tatăl mă cheamă. Dacă mă va chema, sînt gata să răspund. Credința îți dă bucurie, promisiunea eternității, fericirea. Doar în eternitate poate exista adevărata fericire. Orice altă fericire este iluzorie. Orice plăcere nu face decît să stîrnească dorința unei alte plăceri. Orice excursie pe care o facem nu stinge dorința noastră de-a călători, ci o alimentează și o stimulează. Bunurile trecătoare nu sînt bunuri adevărate; sînt iluzii înșelătoare, droguri de care devenim tot mai dependenți. Posesia este doar un miraj plin de înșelăciune, banul este balega diavolului. Tot ce avem nu ne aparține, ci ne-a fost dat numai cu împrumut, fiindcă peste nu multă vreme va trebui să-l restituim. Viața e lungă, ar putea să obiecteze cineva, trebuie să ne bucurăm de ea, de aceea este bine să avem multe bogății. Viața omenească, lungă sau scurtă, este întotdeauna un punct față de eternitatea timpului. Da, asta e ideea lui Seneca, pe care-l simt aproape de mine. Doar binele permanent ne dă certitudinea unei fericiri absolute, inepuizabile. Fericirea pretinde mereu eternitatea, are nevoie mereu de infinit. O

fericire care se termină nu este adevărată, nu este fericire. Sfîrșitul e inacceptabil, fiorul neființei ne pătrunde trupul, îl sfîșie, îl face să simtă moartea. Nu, nu pot accepta să nu mai fiu. Am nevoie de eternitate. Mă pot închipui doar ca o ființă, nu mă pot închipui ca neființă; nu izbutesc să susțin cu gîndul greutatea strivitoare de-a nu mai exista, niciodată, pentru tot timpul care va veni. Această imposibilitate din partea mea de-a susține gîndul privitor la neființă mă face s-o refuz, mă obligă să cred că neființa nu există. Eu nu pot să nu fiu; eu trebuie să fiu, întotdeauna, fără o soluție de continuitate. Acest gînd nu ține de credință, ci de căutarea credinței. *Intelligo ut credam*. Credința în eternitate este singura cale pe care o am de străbătut. Căutarea lui Dumnezeu reprezintă steaua polară a existenței care mi-a rămas. Egoismul meu mă face să-l caut pe Dumnezeu. Doar siguranța că El există mi-ar putea alunga neliniștea, spaima de neant. În această viață se hotărăște eternitatea mea. Gîndul la eternitate mă obsedează, mă persecută, mă copleșește oriunde; nu reușesc să-l gonesc din mintea mea. Oare cine l-o fi strecurat în mintea mea? Și totuși sînt prea rațională: aș vrea să împletesc religia și cultura, dar credința constituie mereu un salt, un salt în întuneric, în nesiguranță, în gol. Înțelegerea lui Dumnezeu, pe care mi-o doresc, nu e realizabilă; este imposibil să depășești linia morții, care-l desparte pe om de El. Singura înțelegere permisă unui om este aceea care se află dincoace de această linie, pe cînd Dumnezeu rămîne în mod absolut dincolo; este transcendență absolută. Adevărata credință este aceea a lui Avraam. Orice altă credință pălește, în comparație cu a sa. Avraam, în numele Domnului, înalță cuțitul pentru a-și ucide propriul fiu. Cum de poate fi sigur Avraam că însuși Dumnezeu este cel care îi poruncește să-l

omoare pe Isaac? Dacă eu aș avea un copil și Dumnezeu ar apărea în fața mea poruncindu-mi să-l înjunghii, eu n-aș izbuti niciodată să execut porunca; chiar dacă pînă la urmă l-am omorît pe copilul bolnav de sindromul Down, care mi-a fost dăruit. Nu, credința mea, dacă am vreuna, n-ar putea niciodată s-o echivaleze pe aceea a lui Avraam. Ideea mea rămîne mereu că rațiunea trebuie să justifice credința. Adevăratul credincios însă este cel conștient că rațiunea îi slujește doar pentru a decreta că el crede împotriva rațiunii. Diferența calitativă infinită dintre Dumnezeu și om nu poate fi traversată de rațiunea umană; iar eu, care rămîn legată de rațiune, nu izbutesc să fac saltul mortal, nu izbutesc să mă înalț în zborul care ar trebui să mă conducă la Dumnezeu. Pentru noi ar fi necesar ca El să existe, existența lui ar fi mai utilă ființelor umane. Ar trebui să pariem pe existența Lui, așa cum sugera Pascal. Eu aș avea chef să pariez pe existența lui Dumnezeu, chiar dacă adeseori, cînd mă adresez Lui, Îl întreb de ce mie, tocmai mie mi-a fost dat un copil cu sindromul Down. Ce rău am făcut ca să-l merit?

Încă mai țin minte "predica" lui Alfonso Bomparola, prietenul lui Marco, atunci cînd a trebuit să luăm acea hotărîre îngrozitoare, dacă să facem avort sau să păstrăm copilul. "Voia Ta, Doamne, este pacea mea."

"Dar ce-i asta, ce înseamnă?"

"Am citat cuvintele lui Grigorie din Nazianz, pe care și Papa Ioan al XXIII-lea obișnuia să le citeze. Înseamnă că trebuie să te lași pe seama voinței lui Dumnezeu, oricare ar fi aceasta. El merge pe căi necunoscute și tainice, pe care noi nu le putem pricepe. Dumnezeu își atinge scopurile nebănuite, chiar și răspîndind răul, nefericirea, moartea. Voia Lui se împlinește și prin lucrurile cele mai odioase din lume."

“Frumos răspuns. Dar e răspunsul credinței. Iar cine n-o are, ce face? Credința nu este un obiect pe care omul și-l poate oferi dacă nu-l are. Eu nu izbutesc să găsesc credința, chiar dacă aș avea nevoie de ea.”

“Credința este darul lui Dumnezeu.”

“Atunci Dumnezeu, cu mine, a fost de două ori aspru: mi-a trimis nenorocirea și nici măcar nu mi-a dat credința pentru a o accepta, pentru a o depăși. Nu numai că sînt nenorocită, dar sînt și necredincioasă. Fără credință nu pot fi, dar nici nu știu ce să fac pentru a o dobîndi. Să pariezi pe Dumnezeu nu e destul pentru a avea credință, sau cel puțin nu pentru mine.”

“Credința este căutare, efort. Darul divin îi corespunde acestui efort de căutare a credinței.”

“Eu o caut, de cînd... de cînd s-a întîmplat ceea ce știi, dar nu reușesc vreodată s-o simt. Dovada eșecului meu în obținerea credinței este faptul că nu sînt fericită. Dacă aș fi credincioasă, aș fi cît de cît fericită, chiar și în nenorocire, aș reuși să-mi obțin pacea, să trăiesc fără frămîntări și teamă.”

“Tu parcurgi un drum de căutări. Încă nu ți-ai atins ținta, însă calea pe care o urmezi este cea dreaptă.”

“Mă împinge la disperare faptul că această căutare a început după nenorocirea care m-a lovit. Am pornit în căutarea lui Dumnezeu doar atunci cînd am avut nevoie de El. Căutarea lui Dumnezeu din partea mea nu este sinceră, ci e doar de nevoie. Asta mă face să cred că obiectul căutării mele este doar o invenție a mea, o creație *ad hoc*, pentru a-mi potoli neliniștea. Dacă asta e Dumnezeu, adică o consolare providențială, atunci Dumnezeu pe care-l caut nu există, așadar nu cred. Credința mea dispare încă dinainte de-a se naște.”

“Treci printr-o etapă de grele frămîntări sufletești.

Este limpede că disperarea, și prin urmare lipsa de credință ce derivă din ea, șerpuiește satanic în tine. Tu trebuie să lupți, din răsputeri, împotriva dușmanului care vrea să te atragă pe calea lipsită de țel. Nu asculta vocea răului, care provoacă neliniște. Trăiește după anumite valori. Binele există și poate fi făcut. Dacă-l faci, vei vedea fapta lui Dumnezeu, vei vedea că Domnul își găsește sălaș în tine. Copilul vostru nu e copilul unui Dumnezeu mărunt. Ceea ce voi definiți nenorocire, ceea ce voi percepeți ca nenorocire, dimpotrivă, s-ar putea revela ca un har. Un eveniment de acest fel vă va schimba viața, nu în rău, cum credeți în clipa asta, ci în bine. Cum e cu putință? Este cu putință, fiindcă un eveniment de acest fel vă va ajuta să vă trăiți viața ca pe o misiune. Dumnezeu, prin intermediul unei asemenea încercări, v-a chemat și vă îndeamnă să iubiți creatura pe care v-a destinat-o, s-o iubiți mai mult decît ați fi iubit un copil sănătos. Voi trebuie să ascultați acest îndemn și să-l iubiți pe copil cu tot curajul și bunăvoința voastră. Vă înțeleg spaima, dezorientarea; este firesc ca, în anumite situații, omul să poată ajunge chiar la blesteme și să spună că ar fi fost mai bine dacă n-ar fi adus niciodată pe lume copilul ăsta. Dar pe urmă, depășind clipa de rătăcire omenească, trebuie să-i cereți iertare Domnului pentru gîndurile voastre blasfematoare și începeți să vă pricepeți viața ca pe o misiune de mîntuire: va trebui să-l ajutați cît mai mult cu putință pe copilul vostru, cu grijă și iubire, sacrificîndu-vă la nevoie exigențele personale, distracțiile, înfăptuirea dorințelor deșarte. Acest copil «nenorocit» se poate dovedi un har ceresc pentru voi, poate fi prilejul pe care Dumnezeu vi-l oferă pentru a vă pune bagajele în ordine, înainte de plecarea voastră din această viață. Domnul v-a hărăzit să vedeți răul. Prin intermediul acestui eveniment, v-a des-

chis porțile unei lumi pe care n-o cunoșteați, care n-ați fi crezut niciodată că vă e destinată. Dumnezeu v-a ajutat să întîlniți realitatea răului, ca să vă închinați viața doar binelui, evitînd orice neatenție, depășind orice cedare. Ceea ce voi numiți nefericire este, în realitate, prilejul care vi se oferă, dovada care vi se acordă pentru o viață mai adevărată, mai mare, mai autentic umană."

Marco l-a întrebat pe bătrînul lui prieten: "dacă ți s-ar fi întîmplat ție să aștepți nașterea copilului tău cu sindrom Down, ce-ai fi făcut? N-ai fi protestat împotriva vitregiei sorții, n-ai fi încercat să izbești cu piciorul în ticăloasa întîmplare care te-a condamnat la o viață de suferință și regret? Ești chiar sigur că ai fi salutat evenimentul, cum îl numești tu, ca pe un prilej de perfecționare morală și spirituală? Dragă Alfonso, trebuie să trecem prin anumite situații, înainte de-a le binecuvînta ca pe un har ceresc. Tu ai doi copii frumoși și sănătoși, care sînt și ei un har ceresc. Eu, între cele două haruri, aș fi preferat să am doi copii sănătoși, în locul unuia cu sindromul Down. Tu nu poți înțelege disperarea noastră, fiindcă n-ai trecut prin așa ceva. E ușor să predici binele, atunci cînd răul îi lovește pe ceilalți și pe noi nici măcar în treacăt nu ne atinge".

"Cuvintele tale, atît de aspre la adresa mea, sînt revelatoare pentru disperarea în care v-ați rătăcit. Nu toți pot trăi experiența pe care voi o aveți, nimeni dintre noi nu poate să trăiască toate experiențele și să simtă pe pielea lui toate durerile care există pe lume; dar asta nu înseamnă că fiecare dintre noi nu trebuie să găsească un răspuns în fața sfidărilor vieții; trebuie să urmeze o cale ideală, chiar și în confruntarea cu cele mai înspăimîntătoare furtuni, de care riscăm să fim doborîți, fără să renunțăm la direcția noastră, ci dimpotrivă, ținînd mereu dreaptă

cîrma, pe calea ce duce spre bine. Dar nu mă refer la binele pămîntesc, care este un lucru mărunt; mă refer la binele suprem."

"Eu nu știu ce înseamnă binele suprem sau binele cel mai mare, poate fiindcă nu știu ce înseamnă existența lui Dumnezeu. Nu știu prea bine dacă cred sau nu cred în Dumnezeu. Știu cu siguranță un lucru: chiar dacă mă îndoiesc, chiar dacă sînt sceptică, chiar dacă nu cred că cred, sau eventual nu cred că sînt o bună credincioasă, totuși îmi place tot mai mult să vorbesc cu El. Mi se întîmplă un lucru paradoxal și neobișnuit: mă pomenesc vorbindu-i și mai ales rugîndu-mă, fără ca măcar să cred complet și profund în El. Îi adresez rugăciunile fără a fi credincioasă și fără a avea curajul de-a o mărturisi. Mă rușinez să le spun altora că uneori stau de vorbă cu El. Am o concepție așa de intimă despre Dumnezeu, încît orice împărtășire a Lui în fața altor persoane mi-ar părea impudică. Domnul meu, dacă există, e doar al meu și al nimănui altcuiva. Sîntem singuri, eu și El, în acest dialog despre eternitate. Seara, atunci cînd mă întind sub pătură, gîndul mi se îndreaptă spre El; vocea mea interioară îi adresează întrebări. Nu știu dacă-mi va răspunde vreodată, cu harul unei credințe de nezdruncinat, nu știu dacă voi mai putea vreodată să simt în mine acel preaplin, acea veselă siguranță a Lui, pe care am resimțit-o în copilărie, cînd m-am apropiat pentru întîia oară de tainele Sale, cu ajutorul predicilor pătimașe ale unui călugăr franciscan, care mi l-a arătat pe Dumnezeu în suferința lui Isus. Cînd am făcut prima împărtășanie, m-am simțit invulnerabilă în credință, orgolios de fericită în umilința de-a îngenunchia în fața acestui Dumnezeu, care în sfîrșit venea să-și găsească sălașul în mine. Poate că aceea a fost ziua cea mai fericită din viața mea, singura zi în care

am avut promisiunea și parfumul eternității. În clipa aceea am simțit fericirea perfectă, am făcut abstracție de trecerea vremii și de cruzimea ei. De-a lungul vieții mele de mai tîrziu, n-am știut să urmez calea divină și sufletul meu a avut de suferit. Mă simt ca o flamură agitată de vînturile contrare ale credinței și ale ateismului. Pendulul celor mai profunde convingeri ale mele oscilează înspăimîntat, odată cu trecerea zilelor, îndreptîndu-se azi către Domnul și mîine către scepticismul cel mai adînc. Atunci cînd dialogul dintre mine și El se întrerupe, mă aflu în cea mai albastră pustnicie. În scorbura vigilenței mele, un fior rece și întunecos mă străbate. Îmi arunc pe mine pătura grosolană a indiferenței, pentru a-mi mai alina recea dezolare. Privesc în jurul meu și văd doar neantul."

RESPINGEREA

Azi e 12 octombrie 2005, ziua cînd împlinesc douăzeci și opt de ani. De exact un an lucrarea mea de licență nu mai avansează, a trecut un an de cînd a fost respinsă de profesoara Galli și de cînd l-am întîlnit prima dată pe Alberto. A douăzeci și șaptea aniversare a fost cu siguranță cea mai nefericită din viața mea. Îmi amintesc că aveam întîlnire cu profesoara Galli la patru după-masa, la ea. Am coborît din autobus, mi-am privit ceasul și am văzut că era trei și jumătate. Mi-am dat seama că am la dispoziție mai mult timp decît e nevoie pînă la locuința ei. Am pornit foarte încet spre numărul 40 de pe strada Stazione di S. Pietro. Drumul era în urcuș și delimitat de copaci, l-am străbătut pînă la destinație și am ajuns la blocul profesoarei Galli la patru fără douăzeci. Fiind încă prea devreme, am hotărît să merg mai departe pînă în piață și să intru la gară, unde am petrecut un sfert de oră care mi s-a părut interminabil. Apoi am revenit la intrarea în bloc, am sunat și mi-am apropiat gura de interfon pentru a mă anunța; dar a fost inutil, fiindcă poarta mi-a fost deschisă aproape îndată, fără să fiu întrebată nimic. După ce-am trecut de intrarea impunătoare și am traversat un hol scurt, am ajuns în curtea interioară a clădirii;

am intrat pe altă ușă, am urcat pe scări fără a folosi liftul și am ajuns la etajul cinci gîfîind ușor, mai curînd de agitație decît de oboseală. Am privit din nou ceasul: era patru fără două minute. Am apăsat pe butonul soneriei și, după cîteva clipe, am auzit pași care se apropiau de ușă. A urmat o scurtă pauză, în care n-am mai auzit nimic. În sfîrșit ușa s-a deschis și a apărut un bărbat.

"Bună ziua. Sînt Giulia Cortesi, aș avea o întîlnire cu doamna profesoară Galli."

"Bună ziua, vă rog, poftiți."

M-a introdus pe un coridor larg și mi-a arătat imediat o ușă, pe stînga. M-am pomenit într-un birou încăpător.

"Doamna profesoară își cere scuze fiindcă va întîrzia puțin. Ajunge imediat. Faceți-vă comodă pe divan; pe măsuța aceea veți găsi niște ziare și reviste. Sper că n-o să vă plictisiți așteptînd-o, oricum nu durează mult. Cred că în cel mult cinci minute doamna profesoară va fi la dispoziția dumneavoastră."

Cu cea mai mare politețe, cu un zîmbet scurt și o ușoară înclinare, omul și-a luat rămas-bun și a ieșit din birou.

"Cîți ani o fi avînd? Cu siguranță mai mult de cincizeci, dar sub șaizeci", m-am gîndit.

Camera avea formă dreptunghiulară, alungită. Peretele mai lung, pe toată întinderea lui, era ocupat de o bibliotecă mare cu ușă de sticlă, plină pînă la refuz de cărți, dintre care unele foarte fin legate.

"Ce bibliotecă formidabilă! Dacă aș avea o cameră din asta ca birou, și mie mi-ar plăcea o bibliotecă așa mare."

Eram scufundată în admirație, cînd profesoara Galli a intrat în birou. Am auzit-o pronunțînd un metalic și

tăios "bună ziua". M-am răsucit închipuindu-mi că-i voi întîlni privirile, dar am văzut că erau deja îndreptate în fața ei, într-o altă direcție decît locul pe care-l ocupam. Eu, surprinsă de năvălirea ei neașteptată, am pronunțat mecanic "bună ziua, doamna profesoară Galli" și cu o amplă răsucire a gîtului am încercat să-i întîlnesc privirea, fără succes. S-a îndreptat spre fotoliul ei de piele, unde s-a așezat. Îndată mi s-a părut încruntată, chiar înainte să mă privească. Privirea îi era ațintită spre masă, pe care pusese un dosar. L-a răsfoit îndelung și a parcurs paginile, rămînînd cu privirile aplecate. Am simțit în sinea mea o stînjeneală tot mai mare. Dintr-odată mi-a venit poftă să plec. Dar nu puteam: aveam nevoie de acordul ei pentru a continua și a-mi duce lucrarea la bun sfîrșit. Cînd și-a ridicat ochii de pe acele pagini, i-am privit chipul. Pielea întinsă îi făcea și mai slabă fața osoasă, făcînd-o să pară încă mai colțuroasă și antipatică. De pe chipul ei răzbătea disprețul la adresa mea. Și-a sprijinit coatele de masă și și-a apropiat palmele deschise, lipindu-și buricele degetelor de la cele două mîini. Bustul ei, pentru a fi pe măsura acelei poziții, s-a înălțat într-o erecție perfectă. Privirile ei de gheață mă făceau să intuiesc gravitatea apăsătoare a judecății pe care se pregătea s-o exprime.

"Am citit ce-ați scris. Consider că e banal în anumite aspecte și prea șters în privința surselor, pe de altă parte."

N-am știut ce anume să-i răspund. Am înțepenit uluită; am încasat lovitura din plin. Profesoara Galli, văzîndu-mă așa nemișcată, a insistat cu mai mare brutalitate.

"Doamna Cortesi, îmi pare rău pentru dumneavoastră, dar această lucrare este complet lipsită de semnificație, nu se desprinde vreo idee originală din ea, este pro-

fund nefericită ca expresie, nu conține nici un punct de reflecție care să fie stimulator, totul este de o platitudine deprimantă, scrisul dumneavoastră e nesărat și nu stîrnește nici un interes."

"Sadică", m-am gîndit, "asta chiar că-i sadică, e complet lipsită de milă, m-a distrus, m-a făcut praf."

După cîteva clipe de adîncă stinghereală, am găsit puterea de-a face o tentativă disperată pentru a urca înapoi pe deal.

"Doamna profesoară Galli, dar formulați o condamnare fără drept de apel, o respingere atît de... atît de..."

Aș fi vrut să găsesc un termen potrivit; dar furia, teama de care m-am simțit sugrumată m-au împiedicat să-mi duc gîndul pînă la capăt.

"N-am mai pomenit așa ceva", am adăugat după cîteva clipe de rătăcire.

"Am lucrat cu toată sîrguința, am analizat tot materialul pe care am stabilit împreună să... Am identificat unele teme de tratat, am început s-o aprofundez pe prima și, sincer, nu mă așteptam să primesc din partea dumneavoastră o critică așa dură, o judecată așa de exagerat negativă."

Am văzut-o pe Galli cum se înfurie instantaneu, de parcă vorbele mele i-ar fi atins un nerv descoperit. Chipul ei deja tensionat s-a învinețit de mînie, a țîșnit din fotoliu, și-a ridicat vocea pînă la urlet, cu o agresivitate pe care nu i-aș fi bănuit-o niciodată.

"Doamna Cortesi, niciodată să nu vă mai permiteți să-mi vorbiți astfel și să-mi contestați observațiile cu asemenea orgoliu și aroganță."

"Nu credeți cumva, doamna profesoară Galli, că dumneavoastră sînteți de fapt cam arogantă?" am avut îndrăzneala să-i răspund. Galli a înhățat dosarul pe care

i-l predasem și l-a aruncat cît colo, departe de ea, cu dispreț suveran.

"Vă rog să ieșiți afară, doamna Cortesi. N-am timp pentru oameni ca dumneavoastră."

"De ce, ce fel de om sînt eu, ce greșeală gravă am comis?"

"Ați comis greșeala că sînteți proastă."

"Băgați de seamă ce cuvinte folosiți la adresa mea, aveți grijă cum vorbiți, eu nu v-am insultat, în schimb dumneavoastră tocmai asta faceți și nu vă permit."

"Plecați de-aici, ieșiți din casa mea și să nu vă mai văd."

Mi-am strîns, umilită, paginile neghioabe și am plecat.

ENERVAREA LUI MARCO

A intrat Marco.

"Ciao."

"Ei? Ai fost la coordonatoarea lucrării?"

"Da. Am fost."

"Și cum a mers?"

"A mers ca dracu'."

"Cum ca dracu'? Ce vrei să spui?"

"Mă simt ca un gunoi al societății."

"Ce tot spui? A mers ca dracu', te simți un gunoi al societății, păi ce s-a întîmplat?"

"Mai rău de-atîta nu se putea."

"Nu i-a convenit ceva?"

"De-ar fi fost doar asta."

"Vrei să-mi spui odată, sau trebuie să-ți scot cuvintele din gură cu cleștele? Ce-i cu reticența asta la tine?"

"Mai bine spune-mi tu ce te-a apucat, de ești așa de agresiv? Încearcă să te calmezi, sau plec imediat."

"Bine, sînt agresiv, dar nici tu nu ești foarte calmă. Oricum mi-ar plăcea să aflu ceva mai multe. Dacă ai binevoi să-mi spui ce s-a întîmplat, ți-aș fi recunoscător."

"Galli mi-a desființat lucrarea, m-a umilit, mi-a spus că-s proastă, a aruncat cu foile după mine; de fapt nu,

nu chiar după mine, dar le-a aruncat cît colo, cu dispreț suveran. Nu mă așteptam la așa ceva, nu puteam bănui nici pe departe o asemenea catastrofă."

"Ți-a aruncat foile cît colo? Dar ce naiba ai scris pe ele, încît i-ai provocat o asemenea reacție?"

"Ce vrei să insinuezi? Că e vina mea, că eu sînt cea care habar n-am și am meritat pe deplin ce-am pățit?"

"N-am spus asta."

"Dar ai gîndit-o. Se vede pe fața ta."

"De ce? Ce am pe față?"

"Ar trebui să te vezi, să te privești în oglindă ce simpatic ești, cu mutra aia mereu încruntată, niciodată vreun zîmbet, mereu serios, apăsător, îmbufnat."

"Doar atît? Văd că ți-a mers într-adevăr prost la întîlnirea cu îndrumătoarea lucrării, acum e limpede. De asta îți verși pe mine toată furia. Trebuia să te descarci pe cineva și te-ai gîndit că-s omul potrivit. Eu sînt ghinionistul de serviciu."

"Vai, biata victimă! Tu ești mereu nevinovatul, iar eu sînt ticăloasa."

"Pînă la proba contrară, tu ești cea care mă agresezi."

"Fiindcă am văzut ce mutră antipatică faci. Nu suport expresia asta de dispreț prost ascuns. Aș fi preferat de o mie de ori să-mi fi spus deschis ce crezi despre mine. Tăcerea ta gravă și acuzatoare m-a rănit mai rău decît nenumăratele cuvinte pe care mi le-ai fi putut spune."

"Acuzațiile tale se bazează pe expresiile de pe chipul meu și pe impresiile pe care le deduci. Dar ce poți dovedi cu asta? Nimic, fiindcă nu există nici o probă pentru ceea ce zici. Contează vorbele mele și mai ales faptele mele, nu expresiile chipului. E ceva ce nu-i în regulă? Am făcut ceva ce-mi poți reproșa?"

"Nimic, tu n-ai comis nici o eroare, tu ești omul per-

fect, care nu greșește niciodată."

"Termină cu replicile astea; nu-i momentul potrivit pentru ironiile ieftine. Și oricum n-are rost să-mi pîndești expresiile de pe chip."

"Nu vorbim doar prin cuvinte, ci și prin expresiile chipului, prin gesturi. Gesturile sînt mesaje. Tu mi-ai transmis un mesaj de dispreț. Nu mă stimezi, nu mă încurajezi niciodată, nu subliniezi niciodată vreo calitate de-a mea."

"Delirezi; n-am gîndit deloc asta despre tine. Nici acum, nici altădată."

"Nu, nu delirez, chipul tău se citește ca o carte deschisă, tipărită cu litere foarte mari. Poate că nici măcar nu-ți dai seama, dar impresia pe care o transmiți e tocmai cea pe care ți-am spus-o."

"Bine, iartă-mă, dar n-am alt chip în afară de ăsta, nu-l pot schimba. Dacă nu-ți place, nu te uita la el. Hai s-o lăsăm baltă, să nu ne mai gîndim la chipul meu. Mai bine să vorbim despre lucruri importante: cum ai rămas cu coordonatoarea? În ce termeni v-ați despărțit?"

"Ți-am spus deja, dar cred că nu mă asculți cînd vorbesc; am rămas în cele mai proaste raporturi. Mi-a cerut să nu mai pun piciorul la ea în casă."

"Ei, nu, fir-ar să fie, nici chiar așa. Trebuie să refaci numaidecît relațiile cu ea. Trebuie să-ți ceri iertare, să-ți justifici comportamentul."

"Ce să justific? N-am pentru ce să-mi cer iertare. Nu eu am jignit-o și am insultat-o. Ea a fost cea care, prin cumportamentul său, m-a scos din minți de furie."

"Da, asta-i, prea îți pierzi cumpătul, draga mea; de fapt ar trebui să te controlezi, mai ales cînd te întîlnești cu coordonatoarea. Ar trebui să pricepi că e în interesul tău să-ți păstrezi calmul și luciditatea."

“Nu sîntem cu toții egali, eu nu pot fi ca tine. Tu reușești să te controlezi de minune, fiindcă ești un om lipsit de emoții, ești rece și imperturbabil ca o statuie de marmură. Eu nu sînt așa, sînt o persoană impulsivă, spontană, lipsită de ipocrizie.”

“A, bun. Și eu cum aș fi? Un ipocrit, un om fals, eventual un mincinos? Cred că ți-am demonstrat că sînt cinstit și absolut sincer cu tine, pînă la obsesie.”

“Da, bine, tu ești mereu ireproșabil. Și acum ce-ar trebui să fac, în opinia ta?”

“Trebuie să-ți ceri scuze și trebuie neapărat să reiei legăturile cu ea. N-ai altă soluție. Trebuie să-ți dai licența, lunile trec și tu încă...”

“Încă, încă... iarăși predicile astea pe care nu le suport. Nu-i nevoie să mă bați la cap cu timpul care trece. Ți-am spus de nenumărate ori că nu trebuie să mă zorești.”

“De acord, nu te voi grăbi, stai lejer. Dar gîndește-te că, dacă vrei să-ți dai licența, trebuie să restabilești raporturile bune cu coordonatoarea ta, altminteri adio licență.”

“Vai ce încurajator ești, ca de obicei.”

“Aici nu e vorba de încurajare sau descurajare, ci de cunoașterea corectă a problemelor și de eventuala lor rezolvare.”

“Și care ar fi soluția?”

“Cred că tu ești cea care nu mă asculți. Ți-am spus deja: trebuie să-ți ceri scuze, să refaci relațiile pe care nu-ți poți permite să le compromiți tocmai acum. Spune-i că nu te simțeai bine, că erai nervoasă din alte motive, că ai fost tîrîtă de impulsivitate. Mă rog, inventează ceva, dar trebuie să remediezi cearta care s-a produs între voi.”

“Care ceartă? Îți spun că mă disprețuiește, că a rămas

aproape scîrbită de ce-am scris."

"Dacă nu-i poți cîștiga stima, fă măcar astfel încît să-i obții consimțămîntul ca să-ți continui lucrarea și mai ales s-o închei."

"Sigur, s-o închei; numai asta te interesează pe tine."

"De ce, pe tine nu? Pe tine nu te interesează s-o închei? Vrei să rămîi o eternă candidată?"

"Știu de ce ții așa de mult să termin cît mai repede."

"Întîi de toate vreau asta în interesul tău, cred că singurul leac eficient pentru tine, în acest moment al vieții tale, este absolvirea licenței. Și, în al doilea rînd, o vreau și pentru noi, da, nu neg asta, ca să ne putem realiza în sfîrșit proiectele: să trăim împreună, să facem un copil. O situație care ne-ar face fericiți și pe deplin încîntați de viața noastră. Nu crezi?"

"Cu siguranță te-ar face pe tine deplin încîntat. Ești foarte convins de asta. În ce mă privește, am anumite îndoieli că ceea ce îmi prezinți m-ar transforma într-un om fericit."

Marco și-a aplecat capul și a rămas o vreme cu ochii lipiți de podea.

"Așadar vei încerca să iei din nou legătura cu profesoara Galli?"

"Nu sînt în stare să mă întîlnesc iarăși cu scîrba aia. Cred că m-aș înfuria pe loc."

"Bine. Atunci singura soluție este să-i trimiți o scrisoare frumoasă, în care vei putea să păstrezi un ton mai liniștit, fără să exagerezi."

"O scrisoare?"

"Da, să trăiți. O scrisoare de scuze față de profesoara Galli. Ai putea să i-o înmînezi personal, după ce-i telefonezi și stabilești cu ea o întîlnire. Este o formă de expediție mai politicoasă."

“În clipa asta mi-e groază de ideea să-mi cer scuze de la scorpia aia. Mai degrabă îmi vine s-o strîng de gît, la cum s-a purtat cu mine.”

“Lasă deoparte impulsurile astea iraționale și încearcă să te calmezi. Dacă vrei, te ajut eu să scrii scrisoarea.”

“Crezi că nu-s în stare să scriu nici măcar o scrisoare?”

“Nu e momentul pentru sarcasme. Voiam să-ți spun, pur și simplu, că dacă-ți displace ideea comunicării cu persoana respectivă, aș putea să mă ocup eu de aspectul ăsta. Dacă vrei, îți pregătesc eu scrisoarea.”

“Îți mulțumesc pentru ofertă, dar mă tem că totul este în zadar.”

“De ce în zadar?”

“Profesoara Galli a zis că nu vrea să mă mai vadă.”

“Nu-ți fă griji pentru asta: sînt fraze spuse la cald, în clipe de mînie. Dacă așa stau lucrurile, e mai bine să aștepți puțin și pe urmă intri din nou în legătură cu ea.”

“Tu nu renunți niciodată, așa-i?”

“Se poate găsi mereu o soluție: trebuie doar s-o cauți.”

“Crezi că, dacă aștept cîteva săptămîni, va fi din nou dispusă să mă primească?”

“Cu siguranță. E destul să aștepți să-i mai treacă furia și o să vezi că te va primi.”

“Aproape că m-ai convins. Dar ce-o să-i scriu în scrisoare?”

“De asta mă ocup eu, îndată ce va fi posibil, trebuie să mă gîndesc puțin. Oricum voi găsi ceva eficient, care să repare lucrurile.”

“Bine, dacă tot ești așa de priceput, ocupă-te tu de asta. Eu n-am nici un chef.”

“Va trebui doar s-o semnezi și să i-o înmînezi.”

“S-a făcut.”

ATACUL LUI ALBERTO

Marco a scris textul scrisorii în mod impecabil. Mi-am pus pe ea semnătura și m-am pregătit să duc la capăt actul de pocăință forțată. Am lăsat să treacă două săptămîni pline, înainte de-a lua din nou legătura cu profesoara Galli. În ziua de 29 octombrie, care era într-o vineri, mi-am făcut curaj și am sunat-o. Am încercat să recurg la toată diplomația cu putință, așa cum mi-a sugerat Marco, și i-am cerut scuze ipocrit coordonatoarei lucrării pentru comportamentul meu, exprimîndu-mi intenția de a-i înmîna personal o scrisoare de explicații pentru cele întîmplate. Galli a fost desigur foarte rece cu mine; mi-a zis că tocmai pleacă undeva, că se va întoarce la Roma miercurea următoare și a fost de acord doar să-i las scrisoarea în cutia poștală, în ziua de joi, 4 noiembrie, dîndu-mi de înțeles că ar prefera să evite o întîlnire directă.

În ziua stabilită, am sunat la interfonul blocului de pe strada Stazione di S. Pietro, numărul 40. Mi-a răspuns o voce de bărbat, pe care în acel moment n-am recunoscut-o.

"Sînt Giulia Cortesi. Am o scrisoare pentru doamna profesoară Galli. Ar trebui doar s-o las în cutia poștală.

Dacă mi-ați putea deschide poarta, v-aș fi recunoscătoare."

"Aș vrea și eu să vă înmînez ceva. Ați putea să așteptați un minut, doar un minut, vă rog, numai pînă cobor scările?"

Am înțepenit de uimire, fiindcă atunci cînd vorbisem cu profesoara Galli, am anunțat-o că îi voi lăsa scrisoarea, însă ea n-a zis nimic că voi primi ceva din partea ei. Totuși, trecînd peste momentul inițial de surprindere, nu mi-a fost greu să-i răspund afirmativ interlocutorului meu.

"Bine, de acord, vă aștept dacă doriți."

"Ajung îndată."

Am încercat în scurtul răstimp pe care l-am avut la dispoziție să-mi pun în ordine gîndurile care mi se buluceau în cap. Înainte de-a mă opri la vreunul în mod limpede, a apărut în fața mea un om, pe care l-am recunoscut îndată: era domnul amabil care mă primise cu cîteva săptămîni mai devreme în casa profesoarei Galli.

"Bună ziua, doamnă."

"Ah, dumneavoastră sînteți, bună ziua. Asta e scrisoarea pe care trebuia să i-o înmînez doamnei profesoare Galli; v-o las dumneavoastră, dacă tot ne-am întîlnit."

"Desigur. Fiți liniștită. Iar asta este pentru dumneavoastră. Aveți grijă de ea. La revedere."

***

Acestea, și multe altele, le-a scris Nora. De fapt și-a continuat povestirea, care pînă la urmă a devenit aproape un roman. Întrucît i s-a acordat un timp limpede precizat și intervalul respectiv i s-a părut mai degrabă insuficient, n-a reușit să-și termine, cum ar fi vrut, opera.

Cu toate acestea, întîmplările esențiale au fost povestite, structura poveștii a fost realizată, micul roman, în linii generale, a fost scris. Ar fi fost nevoie de mici șlefuiri, de o mai mare grijă pentru anumite detalii, de atenuarea unor asperități expresive și de obișnuitul lustru final; mai ales, după cum cititorul probabil că a remarcat din rezumatul prezentat aici, ar fi fost nevoie de o mai mare coeziune și coerență între diferitele părți ale textului. Această muncă de finisare, din păcate, n-a fost posibilă, drept care opera a avut la sfîrșit cîteva incongruențe între părțile ei componente, cîteva legături nerealizate și chiar o anumită opacitate stilistică, cel puțin în unele pagini.

Nora, după ce-a expirat intervalul de timp ce-i fusese atribuit, a predat opera nu tocmai încheiată. Dar se știe că o operă este, în fond, mereu neterminată. Pînă și cele considerate perfecte, nu-i așa că pe urmă se dovedesc perfecționabile? Orice operă este mereu perfecționabilă și, prin urmare, niciodată pe deplin încheiată. Poate că cea scrisă de Nora a rămas cam neprelucrată în comparație cu altele, dar altminteri, după cum știm, Nora nici măcar nu era scriitoare, era doar o autoare improvizată și improbabilă, care în orice caz și-a predat lucrarea la data de 31 ianuarie 2006, după cum i s-a impus.

Alberto a preluat cartea cu mare satisfacție, promițîndu-i Norei că o va citi cît mai curînd.

Într-o zi a sunat telefonul acasă la Nora.

"Alo?" a răspuns Marco.

"Bună ziua, sînt domnul D'Angelo. Aș vrea să vorbesc cu doamna Nora. Nora Giordani, dacă îmi permiteți."

"Firește. O clipă, vă rog."

Marco s-a dus în biroul unde Nora lucra la licența ei despre Marlowe.

“E un oarecare domn D’Angelo la telefon. Dorește să vorbească cu tine.”

“D’Angelo? Ai zis D’Angelo?”

“Da, să trăiți, domnul D’Angelo dorește să vorbească cu doamna Giordani. Nu știam că ești doamnă, însă oricum cred că tocmai cu tine vrea să vorbească.”

Nora nici măcar n-a răspuns la acea provocare banală, s-a ridicat de la birou și s-a dus la telefon. Era stingherită de prezența lui Marco, tocmai în clipa cînd Alberto i-a telefonat. A luat receptorul, a ezitat înainte de a pronunța vreun cuvînt; apoi, și-a dres vocea.

“Alo?”

“Bună ziua, Nora. Sînt Alberto.”

“Bună ziua, domnule D’Angelo.”

“L-am citit. Am terminat aseară lectura romanului tău.”

Nora n-a îndrăznit să întrebe nimic. Tremurînd, a așteptat să audă din nou vocea lui Alberto.

“Mi se pare că e bine făcut. Mie mi-a plăcut, Nora. Felicitări.”

Nora a avut o tresărire de bucurie, dar n-a apucat să simtă și altceva, înainte ca Alberto să continue.

“Îl consider cu adevărat original. Îmi place și am intenția să-l public. Da, ai izbutit. Îl voi publica fără contribuții financiare la tipar din partea ta. Înregistrarea video îți va fi restituită; nu-mi voi păstra nici o copie, îți dau cuvîntul meu, dacă mai crezi în el. Vei fi liberă de orice șantaj. Îți voi promova cartea. Vei vedea că va fi un frumos succes. Trebuie doar să alegem un pseudonim, dacă nu cumva te-ai răzgîndit și vrei să apari cu numele tău adevărat.”

Nora și-a strîns toate puterile rămase.

“Nu. Nu m-am răzgîndit. E bine așa, cum am vorbit.”

“Bine, atunci te voi suna în zilele următoare. Îmi dau seama că acum nu poți vorbi din cauza lui Marco. De fapt, sună-mă tu cînd vrei, așa nu riscăm să se repete situația asta, pentru tine neplăcută. Vom stabili o întîlnire, ca să ne punem de acord cu toate detaliile problemei. Va trebui să semnezi un contract.”

“De acord, domnule D’Angelo, rămînem așa cum ne-am înțeles.”

După ce-a încheiat conversația, Nora s-a ridicat grăbită îndreptîndu-se către baie.

“Cine e acest domn D’Angelo?”

“Un asistent care colaborează cu profesoara Galli. Scuză-mă, trebuie să merg la baie.”

Nora s-a asigurat că a închis bine ușa, apoi a scăpat un adînc suspin de ușurare. A rămas singură și a simțit un neașteptat freamăt de fericire, care o furnica prin mîini și picioare și i se răspîndea în tot corpul. A simțit nevoia de-a face o baie lungă și odihnitoare, de-a umple vana și de-a se scufunda în apă; și de-a sta singură. Dar era Marco. Înainte de a ieși a așteptat vreo zece minute, în care a încercat să-și reorganizeze gîndurile. S-a întors la birou și s-a prefăcut că își reia munca.

“Mai ai încă mult?”

“Vai, da, în după-masa asta vreau să scriu întruna. Simt că azi sînt în formă.”

“Atunci n-are rost să te aștept.”

“Da, n-are rost. Azi să nu contezi pe mine.”

“De acord, dacă așa stau lucrurile profit să rezolv altă chestiune. Ne auzim mai tîrziu. Ciao.”

“Ciao, ne auzim diseară.”

Îndată ce-a ieșit Marco din casă, Nora a sărit în sus de bucurie. Apoi s-a întins într-o lungă și odihnitoare trîndăveală, o tolăneală încîntată în gîndurile ei pufoase

și îmbătătoare, scufundată în visul orizonturilor noi și îndepărtate.

Cîteva zile mai tîrziu, Nora și Alberto s-au întîlnit pentru a pune la punct toate amănuntele problemei.

"Felicitări, Nora. Ai făcut o treabă excelentă. Sincer nu mă așteptam. Te-am îndemnat pe toate căile să scrii acest roman, dar nu credeam că vei reuși, că vei fi în stare să scrii o poveste așa convingătoare și fascinantă."

"Ai zis bine: pe toate căile, inclusiv prin șantaj."

"Tocmai ăsta a fost norocul tău. Ți-am spus că fiecare scoate ce-are mai bun în el, atunci cînd se simte amenințat. Și la tine a fost tot așa. Acum ții în mîini cheia succesului."

"Ce vrei să spui?"

"Haide, Nora, nu te mai preface că nu înțelegi. E clar ca lumina zilei. Acum stai pe o adevărată comoară. Cartea va merge bine, crede-mă. Și dacă am vinde numai o sută de mii de exemplare, la un preț eventual de douăzeci de euro, din care zece la sută drepturi de autor, ai primi două sute de mii de euro. Ce zici? Nu-i rău pentru un început. Vei putea să stai liberă și liniștită cîțiva ani, iar între timp să te gîndești deja la o altă carte."

"O sută de mii de exemplare? Ce tot vorbești? Cum îți închipui că se vor vinde o sută de mii de exemplare? Asta-i curată halucinație."

"Poate că se vor vinde și mai multe, dar nu vreau să mă avînt prea tare. Trebuie să facem o treabă de calitate: o bună lansare mediatică și publicitară, cîțiva critici literari nu prea chițibușari și un producător de cinema dispus să facă un film. Atunci cînd publicitatea se face bine, critica funcționează în scopul dorit și se produce o variantă cinematografică, succesul e asigurat. Romanul și filmul se susțin reciproc. Poate că, luate pe cont propriu,

ar șchiopăta fiecare, dar împreună devin mai credibile, unul garantează pentru celălalt. Publicul le înghite mai ușor, dacă există un film care se inspiră dintr-un roman: dacă s-a făcut și filmul, înseamnă că e bună cartea, se gîndește lumea."

Nora tindea să creadă că e mai curînd nebun decît viclean, mai degrabă țicnit decît cinic, dar oricum a rămas perplexă. Alberto i-a intuit imediat îndoielile, după imaginile care s-au întipărit pe obrazul ei, care nu era în stare să-și ascundă îndoielile și scepticismul.

"Nu mă crezi, așa-i? Ei bine, o să vezi în cîteva luni ce succes vom avea, adică vei avea. Mai vorbim peste cîteva luni."

Optimismul lui Alberto a molipsit-o cumva pe Nora, care a simțit un freamăt de speranță și s-a lăsat pe seama emoției de-a se simți aproape de ținta visată.

"Ah, era să uit. Am văzut că titlul ales de tine este *Însemnări pentru o carte*. L-ai ales dinadins?"

"Ce vrei să spui? Nu înțeleg."

"Mda, îmi închipuiam că nu-ți dai seama."

"De ce anume ar trebui să-mi dau seama?"

"Că există deja o carte cu acest titlu. Dar nu contează. Vom adopta și așa titlul acesta, fiindcă se potrivește în cazul nostru."

"Dar despre ce carte vorbești, adică cine a scris-o?"

"Este un teolog care a participat la o conspirație împotriva lui Hitler, pentru care a fost arestat și apoi spînzurat în '45. Dar nu-ți fă griji. Cine vrei să știe de ea, cu atîta prostie cîtă există azi pe lume? Va fi bine, o să vezi."

Nora n-a îndrăznit să întrebe altceva, rămînînd totuși curioasă de-a cunoaște numele autorului misterios, de teamă să nu-și sublinieze mai mult ignoranța.

"Important e să fie publicată cartea sub un pseudo-

nim. Asta, după cum știi, este pretenția mea fundamentală și nu se negociază."

"Ah, deci nu ți-ai schimbat părerea. Speram că te-ai răzgîndit, pe măsură ce ți-ai scris opera; însă văd că ai rămas fermă pe pozițiile precedente."

"În acest aspect sînt de neclintit. N-aș suporta nicicum ca alții să pîndească înăuntru, în intimitatea mea. Asta e pentru mine ceva de neconceput, absolut inacceptabil. Mă apucă rușinea și groaza numai cînd mă gîndesc."

"De acord. Îmi dau seama că ești absolut convinsă. Nu vreau să-ți forțez voința."

Alberto a organizat, în scurt timp, o minuțioasă campanie publicitară. Titlul cărții, numele autoarei, al editurii au apărut, pe prima pagină, în cotidianele cele mai difuzate. Recenziile pe marginea cărții s-au ținut lanț, în cele mai importante reviste săptămînale. În rubrica de avanpremieră săptămînală a cărților, din cel mai mare ziar, a început să se scrie despre acest nou roman în curs de apariție. Cîțiva critici literari cunoscuți marelui public n-au făcut economie de elogii, prezentînd romanul. A început să se vorbească despre *Însemnări pentru o carte* ca despre fenomenul literar al anului, în timp ce se lansa ipoteza că numele autoarei, Giulia Cortesi, este doar un pseudonim, în spatele căruia se ascunde o femeie necunoscută. Pe măsură ce numărul de cititori, împinși de bombardamentul publicitar, sporea, devenea tot mai sigur că de fapt Cortesi nu există, ci e doar o mască pentru a ascunde adevărata identitate a autoarei, sau poate, cum bănuiau unii, a autorului. Într-adevăr unii insinuau că Giulia Cortesi nu numai că nu există ca atare, ci e pur și simplu un pseudonim luat de un bărbat, un fel de Mary Ann Evans pe invers. Misterul tot mai profund în

jurul autorului părea să sporească interesul pentru carte, al cărei tiraj a depășit în cîteva săptămîni o sută de mii de exemplare. Dar cea mai importantă contribuție la popularizarea cărții a venit dintr-un interviu televizat cu un scriitor faimos, celebrul Edoardo Zamarra, autorul cunoscutei *Trilogii a Aragonului*. Zamarra, într-un amplu interviu dintr-o emisiune de televiziune, care dedica în fiecare săptămînă spațiu amplu noutăților literare, cu exprimarea sa furtunoasă și amuzantă, a dedicat înflăcărate elogii operei, favorizîndu-i ulterioara popularitate, în plus pe lîngă aceea pe care o obținuse deja.

27 februarie 2006

"Alo?"

"Salut, Alfonso, sînt Marco."

"Dragul meu, ce mai faci?"

"Bine, mulțumesc."

"Ei? Ce-mi spui?"

"Ți-am spus că sînt bine, dar în realitate aș putea fi mult mai bine."

"Ce-ai pățit?"

"Nimic. Obișnuita problemă cu Nora."

"Adică?"

"Lucrarea de licență. Tocmai ăsta e punctul dureros."

"E tot blocată, așa-i?"

"Blocată e puțin spus. Este paralizată: de doi ani i s-a repartizat subiectul și încă nu i se vede capătul. Mai are încă mult de lucru, prea mult. Tocmai de asta îți telefonez."

"Pot s-o ajut în vreun fel?"

"Cred că da. Însă despre lucrurile astea e mai bine să vorbim personal, nu la telefon."

"Iartă-mă, dar nu înțeleg ce vrei să spui. Nu știu la ce te referi..."

"Nu-ți fă probleme, o să vorbim despre asta îndată

ce ne vedem. Apropo, ai puțin timp azi după-masă? Ar fi destul să ai o oră liberă și ți-aș explica amănunțit cum stau lucrurile."

"Da, bine. În după-masa asta e posibil."

"Ne vedem la șase?"

"Cînd vrei. Poți veni acasă în după-masa asta, cînd ai chef. Eu sînt acasă."

"Mulțumesc. Ne vedem pe la șase."

În aceeași după-masă, la ora șase fără zece, Marco și-a parcat mașina în fața casei lui Alfonso, a sunat la interfon și puțin mai tîrziu s-a pomenit în biroul prietenului său.

"Ei? Ce-mi spui? Aici putem vorbi liber, nu ne va deranja nimeni. Am impresia că voiai să-mi vorbești în mod confidențial, deși nu pricep motivul pentru care..."

"Problema e următoarea: oricît se implică, oricît se forțează, nu cred că Nora este în stare să-și termine lucrarea pe care o face, sau mai bine zis pe care n-o face și ar trebui s-o facă. Nu cred că-i în stare."

"Nu, nu exagera. Nora e o femeie inteligentă, nu trebuie s-o disprețuiești în asemenea măsură."

"N-o disprețuiesc cîtuși de puțin. Tu știi cît o iubesc și o stimez. Știi de asemeni cît de mult aș vrea să mă însor cu ea. Ți se pare că cineva care de-abia așteaptă să se însoare cu iubita lui o disprețuiește? Problema este că în acest moment e prea obosită; poate că și-a epuizat energia și nu reușește să facă ceea ce ar vrea. În plus relațiile cu coordonatoarea lucrării nu sînt bune. Ar fi nevoie de-o scînteie de orgoliu, pe care însă ea n-o are."

"Dar ți-a urmat sfaturile pe care i le-am dat? A citit cele două eseuri pe care i le-am procurat?"

"A făcut tot ce ai sfătuit-o; însă, din păcate, rezultatele sînt foarte modeste. Timpul trece, sesiunile de licență

se scurg una după alta și încă nu se vede nici o speranță la lumina orizontului."

"E mare păcat. Riscă să cadă într-o depresie."

"Nu există soluție, din cîte se pare."

"Nu, să nu spui asta. Trebuie neapărat să fie o soluție, trebuie neapărat."

"Mda, trebuie să fie; dar care? Eu nu izbutesc s-o găsesc. Doar dacă..."

"Doar dacă?"

Alfonso l-a privit interogator pe Marco, așteptînd să-și încheie fraza. Marco a rămas mult timp tăcut, lăsînd totuși de înțeles prin neliniștea ochilor că era pe cale să spună ceva. Pînă la urmă a rupt tăcerea.

"Doar dacă nu i-o faci tu."

Tăcere absolută. Lui Alfonso i s-a tăiat respirația. Fața i s-a învinețit de la un flux neașteptat de sînge. Nu era ușor de înțeles dacă era mai curînd surprins decît stînjenit.

"Ce să fac eu?"

"Cum ce? Lucrarea. Ar trebui să-i scrii tu licența; sau, mai bine zis, ar trebui să contribui, ca să spunem așa, la reușita lucrării, să dai o mînă de ajutor, care însă în acest caz ar putea fi decisivă."

"Să scriu eu lucrarea? Glumești?"

"Alfonso, ne cunoaștem de atîția ani, avem deplină încredere unul în celălalt, prietenia noastră e tare ca piatra. De asta îmi permit să-ți cer un asemenea imens sprijin. Doar tu ne poți ajuta să rezolvăm această problemă."

"Îmi ceri să fac un fals, să devin complice la o infracțiune."

"Haide, Alfonso, să fim realiști, aici e vorba întîi de toate de-a salva o relație, aceea dintre mine și Nora, care

începe să se destrame. Poate că ți se va părea ciudat, dar dacă Nora nu-și ia licența, ne despărțim. M-am săturat pînă peste cap să aștept, vreau neapărat să mă însor cu ea și știi că nu va accepta să se mărite înainte de a-și lua licența. Mi-a pus această condiție și eu am acceptat-o; așadar dacă nu termină facultatea, eu va trebui să-mi văd de drum cu coada între picioare."

"Poate că n-are chef să se mărite cu tine și atunci amînă cu tot dinadinsul licența."

"Nu e momentul să glumim; eu, cel puțin, n-am nici un chef de asta, crede-mă. Aș fi curios să văd dacă ți-ar veni să glumești, fiind în locul meu. Închipuie-ți ce-ai fi încercat tu să faci dacă, întîmplător, prin vreo glumă ciudată a destinului, sau vreo piedică birocratică, sau orice alt eveniment plin de ghinion, n-ai fi putut să te însori cu Olga. Cum te-ai fi simțit? Olga ți-a dăruit toată fericirea din lume și mai ales ți-a dat doi copii minunați. Nu crezi că poate și eu mi-aș dori să am un copil? Am treizeci și cinci de ani, ca și tine, nu uita. Diferența este că eu încă n-am realizat nimic în viață."

"Iartă-mă, am făcut doar o mică glumă, dar mă tem că n-am prea nimerit-o."

"Las-o baltă. Să vedem, mai curînd, dacă ai fi dispus să mă ajuți. Dacă nu-ți cer acest serviciu ție, cui pot oare să i-l cer?"

"Te înțeleg și să nu crezi că nu vreau să te ajut; dar trebuie să recunoști că ar fi vorba despre o infracțiune; îmi ceri să comit o infracțiune."

"Haide, Alfonso, nu mai face pe moralistul. E oare mai importantă respectarea formală a unor reguli sociale abstracte, pe care oricum nimeni nu le respectă pînă la capăt, sau prietenia indestructibilă dintre noi doi?"

"Măcar lasă-mi puțin timp să mă gîndesc la asta."

“Firește. Nu trebuie să-mi dai un răspuns imediat. Gîndește-te bine și ia în considerare că desigur munca ta va fi recompensată în mod adecvat. De asta poți fi mai mult ca sigur. Ba chiar vei fi tu însuți, dacă ești de acord, cel care îmi vei spune cît îți datorez.”

“Să nu vorbim de asta, Marco; eu nu mă gîndeam cîtuși de puțin la aspectul economic, te asigur.”

“Știu că ești dezinteresat și nu te gîndeai la așa ceva, dar tocmai de asta îmi va face plăcere să-ți ofer un cadou frumos. Pentru mine, ajutorul tău are o importanță vitală, așadar voi fi foarte încîntat să-ți recunosc toate meritele. Cadoul meu, oricît de consistent, va avea totuși doar o valoare simbolică față de importanța colaborării tale cu mine.”

“Bine: dacă voi accepta să-ți fac acest serviciu, îmi vei oferi un cadou, ce consideri tu.”

“Sigur, firește, știi bine că nu-mi pasă de bani. Știi că pentru mine așa ceva nu reprezintă o problemă.”

“De acord, mă gîndesc și îți comunic curînd. Dar e un lucru pe care nu-l înțeleg și mă pune oarecum pe gînduri.”

“Ce anume?”

“Nu crezi că Nora se poate simți jignită în orgoliul ei? Sau a fost cumva tocmai ea care, prin intermediul tău, mi-a cerut...”

“Nu. Ea încă nu știe nimic. A fost inițiativa mea, ideea mea.”

“Și crezi că va fi de acord, că va accepta ajutorul meu?”

“Nora e atît de descurajată, ba aș spune atît de disperată, încît cu siguranță îi va conveni. Și ea vrea numai să termine și nu cred că, dacă i s-ar ivi acest prilej, ar trata cu dispreț un asemenea noroc.”

“Bine, mă voi gîndi și îți voi comunica în curînd. Îmi închipui că te grăbești să-mi știi răspunsul.”

“Avînd în vedere toată întîrzierea care s-a acumulat, e limpede că ne grăbim foarte tare. Dar tu hotărăște-te cu tot calmul. Este important să-mi dai un răspuns în cîteva zile, cel mult săptămîna asta. Așa, dacă te hotărăști să nu faci nimic, aș putea deja săptămîna viitoare să caut pe altcineva.”

“O să-mi iau două zile de gîndire, dacă nu te superi. Azi e luni, cel mult pînă miercuri seara îți spun dacă e da sau nu. În regulă?”

“Mulțumesc, Alfonso.”

“Nu-mi mulțumi prea devreme. Încă nu m-am hotărît.”

“Mulțumesc în orice caz, indiferent ce hotărîre vei lua.”

2 octombrie 2006

Totul mergea bine. Cartea avea mare succes de critică și de public. Nora se bucura de acea fericire neașteptată și deplină, la care n-ar fi sperat și pe care nu și-ar fi închipuit-o. Era mulțumită, liniștită, avea în sfîrșit o mare stimă de sine, pentru victoria obținută. Faptul că nimeni nu știa că Nora Giordani și Giulia Cortesi sînt una și aceeași persoană o făcea bucuroasă, nici nu se gîndea să dezvăluie vreodată întreaga poveste, ba era chiar foarte satisfăcută că rămîne în umbră, legănîndu-se în starea aceea de bucurie excitată. De licență nu-i prea mai păsa, chiar dacă înaintase între timp mulțumitor cu lucrarea, fiindcă nu mai era nerăbdătoare s-o termine.

Dar într-o zi telefonul a sunat și farmecul s-a risipit.

"Alo?"

"Bună ziua, sînt Luigi Mattei de la *Messaggero*. Aș putea vorbi cu doamna Nora Giordani?"

"Eu sînt. Spuneți, vă rog."

"Vai, felicitări, doamna Giordani, cele mai sincere felicitări. Dumneavoastră sînteți cu adevărat..."

"Felicitări? Dar... de ce? Și cine sînteți dumneavoastră?"

"Sînt Mattei, responsabilul rubricii culturale din

Messaggero."

"Un ziarist?"

"Da, doamnă, un ziarist de la *Messaggero*."

"Am priceput că sînteți de la *Messaggero*. Ce n-am priceput e ce anume doriți."

"Dar doresc să vă felicit, pentru îndemînarea dumneavoastră, pentru succesul deplin meritat pe care-l obțineți în toată Italia."

Nora a rămas înțepenită de uimire, iar apoi de mînie.

"Ce succes? Despre ce vorbiți dumneavoastră, domnule..."

"Mattei, mă numesc Mattei. Despre succesul cărții dumneavoastră, desigur. Sînteți o mare scriitoare, doamna Giordani. Felicitări. Vă transmit cea mai profundă admirație a mea. Am rămas fascinat de opera dumneavoastră."

"Cum mi-ați descoperit identitatea?"

"Ei, haideți, doamna Giordani, acesta este un aspect cu totul periferic, nu credeți? Important este ca publicul dumneavoastră, cititorii dumneavoastră, admiratorii dumneavoastră să poată în sfîrșit să vă simtă mai aproape, să vă poată îmbrățișa în mod ideal, să poată sărbători alături de dumneavoastră succesul și îndemînarea autoarei. Sîntem cu toții foarte mîndri, eu în primul rînd, că pe cerul literaturii italiene strălucește o nouă stea."

"Vă rog să nu exagerați și mai ales să evitați lingușelile, fiindcă pe mine nu mă amuză chiar deloc. Vreau să știu cine v-a dezvăluit adevărata mea identitate și care este scopul conversației noastre telefonice."

"Vai, doamna Giordani, îmi pare foarte rău dacă v-am supărat, nu era intenția mea. Nu vă faceți griji că vă cunosc identitatea. Stați liniștită, vom face totul respectînd cu sfințenie clauza de confidențialitate, care pen-

tru dumneavoastră este atît de importantă."

"Încă nu mi-ați răspuns la întrebări: cine v-a dat numele meu și ce doriți de la mine?"

"Editorul dumneavoastră, firește, numele autorului mi l-a dat editorul, chiar dacă nu voia să mi-l dezvăluie sub nici o formă."

"Aha, nu voia să-l dezvăluie, așa-i? Dar pe urmă l-a dezvăluit, firește. Aha, deci el a fost nemernicul. Trebuia să mă aștept la asta din partea lui."

"Doamna Giordani, nu vă îngrijorați. Eu, uitați-vă... V-am telefonat ca să vă solicit un interviu, care va fi publicat în ziarul meu."

"Lăsați-mă în pace, vă rog frumos. Nu-mi trece prin minte să vă dau interviuri, nici dumneavoastră, nici altora."

Fără a mai aștepta răspunsul, Nora a închis telefonul. Acum ce să facă? Se simțea pierdută. În scurtă vreme, toată lumea va afla. Acel ziarist va suna din nou, poate că alți ziariști o vor hărțui, fotografii o vor pîndi, pentru a-i confisca identitatea, pentru a-i da un chip acelui nume care deja era adevărat. Afurisitul de Alberto! Încă odată a trădat-o. Mai întîi a sedus-o, pe urmă a șantajat-o, acum a trădat-o. Simțea toată rușinea înșelătoriei, umilința acelei exploatări și comercializări, se simțea un instrument în mîinile lui Alberto și în scurt timp urma să devină un instrument al mijloacelor de comunicare. Viața ei privată era distrusă în eternitate, nimicită de invazia celor care nu ezitau s-o întrebuințeze ca pe un produs de vînzare.

Viața ei, intimitatea ei, vicisitudinile ei personale, trupul ei în actul plăcerii sau al sarcinii întrerupte cu deliberare vor fi obiectul de fantezie al publicului. Frazele cele mai intime, confidențele cele mai secrete vor ține

de domeniul public. Partea cea mai ascunsă a sufletului ei va fi mototolită și sfîșiată de bocancii invadatorilor, de curiozitatea înfometată și bolnăvicioasă a mulțimii de gură-cască.

"Sufletul meu blînd și singuratic nu e potrivit pentru această lume. Lumea e dominată de o agresivitate înfricoșătoare, de puternicele și frămîntatele dinamici de grup, de adînc înrădăcinatele mitologii colective, ce nu pot fi nici măcar scrijelite. Așadar îmi propun să zăbovesc cît mai puțin printre asemenea oameni; de asta voiam să-mi găsesc un loc într-un colțișor ascuns și discret. Voiam să rămîn în umbră, necunoscută de toți, trăgînd peste mine pătura discreției absolute. În locșorul meu tainic, în colțul meu nebănuit de lume, îmi elaboram fragmente mărunte, decupam aș chii mici, îmi hrăneam disprețul față de celebritate. Voiam să-mi gestionez succesul cu o frugală înțelepciune. Toate porțile templului au fost acum date de pereți, în fața hoardelor profane.

Adevăratul resort ce pune în mișcare practica prezentului este exercitarea dominației, fără a se recurge la violență. Moartea violentă a fost înfrîntă; dar există închisoarea de aur a neputinței de-a zădărnici așa-zisa victorie a dreptului la viață. Această falsă democrație, această viață civilă fleșcăită, acest liberalism grețos, acest egoism atotcuprinzător fac să devină cu totul precară sănătatea comunității noastre. Generații tot mai ignorante în privința obligațiilor constitutive și fundamentale ce le revin, tineri tot mai năuciți de parfumul înșelător al succesului material privesc cu ochii ațintiți și prostiți către un viitor deja îmbătrînit. Atunci cînd totul s-a transformat în marfă, atunci cînd totul a fost călcat în picioare, ce mai poți aștepta de la ziua de mîine? Unica rațiune de-a trăi devine aceea de-a sta la fereastra lumii,

pentru a-ți potoli curiozitatea nesătulă: așteptînd să iasă la suprafață alte scandaluri, alte cutremure să agite apele băltite ale mlaștinii politice, alte decese zgomotoase să ne impresioneze fibrele optice, alte evenimente răsunătoare și descumpănitoare să intervină pentru a răspîndi alarmismul și emoțiile. Toate acestea însă provoacă deprinderi, iar atunci cînd ne vom obișnui cu toate, atunci cînd nevoia noastră însetată de lucruri noi nu va mai putea fi realizată, vom încerca să devorăm totul, ne vom hrăni chiar și din gunoaie."

Aceste gînduri cu gust amar și semnificație misterioasă se înghesuiau în mintea Norei, prevestind o fugă de realitate, de acea realitate în fața căreia nu putea să se resemneze.

2 octombrie 2006

Nora se gîndea la banii ei. Banii aceia care, pe neașteptate, s-au adunat în contul ei bancar. I-a fulgerat prin minte o anumită idee. De fapt n-ar fi fost greu de realizat. Dar trebuia realizată cît mai repede. Îi zburau gîndurile la această nouă intuiție, cînd a sunat telefonul.

"Alo?"

"Bună, draga mea."

"Bună, Marco. Ce mai faci?"

"Bine. Am vești bune pentru tine."

"Ah, zău? Bine, totdeauna avem nevoie de vești bune. Despre ce e vorba?"

"Am găsit o soluție pentru problema ta."

"Care problemă?"

"Cum care problemă? Problema licenței, desigur. E pe cale de-a fi rezolvată."

"Serios? Mi-o scrii tu cumva?"

"Nu eu, că n-am competența necesară. Prietenul meu Alfonso tocmai mi-a comunicat că se apropie de sfîrșit; cel mult într-o săptămînă va fi gata. Te bucuri, Nora?"

"Cum? Scuză-mă, cred că n-am înțeles bine. Alfonso se apropie de sfîrșit? Dar despre ce dracu' vorbim?"

“Nora, ascultă-mă. Nu ți-am spus mai devreme și poate că am acționat cam impulsiv, cînd am hotărît să-i cer sprijinul lui Alfonso, dar mi-am permis să-l rog dacă poate să se ocupe el de asta, întrucît tu te confruntai cu anumite dificultăți pe care le știm și prin urmare nu reușeai să...”

“Ce-ai făcut tu? I-ai cerut lui Alfonso să scrie lucrarea în locul meu?”

“Chiar așa. A fost o idee excelentă, pentru că Alfonso a fost foarte iute de mînă și peste puțină vreme va termina treaba. A început să lucreze la ea în martie și, dacă ne gîndim că în august a întrerupt, i-au trebuit ceva mai mult de șase luni. Chiar că-i foarte priceput Alfonso. Din fericire mi-a acceptat rugămintea și astfel, în sfîrșit, îți vei vedea visul împlinit și...”

“Și tu îl vei vedea împlinit pe al tău. Ei da, ai avut chiar o idee excelentă! Ai luat o decizie așa de importantă fără măcar să mă consulți. Ce idee genială! Drept cine mă iei, crezi că poți să mă învîrți și să mă răsucești după bunul tău plac? Ați complotat pe la spate, tu și prietenul tău profesor, fără ca eu să-mi închipui ceva. Ce grozavi sînteți voi! Eu nu știam nimic, dar cineva lucra pentru mine.”

“Nora, ascultă-mă. Am făcut asta cu cele mai bune intenții și firește nu-mi închipuiam că vei fi așa de intrigată. Credeam că fac un lucru bun pentru tine.”

“Dar ce idee drăguță ai avut, o adevărată intenție nobilă! Ai crezut că, dacă mă pui în fața faptului împlinit, n-o să opun rezistență, așa-i? Ți-ai făcut socoteala că mă voi bucura să găsesc soluția servită pe o tavă de argint, fiindcă eram epuizată. Ei bine, nu. Tocmai aici te-ai înșelat, de data asta calculele tale sînt complet greșite. N-am ce face cu o lucrare falsă, nu-mi pasă de tine

și de prietenul tău, căruia îmi închipui că i-ai promis și o răsplată bănească. Îți voi spune chiar mai mult de-atît: acest complot pe care l-ați țesut pe la spatele meu este de-o gravitate nemaipomenită. M-ați jignit și m-ați insultat oribil, m-ați considerat o incapabilă, o biată idioată care nu merită nici măcar să fie informată de ceea ce se petrece în culise. Sînt supărată și pe amicul tău, care nu trebuia să-și permită să se amestece așa de grosolan în viața mea; i-am cerut eu vreodată ceva înfumuratului ăluia? Dar mai ales pe tine sînt supărată, fiindcă ai complotat din umbră, fără să-mi spui nimic, plin de îngîmfare, sigur de tine că poți să mă joci pe degete și să mă păcălești. Ai demonstrat cît de mult mă disprețuiești, așa cum am bănuit adesea. Și mai ales cred că ai făcut-o pentru a-ți atinge scopurile. Firește, nu e nici o îndoială. Astfel, îndată după licență, aș fi fost obligată să-mi onorez promisiunea pe care ți-am făcut-o: să mă mărit cu tine și apoi, poate chiar imediat, să-ți dăruiesc un demn urmaș. Fiindcă asta ți-ai dorit din totdeauna. Te urăsc din toată ființa mea. Pînă mîine am plecat din casa ta și nu vreau să te mai văd niciodată."

"Nora, ce-i cu tine, ai înnebunit? Ce tot vorbești? Eu te iubesc, te-am iubit mereu, am făcut toate astea pentru tine, nu merit din partea ta așa ceva..."

"În schimb eu am impresia că te-ai iubit mereu pe tine însuți. De data asta chiar că s-a terminat. Pentru totdeauna."

Nora l-a sunat pe Alberto.

"Alo, cine e?"

"Sînt Nora. Azi am avut dovada trădării tale. Trebuia să mă aștept la asta din partea ta."

"Ascultă, Nora. Atunci cînd te-am șantajat, m-ai văzut ca pe un monstru. Îți amintești? Și apoi, de fapt,

aceea a fost pîrghia de lansare, care te-a ajutat să renești. Din nou, acum, mă consideri un mojic, dar și această nemernicie a mea îți va purta noroc: vei avea un succes mai mare decît..."

"Las-o baltă; deja bănuiesc încotro vrei să te îndrepți. Tot răul pe care îl faci se transformă în bine, tot rahatul pe care-l atingi devine aur. M-am săturat să te acuz și să te insult, cum ai merita de asemeni. Știu deja că ai mereu un răspuns pregătit și valabil, știu că ești mereu invulnerabil, știu că tu reprezinți puterea, am înțeles că îi devorezi pe toți cei care ți se opun, te hrănești din împotrivirea lor pentru a deveni tot mai puternic. Știu că macini mărunt și prelucrezi, cu dialectica ta inefabilă, toate argumentele folosite împotriva ta. Nu mai vreau să particip la jocul tău. Ți-am înțeles jocul, în sfîrșit: este jocul democrației simulate, al falsei toleranțe, al ipocriziei înălțate ca sistem de viață și de gîndire."

"Cuvintele tale sînt tăioase ca lama de brici, dar nu mă neliniștesc. Îmi păstrez calmul, acuzațiile tale nu mă tulbură cîtuși de puțin, fiindcă știu că sînt fără de păcat și n-am motive să mă tem de nimic."

"Această indiferență este dovada tiraniei tale, a dominației tale absolute."

Alberto a tăcut. Nora, după ce-a așteptat zadarnic o replică, a continuat.

"Oricum, nu despre asta voiam să-ți vorbesc, m-am săturat de confruntările noastre, de duelurile noastre verbale. Voiam să-ți spun că m-am hotărît să plec. După cum ți-am zis, nu suport să devin un obiect de circ. Aici nu mai e locul meu. Simt că mă sufoc. Trădarea ta lașă mă obligă să plec."

"Acum ești liberă să pleci, Nora. Înainte de-a te întîlni cu mine, n-ai fi putut."

“Nu mă întrebi nici măcar unde voi merge și cît timp voi fi plecată?”

“Poate că vei merge în Noua Zeelandă. Vei sta pe-acolo vreun an și pe urmă, cînd nu vei mai rezista, te vei întoarce. Am greșit foarte mult?”

“Fir-ar să fie! Cum ai priceput că tocmai asta am în minte? Deja îmi controlezi și gîndurile?”

“Noua Zeelandă este locul cel mai îndepărtat unde poți merge. Dacă simți că Italia te sufocă, e logic că vrei să mergi la celălalt capăt al lumii. În plus este o țară de limbă engleză și inclusiv patria regizoarei tale preferate. Există toate motivele să mergi tocmai acolo.”

Nora nu știa dacă e mai mult surprinsă sau furioasă, pentru faptul că Alberto reușea să scotocească atît de ușor pînă și prin gîndurile ei cele mai ascunse. Alberto, cu clarviziunea lui flegmatică, i-a retezat pînă și arma surprizei. După ce-a trecut peste ciuda ușor de înțeles, Nora a precizat că pretinde să-i fie respectate drepturile de autor, pe care și le va apăra chiar și din locul cel mai îndepărtat de pe glob.

“Contractul va fi onorat pînă la capăt, Nora. Toate sumele care-ți revin vor fi depuse în contul tău bancar. Te aștept cu următorul roman. Sînt gata încă de-acum să-l public și să-l promovez în vederea succesului. Drum bun și mult succes, Nora.”

“E vina ta că sînt obligată să plec din țara mea.”

“Răspunde la întrebarea asta, Nora.”

“Care întrebare?”

“Te simțeai mai bine înainte de-a mă întîlni, sau te simți mai bine acum, cînd te pregătești să pleci în Noua Zeelandă?”

Nora n-a răspuns.

2 octombrie 2006

"Alo?"

"Bună, Paola, sînt Nora."

"Draga mea, cît mă bucur să te aud! Ce mai faci? Totul e în regulă?"

"Da, chiar bine: tocmai i-am spus lui Marco că totul s-a terminat între noi."

"Ce-ai făcut? Nu mai spune? Serios, Nora? Dar nu-i adevărat, adică, vreau să spun că n-ai într-adevăr intenția să... să-l părăsești, sper."

"Nu numai că am intenția să-l părăsesc, ci și să plec cît mai departe de el."

"Haide, nu e cu putință. Dar ce s-a întîmplat așa de grav, încît ai ajuns să iei această hotărîre?"

"Ascultă, Paola, îți voi explica totul, cînd ne vom vedea. Eu, acum, am nevoie de sprijinul tău. Numai tu mă poți ajuta."

"Spune-mi despre ce este vorba."

"Caut un loc unde să stau o săptămînă, poate zece zile, fiindcă trebuie să plec din casa asta mîine. De mîine încolo voi avea nevoie de cineva care să-mi ofere un pat în care să dorm. Iartă-mă că dau buzna în halul ăsta, dar efectiv nu știu pe cine altcineva să rog."

“Sigur că poți să vii. Mă bucur că mi-ai cerut mie să te ajut. Poți sta și o lună, dacă ai nevoie. Nu-ți face probleme. De mîine vei sta la mine.”

“Dar Cesare nu se va opune?”

“Nici pomeneală! Și el va fi bucuros să te găzduiască. Totdeauna i-ai fost simpatică, știi și tu.”

“Îți mulțumesc, Paola. Mîine după-amiază mă mut la tine. Dar te rog foarte mult: Marco să nu afle că voi fi acolo. Poate că își va închipui, poate că te va suna să te întrebe de mine. Să-i spui că nu m-ai văzut, că nu știi unde sînt. Te simți în stare să joci rolul acesta? Mă tem că îți dau prea multă bătaie de cap.”

“Nici o problemă. Dacă va telefona, îi voi spune că n-am vorbit cu tine.”

“Și dacă sună la interfon? Eu n-o să-i răspund, firește; dar dacă vei răspunde tu, iar el îți va cere să intre în casă? Cum o să faci? Nu cred că va ajunge pînă acolo, adică să apară în fața casei tale și să aibă pretenția de a-ți intra în apartament. Dar nu pot nici exclude asta. E limpede că, dacă nu-l lași înăuntru, va intra la bănuieli, va pricepe că sînt acolo, la tine acasă. Pe de altă parte, ar fi cam ciudat să nu-l lași înăuntru, fiindcă am venit uneori la Tivoli fără să te anunțăm dinainte și niciodată nu ne-ai ținut afară.”

“Nora, ai dreptate să-ți faci toate gîndurile astea. Eu, în clipa asta, nu știu cum vom face. Oricum fii liniștită: nu-i vom da voie să te găsească. Aici vei fi apărată. Numi poate viola domiciliul, nu-i așa? Cel mult, mă gîndesc eu, în perioada cît vei sta la mine nu voi răspunde la interfon. Ca să nu greșesc, nu voi răspunde nimănui. S-ar putea să nu fiu acasă, s-ar putea să fiu plecată. Pe de altă parte, dacă vrei să-l eviți, dacă vrei să fii sigură că nu te întîlnești cu el, singura posibilitate este aceasta:

să rămîi ascunsă la mine și să nu răspunzi la telefon și interfon; eu, în ce mă privește, voi face la fel."

"Îmi pare foarte rău că-ți dau atîta bătaie de cap."

"Nici o bătaie de cap, nu-ți fă probleme. Dacă așa trebuie să facem, așa vom face. Ai comis vreo crimă, ești căutată de poliție? Nu cred. Legea nu-mi interzice să te găzduiesc la mine acasă și să nu dezvălui nimănui prezența ta. O să vezi că ne vom distra ascunzîndu-ne. O să ne jucăm de-a v-ați ascunselea, va fi amuzant."

"Mulțumesc, Paola. Chiar nu știu cum să-ți mulțumesc pentru tot ajutorul pe care mi-l oferi."

"Într-un singur fel: spune-mi ce s-a întîmplat între tine și Marco."

"Îți voi spune mîine. Iartă-mă că nu stau acum să-ți povestesc, dar trebuie cu adevărat să mai fac multe lucruri, inclusiv bagajul. Mîine îți voi spune totul. Poți să-ți stăpînești curiozitatea pînă mîine?"

"Sigur că pot. Te aștept mîine după-masă."

"Ciao, Paola. Te îmbrățișez."

După ce i-a telefonat Paolei și și-a asigurat cazarea pînă în ziua plecării spre Auckland, Nora a deschis volumul de *Pagini aurii* și a căutat litera M, pentru o firmă disponibilă să se ocupe de mutarea ei, a doua zi dimineața. Nora avea în proprietate, împreună cu fratele ei, o boxă mare pentru bagaje, care fusese a părinților. Erau acolo două dulapuri mari, cufere, lavițe, etajere. Nu era nici o problemă să-și aranjeze acolo toate lucrurile.

Pregătirea valizei n-a fost o treabă ușoară, fiindcă a fost obligată să se hotărască în scurtă vreme. Și-a pus doar îmbrăcămintea strict necesară, două perechi de pantofi și cîteva obiecte cosmetice; a adăugat niște cărți (printre care gramatica limbii engleze de Thomson-Mar-

tinet și două dicționare englezești), le-a ales cu mari ezitări, printre multe altele pe care le avea; în sfîrșit a pus cîteva CD-uri cu muzică și DVD-uri cu filmele lui Jane Campion.

După ce și-a făcut valiza, i s-a părut că e mai ușor să-și ia zborul. Nu era chiar așa de complicat să dai cu piciorul la tot trecutul și să începi o viață nouă: mașină nu avea; casa era în proprietatea lui Marco; toate contractele de gaz-lumină-telefon erau pe numele logodnicului. De fapt, Nora era efectiv într-un butoi de fier: putea să se considere eliberată de obligația de a-și bate capul cu datoriile practice, care i-ar fi putut pune o piedică supărătoare, mai ales că se muta la capătul celălalt al pămîntului.

Nora i-a dat un telefon fratelui ei, care se afla deja de cîțiva ani în străinătate cu serviciul și cu care menținea legături foarte formale și mai curînd întîmplătoare, pentru a-l informa în legătură cu hotărîrea ei de-a pleca în Noua Zeelandă.

2 octombrie 2006

"Alo?"

"Eu sînt. Trebuie să mă asculți."

"Ah, da, ciao. Te ascult, spune-mi te rog."

"Sper că, în clipa asta, ți-ai mai revenit și îmi explici și mie ce s-a întîmplat, fiindcă efectiv n-am înțeles. Mi s-a părut că delirezi."

"Da, iartă-mă. Am avut o criză de furie, m-am aprins dintr-o dată. Acum sînt însă mai calmă. Mi-a trecut mînia. Mă simt mult mai bine. Nu-ți face griji, Marco, acum totul e în regulă. Îmi pare rău că m-am pierdut cu firea. Nu voiam să te rănesc. Îmi pare rău că... am spus acele lucruri groaznice."

"Într-adevăr, mi se părea absurd că ai hotărît să pui capăt relației noastre, într-un mod atît de neașteptat, din motive, la urma urmelor, destul de mărunte."

"Păi, cînd mi-ai spus de Alfonso, de treaba pe care i-ai încredințat-o, mi s-a părut umilitor pentru mine ca altcineva să facă totul în locul meu. În clipa aceea mi s-a confirmat eșecul, pedeapsa pentru incapacitatea mea. Te-am detestat profund, în acel moment, fiindcă mi s-a părut că ai acționat împotriva demnității mele. Iată de ce am avut explozia de mînie și am ajuns să-ți spun lucru-

rile acelea grave. Pe urmă m-am mai gîndit puțin și am priceput că ai acționat cu cele mai bune intenții, pentru a mă ajuta să scap dintr-o situație care devine tot mai dificilă."

"Așa, foarte bine, ai zis chiar adevărul: am acționat cu cele mai bune intenții."

"Da, am înțeles pe urmă. Te rog mult să mă ierți. Atunci am priceput greșit. Am fost orbită de teama că ai făcut totul din pur egoism. De fapt ai făcut-o pentru mine."

"Văd că ți-ai revenit, în sfîrșit. Mă bucur că delirul tău a durat așa puțin."

"Să ne prefacem că nu s-a întîmplat nimic. Să ștergem totul. Să începem de la capăt. E bine așa, Marco?"

"Nu mi-e ușor să te aud că-mi spui niște lucruri atît de grave și pe urmă, după cîteva ore, să șterg totul cu buretele. Oscilațiile tale înspăimîntătoare mă fac să înnebunesc. Numai răbdarea mea fără limite mă ajută să rezist în această situație absurdă."

"Ai dreptate, Marco. Îți cer iertare. Voi încerca, de acum înainte, să fiu mai stabilă decît în trecut. Să uităm totul."

"De acord, deși nu-i ușor. M-am speriat că vorbești serios, cu toate că mi-am spus că așa ceva e imposibil. Dar a fost un dezastru pentru mine, pe plan emotiv. Mintea îmi spunea că e imposibil, dar inima a suferit în acele clipe."

"Sîntem ca la început. Nu te teme, Marco. Nu s-a întîmplat nimic."

"Nu s-a întîmplat nimic? Mi-ai spus că s-a terminat totul între noi și mi-ai închis telefonul în nas. Și zici că nu s-a întîmplat nimic? Pentru mine a fost înfiorător. Încearcă să te pui în locul meu."

“Da, ai dreptate. Nu știu ce mi-a trecut prin cap în clipa aceea, să exagerez în asemenea hal. Am priceput greșit, firește. Ți-am înțeles aiurea intențiile și am tras concluzii absolut greșite.”

“Da, chiar așa a fost. Ai tras concluzii absolut greșite.”

“Iartă-mă. Nu se va mai întîmpla. A fost o glumă urîtă a creierului meu, o glumă de cel mai prost gust pentru tine. Dar nu se va mai întîmpla, crede-mă.”

“Bine, să ștergem totul cu buretele. Să spunem că precedenta convorbire telefonică nu s-a petrecut niciodată. Însă vreau să te văd mîine. Mîine dimineață voi fi la tine.”

“Nu, mîine dimineață nu pot. Să ne vedem mîine după-amiază.”

“De ce nu poți?”

“Pe mîine dimineață mi-am stabilit deja anumite lucruri precise de rezolvat. N-aș fi liniștită dacă ar trebui să le contramandez. După-amiază voi avea mintea mai liberă, voi putea să-ți fac pe plac. Vom avea mai mult timp la dispoziție, vom cina împreună și pe urmă, dacă vrei, o să dormi aici la mine. Nu contează dacă vom încălca și noi odată regula stabilită.”

“Chiar așa, să ne vedem mîine după-amiază. Vom avea mai mult timp să stăm împreună și sper că mă vei ajuta să te iert pentru gluma proastă pe care mi-ai făcut-o, într-un mod potrivit.”

“Vei vedea că nu te voi dezamăgi, îți voi îndeplini toate dorințele, chiar și pe cele mai ascunse, dacă există. Vei rămîne pe deplin mulțumit, îți promit.”

“Ce frumos e să te aud așa disponibilă. Sînt foarte curios dacă îți vei ține promisiunea.”

“Mîine după-amiază vei fi pe deplin servit. Și, la o

adică, vom continua toată seara și toată noaptea."

"Ești foarte excitantă! Ce-ai pățit? De unde această disponibilitate a ta?"

"Vreau să-mi cîștig iertarea și sînt dispusă să fac totul."

"Ce minune! O asemenea ocazie nu trebuie pierdută."

"Dacă nu vrei s-o pierzi, vino aici la patru după-amiază și vei fi servit."

"Pot veni și mai repede, dacă vrei."

"La patru după-amiază. Nu mai repede."

"Aș vrea să fie deja mîine."

"Pregătește-te, fiindcă mîine va fi o zi de neuitat pentru tine. Îți voi face o surpriză de care îți vei aminti întotdeauna."

"Ești foarte pricepută și extrem de intrigantă, în acest rol. Mă surprinzi deja de-acum."

"Mîine te voi surprinde mult mai tare. Să fii sigur."

"Diseară îmi va fi imposibil să nu-mi zboare gîndurile la ceea ce se va întîmpla mîine."

"Da, da, stoarce-ți gîndurile, fiindcă ceea ce vreau eu să-ți pregătesc nu vei reuși niciodată să-ți închipui."

"Mi se taie respirația. Ești într-adevăr diabolică, ești ispita întruchipată. Nu te știam în ipostaza aceasta de seducătoare irezistibilă. Parcă am o conversație excitantă cu o femeie șireată și desfrînată."

"Chiar așa. Mîine vei putea s-o constați personal. Noapte bună și vise plăcute."

"Noapte bună, iubita mea."

3 octombrie 2006

Nora a mers la o agenție de voiaj și a cerut un singur bilet dus, pentru primul zbor la Auckland.

"N-avem prea des pasageri care se grăbesc să plece în Noua Zeelandă. Cine vrea să efectueze o asemenea călătorie, de obicei își cumpără biletul din timp. Oricum, haideți să vedem ce posibilități există."

"Sper să fie în cîteva zile și nu în cîteva săptămîni."

"În această perioadă avem zborul de marți, joi și duminică."

"E zborul care ajunge la Auckland, sau trebuie mers la Wellington?"

"E chiar zborul de Auckland. Oricum vă e mai convenabil biletul dus-întors, care costă mai puțin."

"Cît costă?"

"Doar dus, patru mii opt sute de euro, iar dus-întors cu vreo cinci sute de euro mai puțin. Practic e vorba de business class. Dacă vă grăbiți foarte tare să plecați, e singura posibilitate. La clasa economică nu mai avem bilete."

"Ce companie este?"

"Singapore Airlines, cu o singură escală la Singapore."

“Care e prima dată disponibilă?”

“Joi, doisprezece octombrie.”

“Mai devreme de doisprezece n-aveți nimic?”

“Îmi pare rău, dar nu există nici o altă variantă mai repede de doisprezece.”

“Bine. Atunci iau așa.”

Nora, imediat pe urmă, s-a dus la bancă. S-a așezat la coadă în fața ghișeului. A scos carnetul de cecuri.

“Cît? Cît să scot? Voi hotărî înainte să-mi vină rîndul. Trebuie să plătesc biletul de avion; apoi, cînd voi ajunge, o să am nevoie de-un hotel, măcar în prima săptămînă; apoi trebuie să caut o locuință de închiriat și va trebui să achit un avans, probabil, cum se face aici în Italia; va trebui de asemeni să-mi deschid un cont curent la o bancă și poate că îmi vor cere o depunere minimă inițială. Eu zic să scot treizeci de mii. Să n-am probleme, măcar la început.”

Nora a luat treizeci de mii de euro și i-a îndesat în buzunarele blugilor. A mers acasă, și-a verificat pașaportul, s-a asigurat că are în portofel ambele carduri. A mîncat o masă destul de sărăcăcioasă, inclusiv pentru că stomacul i se blocase de emoție. S-a spălat cu grijă pe dinți, a făcut un duș, s-a îmbrăcat, a luat valiza și a ieșit în stradă. S-a dus la portar și i-a lăsat cheile apartamentului pe care-l ocupase pînă atunci. “Cum așa, doamnă? S-a întîmplat ceva?”

“Nu, nimic, nu vă faceți griji. Trebuie să plec cîteva zile și am hotărît să las cheile aici. M-am pus de acord cu logodnicul meu, care va trece să le ia după-amiază.”

“Bine, doamnă. La revedere, pe curînd și drum bun.”

A mers pe jos, fiindcă era foarte aproape, pînă la gara Tor Sapienza. După zece minute urma să vină trenul de Tivoli. Îndată ce-a intrat în clădirea gării, i-a ieșit în față

un domn bătrîn și bine dispus care a salutat-o.

"Bună, fetițo, încotro, încotro?"

"În Noua Zeelandă."

"Ha-ha-ha-ha-ha. Asta chiar că-i bună, în Noua Zeelandă. He-hei, aș veni și eu cu tine în Noua Zeelandă, dacă aș fi oleacă mai tînăr. Ei, da, aș veni și cu trenul în Noua Zeelandă. Mult succes, frumoaso."

"Mersi. Și matale."

Cînd a ajuns trenul, Nora a urcat și și-a găsit un loc, s-a așezat lîngă geam și mintea a început să-i hoinărească. De-a lungul întregii călătorii de la Tor Sapienza la Tivoli a fost ocupată cu amintirile. Cînd a ajuns la gara Tivoli, s-a scuturat din amorțeală, a coborît din tren și s-a îndreptat spre casa Paolei. În casa aceea a rămas mai bine de o săptămînă. Apoi a sosit momentul plecării spre Auckland, Noua Zeelandă.

12 octombrie 2006

Mă pregătesc de plecare. Avionul e deja pe pista de decolare, gata de lansare, motoarele sînt turate la maxim și acest zumzăit puternic mă emoționează. Peste cîteva momente va începe să ruleze și apoi voi urca spre cer, în sfîrșit liberă. Deja nimeni nu mă mai poate opri. Pînă în ultima clipă m-am temut să nu mă găsească Marco: un bărbat părăsit e totdeauna periculos. Orice bărbat este un potențial violator, însă orice bărbat părăsit este un potențial criminal. De aceea am ales Auckland și nu Wellington. Într-un oraș cu peste un milion de locuitori, mă voi ascunde mai ușor, în ipoteza că Marco va vrea să mă urmărească pînă acolo. Avionul deja e pe cale să se desprindă de pămînt și pericolul a fost evitat. Acum, cînd mă pregătesc de decolare, mă simt destul de ușurată, chiar dacă urmele unui oarecare sentiment de vinovăție îmi apasă încă sufletul. Nu mă sugrumă vinovăția; nu, asta nu. Dar nici nu m-am eliberat complet de ea. În ciuda acestui lucru, simt o fericire răspîndită în tot corpul, șuvoaie de plăcere care se propagă de la piept pînă la extremități. Resimt fiori și tremurături ce seamănă cu o plăcută gîdilătură și îmi dau o plăcere fizică și psihologică. Mă simt bine în pielea mea, sînt mulțumită de mine

însămi, îmi place corpul meu, expresia zîmbitoare a feței mele. Poate că niciodată nu m-am simțit așa de bine ca acum. Și totuși o rămășiță, un mic sentiment de vinovăție mai rămîne. Nu față de Alberto, firește, și nici față de Marco, pe care cred că am făcut foarte bine că l-am părăsit. Am făcut bine că m-am îndepărtat de amîndoi. În legătură cu asta n-am nici o îndoială. Sentimentul de vinovăție se referă la alte evenimente din viața mea; în special trei evenimente, care implică tot atîtea persoane. Atunci cînd mă întreb dacă le-am făcut rău celorlalți, o mică îndoială apare doar în legătură cu acești trei oameni. Poate că lor ar trebui să le cer iertare.

Primul om căruia aș vrea să-i scriu o scrisoare, pentru a-i cere iertare, este un profesor al meu din liceu. M-am îndrăgostit de el, cînd i-am fost elevă, cu o iubire complet platonică. La sfîrșitul liceului, l-am convins să-mi cedeze, promițîndu-i o iubire eternă, nu fiindcă îl iubeam cu adevărat, ci pentru a mă "răzbuna" pe Marco, cel care mi-a dezvăluit o altă trădare a sa. După scurta relație cu fostul meu profesor, cu douăzeci de ani mai mare și între timp îndrăgostit nebunește de mine, l-am părăsit și nu l-am mai căutat niciodată, practicînd acea cruzime ce provine din faptul de-a fi frumoasă și, în special, cu mult mai tînără decît partenerul.

Al doilea om căruia ar trebui să-i scriu o scrisoare de scuze este tatăl meu. Cînd a murit, n-am simțit prea multă durere. Mă asuprise așa groaznic, de-a lungul întregii vieți, încît atunci cînd a dispărut mi s-a părut că a venit ziua eliberării mele.

Al treilea om, dacă se poate spune așa, căruia îi cer iertare este copilul bolnav de sindromul Down, la care am renunțat cu deliberare, făcînd avort. Nu știu și cu siguranță nu voi ști niciodată dacă era o ființă sau doar

un făt, dacă avea deja sau nu un suflet, dacă a fost mai bine așa pentru el sau dacă l-a ars nedreptatea de-a fi ucis de propria sa mamă, de aceea care trebuia să-i dea viață și de fapt i-a provocat moartea. El cu siguranță era nevinovat. Mă întreb mereu dacă avea dreptul de-a veni pe lume, iar eu nu cumva i-am refuzat acest drept. Mă întreb dacă se află cumva într-un loc inimaginabil și mă urăște, fiindcă i-am refuzat viața ce-i fusese promisă; sau dacă mă binecuvîntează, pentru că l-am ajutat să evite o viață plină de grave dușmănii și suferințe. Este o dilemă fără ieșire, chiar dacă eu am fost obligată să iau o decizie. Poate că fostul meu profesor mă va ierta; poate că tatăl meu, dacă este un suflet gînditor, a meditat deja la autoritarismul său și la faptul că asta a reprezentat cauza indiferenței mele față de el; dar copilul care trebuia să se nască și nu s-a născut niciodată, el cum mă vede oare, admițînd ca are parte de o viață nepămînteană? Cum mă judecă oare? Această îndoială mă torturează și poate că mă va tortura pînă în ultima zi a vieții mele. Asta este adevărata povară care îmi apasă și îmi chinuie sufletul. Toate celelalte se pot rezolva, pentru toate se pot găsi leacuri; dar pentru că am făcut un avort, nu. Cum pot să repar răul pe care l-am comis? Mai ales dacă eu cred că n-am făcut rău și nu simt nici o remușcare? Traseul vieții, așa cum s-a conturat, m-a împins să mă întreb în legătură cu Dumnezeu. Dar poate că orice om, trecînd mai devreme sau mai tîrziu prin dureri, a ajuns să se întrebe în legătură cu Dumnezeu. Cred că hotărîrea de-a crede sau de-a nu crede este cea mai importantă, pe care o ființă umană trebuie s-o ia. Acesta este sensul vieții. Cu toții sîntem obligați, mai devreme sau mai tîrziu, să răspundem la întrebarea: crezi sau nu crezi în Dumnezeu? Viața omului îi aparține ființei umane sau îi aparține lui

Dumnezeu? Eu l-am respins pe Dumnezeu, am negat că viața îi aparține. M-am simțit autoarea vieții pe care o purtam în pîntec și mi-am arogat dreptul de-a dispune de ea și de-a o suprima. M-am comportat de parcă Dumnezeu n-ar exista. Dar asta nu înseamnă că, după ce noi am luat hotărîrea, după ce-am devenit făurarii destinului nostru, întrebarea nu apare din nou. Chiar dacă decizia de-a face avortul a fost luată cu toată convingerea posibilă, totuși întrebarea inevitabilă răsare din nou: Dumnezeu există sau nu există? Eu la întrebarea aceasta încă nu știu să răspund, nu știu răspunde prin cuvintele și gesturile credinței, chiar dacă recunosc că mi-ar plăcea să am credință. Eu n-am credință, dar nici n-o refuz, ba chiar sînt oarecum atras de ea. Mă simt ca o femeie care bate mereu la ușa unei case nelocuite. Știu că nu-mi va răspunde nimeni niciodată, știu că ușa aceea nu se va deschide niciodată pentru mine; și totuși resimt un impuls irezistibil de-a bate acolo. Așa e atitudinea mea față de Dumnezeu: știu că nu-mi va deschide niciodată ușa, dar mă simt obligată să-l caut. Sper tot timpul că îmi va apărea pe neașteptate, dar sînt în același timp cu totul sceptică în ce privește această apariție. Seamănă cumva totul cu misticismul sceptic al lui Emily Dickinson? Poate că vreau doar să mă amăgesc, găsind în acest traseu solitar al vieții un tovarăș ideal?

Însă viața mea e lungă. Încă n-am împlinit treizeci de ani. Poate că anii următori îmi vor oferi ocazia de-a rezolva dilema, poate că experiențele și surprizele pe care viața mi le rezervă vor risipi îndoielile frămîntate și insuportabile care mă apasă acum. În acest moment vreau să mă gîndesc doar la zbor, vreau să mă gîndesc la această nouă lume care mă așteaptă. Vreau să renunț la toate poverile, vreau să fiu ușoară ca vîntul, inconsistentă ca no-

rul. Simt că mă pot răspîndi pe suprafața lumii, pe cînd înainte eram înțepenită în adîncuri. Simt viața ca o undă ușoară și plăcută, care îmi mîngîie visele, pe cînd înainte o simțeam ca o povară grea, care mă împingea spre centrul pămîntului. Vreau să arunc pentru totdeauna gîndurile grele, cele care mă trăgeau în jos, vreau să mă bucur de această imponderabilitate cucerită, dobîndită poate tocmai fiindcă am traversat și am sondat povara. Vreau să fiu de o superficialitate inconștientă.

Vreau să-mi elaborez și să-mi afirm diferența, vreau să evit să devin ca un bărbat. Vreau să ne îndreptăm spre o cultură diferită de aceea masculină. Vreau o cultură a dialogului, iar asta se va putea obține doar într-o cultură feminină. Femeia este mai deschisă la comunicare și dialog. Și bărbații spun că doresc dialogul, în realitate ceea ce ei doresc este un fals dialog și, ca atare, cu atît mai periculos autoritar, în comparație cu tradiționalele modalități de impunere și dominare asupra femeii. Bărbatul este prea închis în propriul eu, modalitatea sa dialogică nu respectă cu adevărat eul feminin, ci îl anihilează, bărbatul ar trebui să învețe să trăiască într-o lume relațională, în care diferența noastră să fie cultivată și nu eliminată. El încă se mai conduce după logica dominării, după transcendența verticală, nu e propriu-zis o comunicare cu femeia, ci o comunicare despre femeie ca ființă obiectivată și, ca atare, supusă și dominată. Pentru a evada din această logică autoritară și dominatoare, spre care ne-a condus toată cultura occidentală, de clară factură masculină, trebuie să ieșim din raționalitatea absolută, trebuie să ne domolim inteligența prin emoție, trebuie să ne îndreptăm spre o nouă sinteză, aceea a inteligenței emotive, acolo unde dialogul poate fi într-adevăr realizat, acolo unde adevărata comunicare poate apărea, fi-

indcă așa cum spune Luce Irigaray "toate simțurile sînt invitate să participe la întîlnirea cu celălalt, inclusiv pipăitul". Istoria secolului XXI ar putea să marcheze o cotitură epocală: eliberarea femeilor. Această eliberare s-a produs deja în secolul XX, dar numai în cîteva țări și numai în sfera legislației. În secolul XXI s-ar putea produce în cea mai mare parte a țărilor din lume și mai ales s-ar putea realiza efectiv. Pentru a se întîmpla cu adevărat, ar trebui însoțită de-o masivă preluare a puterii de către femei. Doar astfel va fi salvată lumea și se va putea evita catastrofa care o amenință. Un guvern mondial feminin ar fi fără îndoială mai puțin agresiv, mai respectuos față de natură, de care femeia e mai apropiată prin funcția ei procreatoare. Solidaritatea, ascultarea, blîndețea ar fi valori practicate, care probabil că ar ajuta la rezolvarea numeroaselor crize care există în acest moment. În peste cinci mii de ani de istorie, femeile n-au exercitat niciodată puterea. Lumea, în ultimul secol care a trecut, a ajuns într-adevăr la cel mai important progres tehnico-științific, dar și la cele mai mari tragedii vreodată cunoscute: cele două războaie mondiale, lagărele și gulagul, shoah, folosirea armelor atomice, distrugerea naturii așa cum niciodată nu s-a mai întîmplat înainte.

Întrucît bărbații au guvernat peste cinci mii de ani și au produs aceste rezultate, de ce să nu ne închipuim o adevărată alternanță și să nu le cedăm puterea femeilor, pentru a vedea dacă ele izbutesc să facă pagube mai mici decît bărbații? Aceasta este adevărata revoluție. Lumea are nevoie ca puterea să treacă în mîinile femeilor, să fie exercitată de ele, conștiente de propria lor diferență și de propriul lor bagaj originar de valori. Pentru un bărbat, a fi cu adevărat democrat poate însemna un singur lucru: a fi convins că a venit vremea femeilor, a fi convins că

femeile trebuie să fie cele care să conducă o lume pe care bărbații au devastat-o.

Tocmai împlinesc douăzeci și nouă de ani. Exact la ora asta m-am născut, în urmă cu douăzeci și nouă de ani.

Viața ta e încă lungă și plină de promisiuni. La mulți ani, Nora!

CUPRINS

4 noiembrie 2004 ..... *9*
4 noiembrie 2004 ..... *14*
6 noiembrie 2004 ..... *17*
8 noiembrie 2004 ..... *24*
12 noiembrie 2004 ..... *27*
31 ianuarie 2005 ..... *36*
1 februarie 2005 ..... *60*
10 februarie 2005 ..... *86*
Prolog 91
Imposibilitatea şi nevoia scrisului 93
Naşterea operei 99
Opera şi lucrarea de licenţă 104
Eşecul şcolar şi universitar 107
Insuccesul şi familia autoritară 111
Coborîrea în singurătate şi teama de căsătorie şi maternitate 118
Marco 125
Avortul 133
Respingerea 146
Enervarea lui Marco 151
Atacul lui Alberto 157
27 februarie 2006 ..... *166*
2 octombrie 2006 ..... *172*
2 octombrie 2006 ..... *177*
2 octombrie 2006 ..... *182*
2 octombrie 2006 ..... *186*
3 octombrie 2006 ..... *190*
12 octombrie 2006 ..... *193*

www.hergbenet.ro
www.libraria.hergbenet.ro

Herg Benet Publishers

Bun de tipar: noiembrie 2011. Apărut: 2011.
Editura Herg Benet, Str. Dr. Burghelea 22,
sector 2, Bucureşti, România.
E-mail: editor@hergbenet.ro

Tipărit în România.